BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS
587568
kat.komp.
Mag. St. Dr.
I

V. 9. 28.

1038

V
B J
C
587568
I Mag. St. Dr.

DNI ROCZNE

Swiętych, Błogosławionych, Wielebnych y Pobożnych Sług Boskich, Zakonu Káznodźieyskiego, S. Oyca Dominiká, z Dyáryuszá Xiędzá Márkiezego, Bzowiuszá, y innych Autorow, Kśiąg. Z Odpustámi, Przywileiámi, Łáskámi od MARYI P. świadczonemi, tákże z opisaniem Kośćiołow, y Klasztorow

PROWINCYI POLSKIEY

ZEBRANE,

A

Przez W. X. S. Teologij DOKTORA, MICHAŁA SIEYKOWSKIEGO, Dominikáná, ná ten czas w Kośćiele Kátedrálnym Krákowskim KAZNODZIEIĘ, y MAGISTRA *Novitiorum*, PROFESSA Konwentu Krákowskiego,

Do Druku z pozwoleniem Stárszych

ROKU PANSKIEGO 1743.

PODANE.

W KRAKOWIE

W DRUKARNI AKADEMICKIEY.

PRZEMOWA
DO ŁASKAWEGO CZYTELNIKA.

ŁAſkáwy Czytelniku, dni te Roczne, czyli Kálendarz, Swiętych y Błogoſłáwionych y Wielebnych Sług Bożych, wypiſałem do wiádomośći twey, w tey Kśiążce, iednák ſtoſuię śię do Dekretu URBANA VIII. Papieżá, z tym śię oświadczáiąc że Tytułow Swiętych y Błogoſłáwionych nie kłádę, ták, by ſłużyły do Kánonizácyi álbo Beátyfikácyi, z moiego ſamego wypiſania, y ták Oſoby Mężow záſłużonych kłádę nie Kánonizowáne, że im żadney nie przyznáię powagi więkſzey, nád tę, ktorą im przyznáią godni wiáry Piſarze, Kronikarze, Hiſtorycy, y to potwierdzam cáłym ſercem, że Kośćiołá Swiętego zdánie we wſzyſtkich moich propozycyách y peryodách chcę záchowáć, iáko ten ktory śię bydź wyznáię Synem naymnieyſzym, y nayniegodnieyſzym ták wielkiey Mátki Kośćiołá Swiętego. Kłádę tu w tey Kśiążce Odpuſty, Przywileie, nádáne od Stolice Swiętey Apoſtolſkiey, Kośćiołow, y Klaſztorow Dominikáńſkich opiſanie, Łáſki MARYI świadczone Zakonowi Káznodźieyſkiemu, á to wſzyſtko ná większą Cześć y Chwałę BOGA w TROYCY Swiętey Jedynego, ktoremu niech będźie honor teraz, záwſze y ná wieki wiekow.

DO ZOILA.

Nie maſz y potyśiąckroć, nie maſz wątpliwośći,
Aby kiedy miáłá bydź, cnotá bez zazdrośći,
Záczym gdy Zoil złośny, będźie gánić moię
Pracą, niech publikuie, lepſzą w krotce ſwoię.
Czego gdy nie uczyni, nie daway mu wiáry
Iać śię w łáskę zálecam, niech práwi bez miáry.

587568 I

Bibl Jag

St. Dr. 1944 St. 1 1081 (205)

MIESIĄC STYCZEN. MA DNI XXXI.

1. NOWE LATO, álbo Uroczystość Obrzezánia CHRYSTUSA Páná pod Tytułem Nayslodszego Imienia JEZUS, nádána z Jubileuszem, wiecznemi czásy ná trzy dni po Swiętych Niewiniątkách, y w samo Nowe Láto Archikonfráternij Rożáńcá S. Nay* slodszego Imienia JEZUS. Ato od Naywyższych Pásterzow Kościołá S. LEONA X. CLEMENSA VIII. PIUSA V. Záś BENEDYKT XIII. pozwolił Processyi Archikonfráternij Rożáńcá S. po Mieście w sam dzień Nowego Látá, z Obrázem Naysł: Imienia JEZUS, osobny nádawszy Odpust BráciomRożáńcáS.y wszystkim wiernym, ktorzyby ássystowáli tey Processyi. Tegoż dniá. Błogosłáwioney Siostry Zedysłáwy, Berchony Báronessy, z Gábellony Miástá Czeskiego. Tercynki.

2. Błogosł: Siostry Eufrozyny zTorylij Tercynki.

3. Wielebnego Sługi Bożego X. Seráfiná Kápponiego z Porrekty. Tegoż dniá. W.Sługi B. Siostry Agnieszki od Wniebowźięćia MARYI P. z Portugálij, z Lizbony. Tegoż dniá. Wiel: S. Bożego X. Lopá Kárdózá.

4. W.S. Bożey Siostry Máryi Káráffy. Fundátorki Klasztoru Sápiencyi w Neápolim, Drugiego Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożego Brátá Piotrá z Oćiochy Konwersá.

5. Błog: Wincentego z Lizbony. Tegoż d. Pámiątká Męczeństwá W. X. Janá Lopezá, z Portugálij.

6. SwiętoTrzech KROLOW Uroczyste F.T.D. zOktawą yOdpustemTegoż d. * W.S. Bożego X. Máteuszá z Ochedá. W Niedźielę między Oktawą Trzech Krolow, przypada Swięto czyli pámiątká, Ználeźienia Páná JEZUSA w Kośćiele między Doktorámi, Táiemnice Piątey, pierwszeyCzęśći rádosney Rożáńcá Swiętego, z Odpustem * zupełnym.

7. W. S. Bożey, Siostry Máryi Rággij z Sejo. Tercynki. Tegoż dniá W.S. Bożey Siostry Paule od Sw. Teressy, z Neápolim. Tercynki. Tegoż dniá. Pámiątká Męczeństwá W.S.B. X Káspra Sá od Wniebowźięćia Naysw: Pánny MARYI, z Portugálij.

8. W. S. Bożego, Brátá Piotrá Agwerá, Konwersa, z Portugálij. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Beatryki Fego. Tercynki.

9. W. S. B. Siostry Beatryki od Grobu Páńskiego, Drugiego Hábitu. Tegoż dniá. Pobożnego Brátá Janá Konwersa Polaká. Ktory się wielce sprzećiwiał Heretykom, Cnotámi y náuką. O tym Fortecá.

10. Błog: X. Gundysalwá, z Amárántu Portugálczyká, Wyznawcy. F.T.D. Tegoż dniá. W.S.B. Siostry Izábelli od S. Benedyktá, z Portugálij. Drugiego Hábitu. Tegoż dniá. W. S. B. Siostry Mágdáleny z Setualu. Drugiego Hábitu.

11. Błogos: X. Bernárdá z Kámmáki. Tegoż dniá. Pámiątká Męczeństwá W. X. Jozefa Moráná, z Gándyi, Krolestwá

ſeſtwá Báleńſkiego. Tegoż dniá, Pámiątká WW. trzech Sioſtr Zakonnych, Anny od Poczęćia N. MARYI P. Antonij odSS. Aniołow, y Joánny od Sw. Krzyżá Klaſztoru Sytuálſkiego. Drugiego Hábitu.

12. Błog: X. Piotrá zSántáránu. Tegoż dniá W.S.B. Sioſtry Hippolity z Tuſkány. Drugiego Hábitu.

13. W.S. Bożey Sioſtry Izábelle od S. Krzyżá z Lizbony. 2. Hábitu. Tegoż dniá. W.S.B. Sioſtry Máryi od Korony P. Tegoż d. W.S. Bożego Brátá Antoniego od S. Máryi.

14. Swięto Nayſłodſzego Imienia JEZUS. F.T.D. Tegoż dniá, W.S.B.X. Káſprá z Korduby, Spowiedniká Monárchy Hiſzpáńſkiego Filippá II.

15. W.S. Bożey Sioſtry Gwiomáry, od S. Dominiká. Tercynki. Tegoż dniá. W.S. Bożego Brátá Jácká Dobrego, z Amálfy. Konwerſa. Tegoż dniá, Błog: X. Fránćiſzká *Kápiglias*, Męczenniká.

16. Błog: Sioſtry Stefanij *Quinzány*, z Soncynu, Tercynki. F. *D.* Tegoż d. W.S. Bożey Sioſtry Máłgorzáty Fernándes, z Portugálij, Tercynki. Tegoż dniá. W.S.B. Sioſtry Kátárzyny Káreryi, z Mántuy, Tercynki.

17. Błog: Sioſtry Eufemij Domicylle Polki, ktorá leży w Raćiborzu u Dominikánek. Drugiego Hábitu. O niey Forteca. Tegoż d. W.S.B. Antoniny Wdowy, Tercynki.

18. Błog. Sioſtry Máłgorzáty, Krolewny Węgierſkiey. Tercynki. Tegoż dniá W.S. Bożego X. Jerzego od S. Łucyi, Biſkupá Málákáńſkiego. Tegoż dniá, W.S.B. Sioſtry Aniele z Ráju. Drugiego Hábitu. Tegoż d. W.S. Bożey Sioſtry Joánny od Poczęćia Nayśw: MARYI Pánny, Tercynki.

✠ Tegoż d. Pámiątká zeyśćia z świátá, Nayprzew: X. Bárnáby Wereellenſa, 15. Generałá, Zak: Kázn: zá Duſzę jego bywa *poſt Pretioſa* Ps: *De profundis*, z Modlitwą: *DEUS qui inter &c.*

19. W.S.B. Sioſtry Fránćiſzki Máryi Kátárzyny, z Pálermy. 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B Sioſtry Beatryki od Zmartwychwſtánia Chryſtuſa. 2. Hábitu. Tegoż d. W.S Bożego X. Sámuelá Przywoſkiego Poláká, znáczney mortyfikácyi, y obſerwáncyi Męża.

20. W.S.B. Sioſtry Anny od Poczęćia N. MARYI P. 2. Hábitu. Tegoż dniá W.S. Bożey Máryi od Chryſtuſa, Drugiego Hábitu.

21. W.S.B. X. Tomaſzá Máryi z Kopertynu. Tegoż d. PámiątkáMęczeńſtwá X. Fránćiſzká Gáláſſy Indyána, z Miáſtá Goa.

22. S. WINCENTEGO Lewity y Męczenniká, Pátroná Nowicyatu, Zak:
✠ Kázn: z Odpuſtem zupełnym. F.T.*D.* Tegoż d. W.S.B. X. Dyonizego Meglij, z Lizbony Portugálczyká. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Beatryki Máryz, álbo Májorycyi. 2. Hábitu. Tegoż dniá W.S.B. Sioſtry Máryi Fránćiſzki Urſyny, Drugiego Hábitu.

23. S. RAYMUNDA Wyznawce, z
✠ Penáfort Penitencyáryuſzá, trzećiego Generałá Zakonu Kázn: F.T.*D.* z Oktawą. Ná to Swięto, Odpuſt nádány w Kośćiołach Dominikáńſkich. Tegoż dniá, Błog. X. Wáwrzyńca Mendezá, Portugal-

Portugálczyká. Tegoż d. W.S.B. X. Sylwestrá Azewedá. Tegoż Dniá. W.S.B. Siostry Mágdáleny od S. Alexego. 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Joánny z Linu. 2. Hábitu.

24. Błog: X. Merkoliná z *Forolivium*. Tegoż d. Błog: Siostry Eustáchij z Ferázá. Drugiego Hábitu.

25. Błog: X. Henryká Suzoná, Doktorá extátycznego, álbo záchwycánego. Tegoż dnia. Pámiątká Męczeństwá X. Hieronimá od Sw. Krzyżá. Tegoż d. Błog: Cecylij z Ferázá. Drugiego Hábitu.

26. W.S.B. Siostry Doroty Bolee, Tercynki. Tegoż d. Pobożnych Sług Bożych X. Szymoná od Pobożnośći, y Piotrá Portugálczykow, w Susmaryi Męczennikow. Tegoż dniá Błog: Ingrydy Szwedki, Wdowy. Tercynki.

27. Błog: X. Wáwrzyńcá Angielczyká, Wyznawcy. Tegoż dniá. Błog: X. Fránćiszká od S. Dominiká. Oraz pámiątká iegoż Męczeństwá.

28. Przeniesienie Ciáłá S. TOMASZA z Akwinu, Doktorá Kośćiołá S. z Nowey Fossy, do Tolossy. z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich. F. T. D. Tegoż d. W.S.B. Siostry Izábelle Ferreiry. 2. Hábitu.

* (margin, at line "wey Fossy")

29. W.S.B. Siostry Ráfaelle z Fáwencyi. 2. Hábitu. Tegoż d. Pámiątká Męczenstwa X. Antoniego Pestáná.

30. Błog: X. Dominiká Kuwá, Portugálczyká. Tegoż d. WW. Sług BB. sześćiu Męczennikow, z Tolossy, od Albigensow zamordowánych. Ktorzy będąc pośćinani, powstáli, y káżdy z nich Głowę swoię poniosł ná Ołtarz do Kośćiołá swego. Imioná ich Brát Mikołay. Brát Piotr. Brát Jan, Brát Robert, Br. Edmund, Br. drugi Jan.

31. Pámiątká Męczeństwá W.S.B.X. Bernárdá Tráwezeresá, z Tránswerty. Tegoż Dniá. Błog: X. Pinámonty, Brátánaty, z Bergámu Káwáliera.

LUTY MA DNI XXVIII.

1. PAmiątká Męczeństwá WW. Sług BB. Xiędzá Dyegá, álbo Edmundá Bowergiuszá. B. Janá Reysá, B. Jáná Broiuzyty, B. Robertá Kolwáná, y innych wielu Męczennikow.
Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Máxymille z Lekki, Tercynki.

2. Ofiárowánie w Kośćiele Jerozolimskim Páná JEZUSA, Táiemnice Czwartey pierwszey Częśći Rádosney Rożáńcá Sw. Ná tę Uroczystosć nádány iest

* Odpust Zupełny, y ná trzy dni przed tą Uroczystośćią, w Kośćiołách Dominikáńskich, F. T. D.

Tegoż Dniá W.S.B. Siostry Filippy Bottelij. 2. Hábitu. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá Błog: X. Dominiká Inkwizytorá, Konwentu Sekuskiego, ktory zá Wiárę S. szpadámi, nożámi, y száblámi zábity. Jego Imię złotemi literámi w Xiędze Niebieskiey zápisáne, y od Aniołá pokazáne było. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Izábelle Moreggij. 2. Hábitu.

3. W.S. Bożey Siostry Máryi od Náwiedzenia N. MARYI P. 2. Hábitu. Tegoż d. Błog: X. Meynárdá Biskupá Inflánckiego, z Zegiebertu.

4. W.S. Bożey Siostry Izábelle od S. Krzyżá. Drugiego Hábitu.

Tegoż Dniá. W.S.B. Siostry Aniele Serafiny z Ferázá. Drugiego Hábitu.
* Tegoż d. Błog: Brátá Dominiká Konwersa Portugálczyká. Tegoż d, Anniwersarz z Processyą, zá zmárłych
* Rodźicow, z Odpustem Zupełnym.
5. WW. dwoch Sług Bożych, Siostry Dominiki, y Siostry Hiácynty Klasztoru Sántáreńskiego, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S. Bożego X. Kásprá od S. Krzyżá, Káznodźieie wielkiego, z Miástá Ebory Portugálczyká. Tegoż d, W.S. Bożego, Brátá Reginálda Konwersa, Snecerzá z Agiellu.
6. W.S.B. X. Jordaná od S. Kátárzyny, z Miástá Wágliádolid, Krolestwá Kástylijskiego. Tegoż d. Błog: Xięży Floryaná, Benedyktá, Godymá, Polakow Towárzyszow Jácká S. ktorych ná Płászczu przez Wisłę przewiozł Jacek Swięty.
7. W.S. Bożego X. Gundysalwá Wimárensa. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Máryi od S. Duchá Konwerski, Portugálki. Tegoż dniá W.S.B. Siostry Luisy, od S. Máryi, Tercyánki, Indyánki.
8. W.S.B. X. Szymoná od PP. Ran JEZUSOWYCH z Lizbony Portugálczyká. Tegoż d. W.S.B. Siostry Joánny z Ewory, od Złobu Páná JEZUSOWEGO, 2. Hábitu z Portugálij. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry
P. Agnieszki Pácyfiki 2. Hábitu.
9. W.S.B. Siostry Filippy Gowiny, 2. Hábitu. Tegoż d. Pámiątká Męczeństwá, X. Woyćiechá, y Dominiká, Polakow, nád Rzeką Nieprem, od Tátárow pozábiiánych.
10. Pámiątká Męczeństwá X. Alexándrá Baldáraty z Lugu od Turkow zábitego. Tegoż dniá W.S. Bożego X. Hieronimá od Męki Páńskiey názwánego, z Portugálij.
11. Pámiątká Męczeństwá W.S. Bożego Páwłá Węgrzyná, y innych 90. Towárzyszow jego, od Tátárow pozábijánych, zá Wiárę Swiętą. Tegoż d. Błog: X. Mikołájá z Dźiowenaku z Krolestwá Neápolitáńskiego, Tegoż d. Pámiątká Męczeństwá W.S.B. Sebástyáná z Kántu, z dwiemá Towárzyszámi umęczonego. Tegoż d. W.S.B. Siostry Aldonsy, od JEZUSA, wielce czczącey Imię JEZUS. 2. Hábitu. Tegoż dniá WW. Sług Bożych Błog. Honoryi, y Towárzyszki jey, tákże Onoryi z Hiberny Tercynki, ktore zá Wiárę Swiętą Koronę Męczeńską wźięły.
12. Błog: X. Tomászá Kaffaryná z Seny. Tegoż d. W.S. Bożego X. Janá Leonárdá Wyznawce, z Letter.
13. Błog: Kátárzyny Rykcyi, ktora odebráłá Rány od P. JEZUSA, F. D. Tegoż d. Błog: X. Jordáná Wtorego Generałá Zak. Kázn: Niemca, z Sáskiego Xięstwá. Tegoż d. W.S.B. X. Báltázárá z Gwimáryi, Portugálczyká. Tegoż d. W.S.B. Brátá Regináldá od P. MARYI, Konwersa.
14. W.S. Bożey, Siostry Beatryki Nogángi, Tercynki. Tegoż dniá W.S. Bożey, Siostry Máryi Benedykty Scolary. Drugiego Hábitu.
15. Pámiątká Męczeństwá Brátá Piotrá od S. Mágdáleny, Konwersa. Tegoż dniá W.S. Bożey Siostry Hyácynty

ácynty Fábronij Florentynki, Drugiego Hábitu.

16. W. S. Bożey Siostry Izábelle Gomes, z Agweru. Drugiego Hábitu. Tegoż d. W.S. Bożego X. Antoniego od Náwiedzenia, Nayświęt: MARYI Pánny, z Portugálij.

17. W.S. Bożego X. Piotrá Rondoná z Chitu, z Krolestwá Perwáńskiego. Tegoż d. WW. Sług Bożych X. Antoniego od Krzyżá, y Brátá Alexego Konwersa. Tegoż d. WW. Sług Bożych Siostry Kátárzyny Gomes, y Siostry Kátárzyny Gonzáles, Tercyn: Tegoż d. W.S. Bożey, Siostry Benedykty Liggi, z Ferázá.

18. W.S. Bożey Siostry Kátárzyny Rodrygwez. Tegoż d. Błog: Janá Sálerniego, Neápolitáná. Tegoż d. Błog: Janá z Fiezole Konwersa, Málárzá, z Xięstwá Tuskáńskiego.

19. Błog: X. Alwará z Korduby, Wyznawcy. F.D. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá Swiątobliwego Mikołáiá od Sw. Rożáńcá, z Wśi Pedrágon, Portugálczyká.

✠ Tegoż dniá Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzew: X. Munij Hiszpáná, 7. Generałá Zakonu Kázn: zá niego ná *Pretiosa*, Ps: *De profundis &c.* bywa.

20. W.S. Bożego X. *Garsia Vulcos*, Doktorá, Luzytaná. Tegoż d. Pámiątká Męczeństwá Pobożnych Oycow Janá Baptysty z Máláki, y X Szymoná od Mátki Bożey, ktorzy po mękách wielkich pośćináni zá Wiárę S.

21. W.S. Bożey Siostry Fránćiszki, od S. Páwłá Tercynki. Tegoż d. W. S. Bożego X. Ferdynándá z Brági Hiszpáná.

✠ Tegoż dniá, Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzew: X. Augustyná Pipij, 61. Generałá Zakonu Kázn: ktory ná Generálstwie, uczyniony od Benedyktá XIII. tegoż Zakonu Papieżá, Kośćiołá Sw. Kárdynałem. Zá niego Psalm *De profundis* z Modlitwą.

22. W.S.B. Siostry Izábelle od SS. Duchá, Tercynki. Tegoż d. WW. Sług Bożych. Siostry Filippy Gowey, y Máryi Korrei, Hiszpánki. 2. Hábitu. Tegoż d. Błog: Aniołá *Portasole*, Biskupá Grossetáńskiego, z Peruzá.

23. W.S.B. X. Bártłomieiá od S. Dominiká, z Agweru. Hiszpáná. Tegoż dniá W.S. Bożego X. Ludwiká Fárya, z Lizbony.

✠ Tegoż d. Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzew: X. Janá z Molendynu, 20. Generałá, Zak: Káz: Ten był uczyniony Kośćiołá Sw. Kárdynałem. Zá niego Ps: *De profundis.* z Modlitwą zmowić.

24. Błogosł: X. Robertá Neápolitáná. Tegoż d. W.S.B. X. Konstánsa z Fábryánu. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Liwij, Klasztoru S. Kátárzyny z Pálermu 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożey, Siostry Paule od Poczęćia N. Pánny MARYI, Hiszpánki. 2. Hábitu.

25. W. S. Bożey, Siostry Wiolánty, z Sylwy, Hiszpánki. 2. Hábitu.

26. W.S. Bożey, Siostry Mágdáleny od S. Krzyżá Portugálki, wprzod Tercynki, á potym drugiego Hábitu. Tegoż D. Pámiątká Męczeństwá X. Antoniego Báldewiczá, z Kástylij, Hiszpáná.

✠ Tegoż D. Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzew: X. Antoniná Klochego, Fráncuzá,

Fráncuzá, 60. Generałá Zak: Kázn: Zá niegoPs: *De profũdis* zModlitwą bywa.

27. W. S. Bożego X. Michałá *di Arcos*, z Prowincyi Andáluzyiſkiey. Tegoż Dniá W. S. Bożego, X. Janá Ryccio, Neápolitáná.

28. W.S. Bożego. X. Alonſa, *de Peces*. We Czwartek przed Niedźielą Zapuſtną bywa Pámiątká Záślubienia od Chryſtuſa Páná Sw. Kátárzyny Seneńſkiey. *F. D.*

MARZEC. Ma Dni XXXI.

I. BŁog: X. Piotrá Scylláná, y W. X. Tomaſzá, tákże z Fámilij Scyllánow, Wielkich Doktorow Tolośáńſkich. Tegoż d. W.S. Bożey Sioſtry Eleonory, od Wniebowźięćia Nayśw: P. MARYI, y Cecylij od SS. Aniołow Konwerſki, z Portugálij.

✠ Tegoż Dniá Przypomnienie zeyśćia z świátá, Nayprzew: X. Piotrá od Pálmy, 18. Generáłá, Zakonu Kázn: Zá niego Pſalm *De profundis* z Modlitwą bywa.

2. W. S. Bożego X. Janá Káligiego, z Segoby, Swiątobliwego Mágiſtrá *Novitiorum* przez lat 16, Hiſzpáná, nabożnego do Anioła Stroża.

3. Błog: Piotrá Jeremiaſza z Pálermy. Tegoż D. W.S. Bożey Sioſtry Elekty Pálmy, z Pizy. 2. Hábitu.

✠ Tegoż d. Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzew: X. Stefaná Uſuſmáry, 46. Generała. Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis* z Modlitwą bywá.

4. W. S. Bożey, Sioſtry Zygiſmundy, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Eleonory *de Morales*, 2. Hábitu, Klaſztoru Sántáreńſkiego.

5. Błogoſł: Sioſtry Anonimy Szwedki; Przeoryſzy, 2. Hábitu. Tegoż Dniá W.S. Bożego, X. Piotrá Comá, Hiſzpáná, z Wálencyi Męczenniká.

6. W. S. B. Sioſtry Gwiomáry z Sofy, 2. Hábitu. Tegoż dniá Błog: Beáty Polki, Tercynki, jey Ciáło leży w Krákowie w Kośćiele OO. Dominikánow.

7. Wielkiego Doktorá Anielſkiego y Kośćiołá S. TOMASZA z Akwinu, z Odpuſtem Zupełnym w Kośćiołach Dominikáńſkich, y z Oktawą. *F. T. D.* Tegoż d. Błog: Cecylij drugiey z Ferázá, drugiego Hábitu

8. Pámiątká Męczeńſtwá 32. Męczennikow Dominikánow, w Bośnie, y Dálmácyi, zámordowánych od Sárácenow.

9. W. S. B. Sioſtry Máryi Mágdáleny Kupino, z Mantuy, Tercynki.

10. Błog: Reginaldá od Sw. Idźiego, Fráncuzá, ktory będąc Swieckim Xiędzem, był Doktorem w Akádemij Páryzkiey, á potym zá oſobliwſzą MARYI Łáſką, wſtąpił do Zakonu Dominiká Swiętego.

11. W.S.B. X. Alonſa Gáres, Hiſzpáná.

12. W. S. B. Sioſtry Rafaelli Saſsoli. Florentynki, 2. Hábitu.

13. W.S B. Sioſtry Máryi *de Mendoza*, z Portugálij, Przeoryſzy, Klaſztoru Sántáreńſkiego, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S. Bożego, X. Michałá Maleſpiny z Fráſzkát, Miſsyonarzá, między grube Narody.

14. Pámiątká Męczeńſtwá Swiątobliwego X. Fránćiſzká z Tolosy Inkwizytorá. Tegoż d. W. S. Bożego, X. Dominiká z Ecyi, od Zwiáſtowania P. MARYI, z Kroleſtwá Káſtylij.

15. W. S. B. X. Márká z Márcyanisſy, pierwſzego Fundátorá Kongregácyi *de Obſervantia* Neápolitáńſkiey.

16. Błog: Siostry Heleny Węgierki. 2. Hábitu. Tá byłá udárowána Ránámi P. JEZUSA. Tegoż dniá, Pámiątká Męczeńſtwá Swiątobliwego X. Ludwiká Muro, ktory przy opowiádániu Wiáry S. z innemi w Indyách, ſtrzáłámi zábity.

✠ Tegoż d. Pámiątká Zeyśćia z Swiátá Nayprzew: X. Leonárdá *Statij* Floreńczyká, 25. Generałá, Zakonu Káznodź: zá niego Pſalm *De profundis*, z Modlitwą bywa.

17. W. S. Bożego, X. Antoniego Kreuz, Hiſzpáná.

18. W. S. Bożego, X. Benedyktá z Sárándyglij, Włochá.

19. Błog: X. Hugoná, od S. Chárá, álbo iák inni piſzą od S. Teodoryká, pierwſzego Zakonu Kázn: Kárdynałá. Tegoż d. Błog: Siostry Sybilliny, z Pápij, Tercynki. Tegoż d. W. S. B. X. Janá od S. Dominiká, Hiſzpáná.

20. Błog: Janá z Piſtoi, Tuſkáná. Tegoż d. W. S. B. Siostry Felicyi z Seryngnány Neápolitánki. 3. Hábitu.

21. W. S. B. Siostry Joánny, od Chwáły Boſkiey, z Portugálij, 2. Hábitu.

22. Błog: X. Ambrożego Sánſedoniuſzá, z Seny. *F. D.* Tegoż d. W. S. B. Siostry Kátárzyny z Málleſonu P. Tercynki, wielkiey w pogłądániu mortyfikátki.

23. Pámiątká Męczeńſtwá X. Piotrá Aggin, ktory przy opowiádániu Sw. Ewángelij umęczony w Anglij.

24. W. S. B. Siostry Fránćiſzki od S. Dominiká, Konwerſki, Hiſzpánki, z Klaſztoru Wagliádolid, 2. Hábitu.

Tegoż dniá W. S. Bożey, Siostry Anny Báptyſty, z Wśi názwáney Gory więkſzey. 2. Hábitu, z Klaſztoru od Náwiedzenia Nayśw MARYI P.

25. Zwiástowánia Nayśw: P. MARYI czyli Swięto Wćielenia Syná Bożego. * Pierwſza Táiemnicá Rádoſney Częśći Rożáńcá S. Ná to Swięto, y ná 3. dni przedtym Swiętem, nádány Odpuſt Zupełny w Kośćiołách Dominikáńſkich. *F. T. D.* Tegoż d. Błog: Dodoná, z Fryzyi. Tegoż d. Błog: Gwidá, z Reggiolánu.

26. Błog: X. Maurycego Węgrzyná, Káznodźieie Wielkiego, Krolestwá Węgierſkiego. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Máryi Willány, Neápolitánki, 3. Hábitu. Tá byłá Fundátorką Klaſztoru S. Máryi w Neápolim.

27. W. S. B. Siostry Anny od Krzyżá, 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. B. Siostry Grácyi Turtury Pánny, 2. Hábitu.

28. Błog: X. Wenturyná z Bergámu.

29. Błog: X. Janá Dominiká z Florencyi, Kárdynałá.

30. W. S. Bożego, X. Tomaſzá Gutcierez Hiſzpáná, z Wálencyi. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Máryi Małgorzáty Delfiny, z Gárrázyi, 2. Hábitu.

31. Błog: Polakow, Wáćłáwá Kápłáná, Włádysłáwá Dyákoná, y Wiłáwá Subdyákona, Bráći Rodzonych, ktorzy iednego dniá wſtąpili do Zakonu, iednego dniá poumieráli, po uczynioney Generálney Spowiedźi y Komunij w Wielki Czwartek. Ciáłá ich leżą w Krákowie, w Kośćiele Wielebnych Oycow Dominikánow.

KWIE-

KWIECIEN ma dni XXX.

1. Uroczystość álbo Pámiątká odebránia Ran Chrystusowych Sw. Pánny Kátárzyny Seneńskiey, Mátki y Fundátorki Pánien 3. Hábitu S.O. Dominiká. Postánowiona tá Uroczystość w Zakonie Káznodźieyskim, od BENEDYKTA XIII. F. D.
Tegoż d. W. S. B. Siostry Anny od JEZUSA, Klasztoru Wágliádolickiego. drugiego Hábitu. Tá byłá wprzod Kármelitánką.
2. W. S. B. X. Sámuelá Neápolitáná, z Káłákálendy. Tegoż d. W. S. Bożego X. Ráymundá Rocco, od Sw. Sálwátorá, Neápolitáná.
3. W. S. B. Siostry Gwiomáry, od Sw. Augustyná, z Lizbony. Tá byłá nabożna do Nayśw: SAKRAMENTU. Tegoż d. W. S. Bożego, X. Ambrożego, od Mátki Boskiey, z Gwátymáli, Konwentu Mexykáńskiego.
4. W. S. B. Siostry Máryi Plátámonij, 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. B. Siostry Pace, z Bryxyi, drugiego Hábitu.
5. Wielkiego Apostołá y Káznodźieie. Hiszpáńskich, Fráncuzkich, y Włoskich Kráiow, Sw. WINCENTEGO FERRERYUSZA z Wálencyi. Dotąd wielkiemi Cudámi słynącego. *F. T. D.* Swięto jego pozwolono odpráwowáć w Polszcze, z Odpustem Zupełnym, od Benedyktá XIV. w drugą Niedźielę po Wielkánocy, to iest w pierwszą po Przewodniey. ✱
Tegoż d. pámiątká Męczeństwá Swiątobliwego X. Fráncifzká Donatá, w Indyách wschodnich zámęczonego. Tegoż d. W. S. BożeySiostry Kátárzyny Kápocefali, Tercynki. Tegoż d. W.S.B. SiostryPrudencyiRoskonij, 2. Hábitu.
6. W. S. Bożego Fráncifzká Gársyas Hiszpáná, Konwersa. Tegoż d. Pobożnego S. Bożego Brátá Nikodemá Konwersa Poláká, z Płocká, wielkiego Dewotá do Nayś: M. P. Rożáńcowey. Ktory przed ostátnią godźiną śmierći uczynił Professyą. R. 1648.
7. W. S. B. Siostry Izábelle od S. Hieronimá, 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Izábelle Pádylij, Klasztoru S. Kátárzyny w Arechippie.
8. Błog: Korrádyná, z Bononij.
✱ Tegoż D. Pámiątká Zeyśćia z świátá Nayprzewiel: X. Gwáryná *de Giaco*, Fráncuzá, 19. Generałá Zakonu Káznodź: Zá niego Psalm *De profundis*, z Modlitwą bywa.
9. W. S. Bożego X. Nállá z Urwietu, Tuskáná.
10. Pámiątká Męczeństwá, Swiątobliwego S. Bożego X. Antoniná z Rywoli, Tuskáná. Tegoż d. Błog: X. Ludwiká Rosciate, z Bergámu, Biskupá Mántuáńskiego.
11. Błog: X. Dominiká Męczenniká, Towárzyszá S. Piotrá Męcz: z Werony. Tegoż D. W. S. B. X. Jędrzeiá Ballágwer, Biskupá Oryole, Hiszpáná. Tegoż d. W. S. B. Siostry Máryi Prudencyi Wernáccini. Y W. Siostry Máryi Kátárzyny Tedáldy, 2. Hábitu.
12. W. S. B. Siostry Joánny z Ferázá, drugiego Hábitu.
✱ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Aimeryká z Plácencyi, 12. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis* z Modlitwą bywa. 13. Błog:

13. Błog: Siostry Máłgorzáty, z Kásztellu. F. D.

14. Błog: X. Piotrá Gonzalesá, názwánego Telmo *Da Marinari* Hiszpáná. F. D.

15. W. S. Bożey Siostry Petronelli Nelli, drugiego Hábitu.

16. W. S. Bożego X. Janá Hurtádo, z Krolestwá Kástylij, z Miástá Sálámánki, Hiszpáná.

17. Błog: Hermáná Niemcá, Konwersa, Socyuszá Jácká Sw. Tegoż dniá. Błog: Klary z Pizy, Tuskáńskiego Xięstwá, drugiego Hábitu.

18. W. S. Bożey Siostry Máryi *de Reggio*, drugiego Hábitu.

19. W. S. Bożey Siostry Izábelle, Rodrygvez, drugiego Hábitu.

20. S. AGNIESZKI z Gory Policyánu, Pánny y Mátki, Siostr Zak: O. S. Dominiká, 2. Hábitu, z Oktawą, ná jey
* Swięto, nádány Odpust Zupełny. w Kośćiołách Dominikáńskich. F. T. D. Tegoż d. W. S. B. Siostry Agáty od S. Krzyżá, Hiszpánki, 3. Hábitu.

21. Pámiątká Męczeństwá Swiątobliwego Sługi B. Bártłomieiá *Cerverie*, Inkwizytorá z Sáwigliány.
* Tegoż d: Pámiątká Smierći Nayprz. X. Gárlyi *de Loaisa*, Hiszpáná, 39. Generałá. Zakonu Kázn: Był Kośćiołá Bożego Kárdynałem. Zá niego Psalm *De profundis* z Modlitwą bywa.

22. Błog: X. Łukaszá, *de Pontecorvo*.

23. Pámiątká Męczeństwa Błog. X. Antoniego Páwoná, z Sáwiglij.

24. W. S. B. X. Bártłomieiá Rierá Hiszpáná, Towárzyszá S. Ludwiká Bertrandá. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Mágdáleny Anieliki, z Lorki, Tercynki.

25. W. S. B. Siostry Eufrozyny z Bálzy, Neapolitánki, drugiego Hábitu.

26. Błog: Xiędzá Jákubá z Kázerty.

27. W. S. B. X. Sewerá Gomessá.

28. Błog: Siostry Ozánny *da Cattaro*, Tercynki. Tegoż d. W. S. B. Siostry Fránćiszki od S. Hieronimá, Konwerski.

29. Pierwszego Męczenniká, Zakonu Kázn: S. PIOTRA z Werony Inkwizytorá, ná Heretyki żwáwego. Nádány Odpust Zupełny ná Swięto je-
* go, w Kośćiołách Dominikáńskich, z Oktawą. F. T. Dx. Krzyżyki z Palm zrobione, pozwolił Benedykowáć Kośćioł S. ná Honor tego S. Męczenniká, ktore pomocne są Gospodarzom, zákopáne w rolách, ogrodách, przybite po Domách, bronią od piorunow, błyskáwic, y grádu, iáko się doczytáć z żyćia jego możesz.

30. S. Seraficzney Pánny y Mátki KATARZYNY Seneńskiey. Jey zaś Uroczystość w Polszcze, z Indultu Stolice
* Sw. Apostolskiey, odprawia się z Odpustem Zupełnym, po Swięćie Ználeźienia Sw. Krzyżá, w Niedzielę pierwszą. F. T. D. z Oktawą.

MAY Ma Dni XXXI.

1. Błog: X Berengáryuszá Poláká, Nominatá ná Biskupstwo Krákowskie, włocznią od Pogáństwá przebitego. Tegoż dniá Swiątobliwego S. Bożego, Janá Iwánowiuszá, sławnego Zołnierza w Woysku Błog. Henryká Syná S. Jádwigi przedtym, á potym Dominikáná, ktory w Zakonney ostrośći żyćia

życie skończył, leży w Wrocławiu, u Wielebnych OO. Dominikánow.
2. Błogosł: Bernárdá Arnárdo z Rywy. Tegoż dniá Męczeństwo X. Urbáná Przeorá Klasztoru Podkámienieckiego, z Dwunastą Bráćią Polakami, od Tátárow ná Modlitwie zábitego, leżą w Podkámieniu.
3. Ználeźienie S. KRZYZA z Odpustem * Zupełnym. *F. T. Dx.*
Tegoż dniá Błog: Emilij Bekiery, 2. Hábitu. Tegoż dniá W.S.B Siostry Wiolánty Nugnez, 2 Hábitu. Tegoż dniá W. S. Bożęgo X. Hieronimá Martel, z Granaty.
4. W. S. B. X. Wincentego Fráiná, od S. Stefaná, Sycyliáná. Tegoż dniá. W.S.B. Siostry Antonij od S. Páwłá, z Lizbony, drugiego Hábitu.
5. S. Piusa V. Papieżá. Odpust Zu- * pełny w Kośćiołach Dominikáńskich, ná jego Swięto. F. T. D. z Oktawą.
Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Kátárzyny Seneńskiey, Hiszpánki, z Klasztoru Andáluzyi, 2. Hábitu.
6. W. S. Bożego X. Janá Rodrygwez, z Salámánki. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá Swiątobliwego X. Adryaná Przeorá Hálickiego, S. Teologij D. y 26. Bráći Polakow, ktorzy przy opowiádániu Wiáry S. od Pogánow poimáni, y ná ostre pale powbijáni.
* Tegoż d. Pámiątká śmierći Nayprz: X. Janá Baptysty, *de Marinis*, Rzymiániná, 57. Generałá, Zakonu Káznodżieyskiego. Zá niego Psalm *De profundis* z Modlitwą bywa.
7. Korony Páńskiey z Odpustem Zupeł- * nym. Táiemnice Trzećiey Bolesney częśći Rożańcá Swiętego.

Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Jolándy, z Wienny, Fráncuzki, 2. Hábitu.
8. Błog: Ulryká z Frysaku. Tegoż d. W.S. B. X. Antoniego Freyre, Portugálczyká. Tegoż dniá. W. S. Bożego X. Aloizego z Aqvinu.
9. Błogosł: X. Jákubá Xuroná, Tegoż dniá. W.S. Bożey Siostry Kátárzyny Kálábres, Hiszpánki, Tercynki.
Tegoż d. W.S. Bożego X Ambrożego Druwe, Konwentu Gandeńskiego.
10. S. Antoniná Wyznawcy, Arcybiskupá Florenckiego, z Oktawą. F.T.Dx * z Odpustem Zupełnym. Tegoż dniá W.S.B. X. Dyego Alvárezá, Arcybiskupá Tránińskiego, Portugálczyká.
Tegoż d. W.S. B. Siostry Eleonory *di Vanegas* Hiszpánki, Tercynki.
11. W.S.B. Siostry Eleonory od Rożáńcá S. z Miástá Portu. 2 Hábitu.
12. Błog: Siostry Joánny P. Krolewny, 2. Hábitu. *F.D.* Tegoż d. Błog: Imeldy Lámbertyny, 2. Hábitu.
13. Błog: X. Tomaszá Kántyprátáná, Biskupa Kámeráceńskiego. Tegoż dniá W.S. Bożey Siostry Stefanij z Owáglio, Hiszpánki.
14. Błog: X. Idźiego Poncellé, Portugálczyká. Tegoż dniá: W.S. Bożego X. Reginaldá *de Melo.*
15. W.S. Bożey Siostry Ludwiki Junient, z Bárcellony, 2. Hábitu.
Tegoż dniá Pobożnych Sług Bożych Sánktesa, y Szymoná, ktorzy doznawszy Łáski Jácká S. przy grobie; że iednemu wzrok przywroćił, á drugiego umárłego wskrześił, wstąpili do Zakonu O.S. Dominiká. O nich Bzow:
16. W.S.B. Siostry Kátárzyny Amáty, Sycyliánki

Sycyliánki 2. Hábitu. Tegoż dniá. Błog: X. Chryſtoforá Alzáná, z Bergámu, Był nabożny do S. Kátárżyny
✠ Tegoż dniá Pámiątká Smierći Nayprzew: X Piotrá Roſkiniego, 27. Generałá, Zakonu Kázn: Zá niego Ps: *De profundis* z Modlitwą bywa.
17. Błog: X. Chryſtyáná Męczenniká, Pátryárchy Antyocheńſkiego.
18. Błog: Gwilchelmá z Mompeliery, Fráncuza, Męczenniká, z Towárzyſzámi ſwemi.
19. W.S.B. X. Melchiorá, Moſcicenſa. Doktorá, Polaka, ktory broniąc Honoru TROYCY PP. przez Dyſputy z Aryánámi, ſławnym będąc Káznodźieią, P. Máryi záſnął w Bogu, w Dźień TROYCY PP. Leży w Krákowie u Oycow Dominikánow.
20. Błog: Sioſtry Kolumby Reátyny, wielce Cudowney Panny, y Oblubienice Chryſtuſa, Tercynki, F. D.
21. W. S. Bożego X. Reginaldá z Liſarrgio, Biſkupá Hilſkiego.
22. W.S. Bożego Brátá Jana Ordognez Konwerſa, Hiſzpáná z Korduby.
23. Swiątobliwego S. Bożego X. Bernárdá *di Morleans*, Fráncuzá, z dwiemá Uczniámi umęczonego. Tegoż dniá W. S. Bożey Sioſtry Dominiki Táruggi, z Urwietu, 2. Hábitu. Fundátorki Klaſztoru Swiętey Agnieſzki z Gory Policyánu.
24. Przenieſienie Ciáłá Oycá S. Domi-
* niká, z Odpuſtem Zupełnym. *F.T.D.*
25. W.S.B. Sioſtry Maryi Mágdáleny Urſyny, Fundátorki Klaſztoru S. Máryi Mágdáleny w Rzymie, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Marciná z Lizbony, Portugálczyká.

✠ Tegoż d. Pámiątká śmierći Nayprz: X. Mikołáiá *Rodulfij* Florentyná, 55. Generałá Zak: Kázn: zá niego Pſalm *De profundis &c.*
26. W.S.B. X. Andrzeiá *de Franki*, Biſkupá Piſtoi.
27. W. S. Bożego X. Ruffilá Angielczyká. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Agnieſzki Pryncy, 2. Hábitu.
28. W.S.B. Sioſtry Kátárzyny od S. Piotrá Męczenniká drugiego Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Máryi Bágnezy z Florencyi, Tercynki. Tegoż dniá W. S. B. Sioſtry Máryi od Sw. Páwłá. drugiego Hábitu.
29. Bł: Poncyuſzá *de Planedes* Inkwizytorá, zá czáſu Grzegorzá IX. Papieżá.
30. W.S.B. X. Ludwiká *di Sotomajor*, Teologá, y Doktorá, z Lizbony.
31. Błog: X. Jákubá Salomoniuſzá, z Wenecyi. F. D. Tegoż d. W. S. B. X. Fránćiſzká z Cenaty, z Bergámu.
Zmartwychwſtánie od umárłych CHRYSTUSA Páná, ieſt Táiemnicá pierwſza Rożáńcá S. Trzećiey Częśći Chwalebney. Wniebowſtąpienie Páńſkie, druga Táiemnicá teyże Częśći.
* Są nádáne Swiętá te z Odpuſtem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńſkich y ná trzy dni przed temi Uroczyſtośćiámi, Ktore Swiętá że nie iednego dniá w Roku przypadáią, dla tego ſię nie wypiſuią w liczbie dni rocznych.

Jeſt także Uroczyſtość Zielonych Swiątek, álbo Zeſłánia DUCHA PP. Táiemnicá Trzećia, Rożáńcá S. Częśći Trzećiey Chwalebney. Ná ktorą Uroczyſtość ná trzy dni przed nią, iáko też y ná dwá po niey, ieſt nádány

* Odpuſt Zupełny w Kośćiołách Domini

CZERWIEC MA DNI XXX.

1. SWiątobliwego S. Bożego X. Alonſa Náwáretta Hiſzpáná, Męczenniká.
2. Błog: X. Sádochá, z 49. Męczennikámi, ná *Salve Regina* w Sandomierzu od Tátárow pozábiiánemi. Ná to Swięto nádány Odpuſt Kośćiołowi Sandomierſkiemu, od Alexándrá IV. *
3. W.S.B. Siostry Meneyi od SS. Apoſtołow, Klaſztoru Sántáreńſkiego, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X Bártłomieiá Pawy, Hiſzpáná z Walencyi.
4. Bł: Jędrzeiá KátrániM, z Peruzá. Tegoż d. W.S.B. Siostry Lucyi González od JEZUSA, Hiſzpánki Tercynki. Tegoż d. PámiątkaZnáleźienia Ciáłá S. Piotrá, Męcz: pierwſzego. Pozwolono na Uroczyſtość Przenieſienia tegoż S. Męczen: od Benedyktá XIV. F. T. D.
5. W.S B. X. Dámiáná z Wálágwery Hiſzpáná. Tegoż d. Błog: Bernárdá Arcybiſkupá Hálickiego Polaká, Ktory przy opowiádániu Wiáry S. od Pogánow w poł piłą żelázną przerznięty á potym ſpalony. O tym Bzowiuſz.
6. W.S.B. S. Auguſtyny *de Medici*. Florentynki, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Wáleryáná Głowki, Polaká, wielkiego Solitáryuſzá, y zwyćiężcy Czártow.
7. W.S. Bożego X. Micháłá Ruiz, Hiſzpáná, z Segoby.

✠ Tegoż d. Pámiątká śmierći Nayprzew: X. Szymoná *Lingonienſa*, 21. Generałá Zák: Kázn: Zá niego Pſalm *De profundis*, *&c.* z modlitwą bywa.

8. Pámiątká Męczeńſtwá dwoch Xięży, Alonſa Gárſyi, y Onufrego iego Towárzyſzá Hiſzpánow. Tegoż d. W.S.B.S. Joány od S. Kátárz: Fráncuzki, 2. Hab:
9. W.S. Bożey Siostry Wirginij, od Smutku, 2 Hábitu. Tá byłá wielce nábożna zá zmárłych, ktorych wybawiáłá z Czyſcá Rożáńcem S.
10. Błog: Siostry Dyánny, z Bononij, 2. Hábitu, Ktora zá żyćia O.S. Dominiká Hábit przyięłá. Tegoż d. W.S.B. X. Innocentego Polaká, S.T.L. Kázn: y Mágiſtrá *Novitiorum* Przykłádnego, po iego Smierći, przy Ciele widźiána byłá od wielu ludźi świátłość. Leży w Przemyślu u Oycow Dominikánow.
11. W.S.B. Siostry Petronelle *di Caſtro* Hiſzpánki, drugiego Hábitu
12. WW. Sług Bożych. X. Dominiká Mágiſtrá *Novitiorum*, y Brátá Jácká Nowicyuſzá z Majoryki, Ktory z pro ſtoty ſercá noſząc porcyą ſwoię do Kośćiołá Pánu JEZUSOWI málinkiemu, ná łonie Nayś: P. MARYI będącemu, uſłyszał raz głos od owey Státuy P. JEZUSA: Bráćie Jácku znam ſię do polityki, ty mnie częſtuieſz porcyą ſwoią, ktoryiem ſmáczno pożywał, ia ćie też proſzę ná Niedźielę (ktora Swiąteczna byłá) ná obiad Oycá moiego, ná co B. Jácek odpowiedział, Panie Jezu ieżeli mi dádzą licencyą, bom ieſzcze Nowicyuſz ieſt ſtáwię ſię, y roſkazał mu P. Jezus áby poſzedł po licencyą, ktory kiedy przyſzedł do ſwoiego *Mrã: Nov:* y onemuż to wſzyſtko opowiedźiał, rzekł mu *Magiſter Nov:* że tam ſam iść nie może, ále według Konſtytucyi Zakonnych z nim iść muśi. Jácek iako proſtaczek powiedźiał P. Iezuſowi. Panie Iezu niechcą mi pozwolić ſamemu, ale tylko z *Mſtrẽ Nov:* y roſkazał mu P. Iezus aby proſił z ſobą *Mgra* ſwego, ktory opowiedźiawſzy

Magiſtra, przygotowawſzy ſię przez S. Spowiedź y przyięćie SS. Sakram: w NiedźielęŚwiąteczną o godźinie 3. (w ktorą Duch SS ſtąpił ná Apoſtołow) poſzli ná tráktament Niebieſki. Tegoż d. W.S.B. X. Hieronimá z Werony, Ká- znodźieie ná lichwiarzow wielkiego, ktorego chwałę widźiáłá Bł. Stefania z Soncynu y Bł: Kátárzyná Rákonizya.

13. W.S.B. S. Máryi Káſſawánty, 2. Háb:

✠ Tegoż d. Pámiątká śmierći Nayprz: X. Janá Tomaizá *Roccaberti* Hiſzpáná, 58. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* bywa.

14. Błog: X. Humbertá z Borgony *de Romanis*, 5. Generała Zak: Kázn:

15. W.S.B. X. Piotrá z Uglij, Krole- ſtwá Hiſzpáńſkiego Káſtylij.

16. W.S.B. Sioſtry *Charitas*, z Gámbáry, 2. Háb: Tegoż d. W.S.B.X. Konrádá *de Grosſis*, Doktorá z Pruss Spowiedniká Márćiná V. Papieżá. Ten był wielce świątobliwy, znáczny Apoſtoł w Ziemi Niemieckiey, rozśiewáiący Wiárę S.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Syxtá Fábry z Luki, 50. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis &c.* bywa.

17. Błog: Poncyi od S. Idźiego Fráncuzá, z Borgu.

18. Błog. Ozánny Pánny z Mántui, Tercynki. F. D. Tegoż d. WW. Sług Bożych X. Jácká od Duchá PP. y Laurentego *de Plagis*, z Portugálij.

19. Swiątobliwego X. Reginaldá z Pipernu Męczenniká. Tegoż d. W.S. Bożego X. Łukáſzá Sámotulliuſzá, S. T. Doktorá, Polaká, wielkiey Pobożnośći Męźá, y Kultorá Jácká S. leży w Pozn: u WW. OO. Dominikánow.

20. W.S. Bożey Sioſtry Domicelle Piátezyi z Bononij, 2. Hábitu.

✠ Tegoż d. Pámiątká śmierći Nayprz: X. Eliaſzá Petragorycenſa, Fráncuzá z Tolosy, 22. Generáłá, Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* bywa.

21. Błog: X. Arnoldá Portugiezá. Tegoż d. W.S. Bożey Sioſtry Eleonory od S. Urſzule, y Sioſtry Dominiki *de Conceptione*, Konwerſki, z Portugálij.

22. Błog: Innocentego V. Papieżá z Tárántázyi, Fráncuzá. Tegoż d. W.S.B. X. Reginaldá Lubochenſa, S.T.L. Polaká. Ktory wielo náwroćił Heretykow y zápowietrzonym uſługował. Leży w Pozn: u WW. OO. Dominikánow.

23. W.S.B. X. Pauliná z Fámilij Bernárdyná z Luki. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Máryi Minimy od S. Janá, z Pálmy. 2. Hábitu. Tegoż d. Pobożnego S. Bożego Károlá Fránká Kleryká, z Ołyki, Polaká. Ktory polećiwſzy ſię Ukrzyżowánemu Pánu; y Maryi ſłowy: Márya Mátko miłośći; &c. w onych słowách: y w godźinę śmierći przy imij nas. Oddał P. Bogu Duchá, w rok po Profeſſyi. Leży w Łucku. Tegoż d. W.S.B.S. Julij z Tyberu, 2. Hábitu.

24. Bł: X. Janá Báptyſty Tolomei, z Seny.

25. Bło: Gwidá *Marramaldo*. Neápolitáná.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Leonárdá Manſvetá Peruzyná Włochá, 31. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Pſalm. *De profundis* bywa.

26. Błog: Benedyktá z Pontu.

27. Pámiątká Męczeńſtwá Anzelmá, Albertá, Alexándrá, y Szymoná, zábitych od Tátárow ná Miſsyách Apoſtolſkich.

28. W.S.B.

28. W.S. Bożego X. Micháłá z Amory, Hiſzpáná.

29. W.S. Bożey Siostry Kátárzyny *Gentile* z Sycylij, Tercynki. Tegoż dniá. Błog: X. Witá pierwſzego Biſkupá Lubczáńſkiego w Litwie, Męczenniká, ktory leży w Krákowie przy S. Jácku, u OO. Dominikánow. Tegoż dniá. W.S.B. Siostry Tereſſy Mexyi, Hiſzpánki, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Páwłá Ruſzlá, Polaká, znácznego mortyfikántá.

30. W.S.B. X. Jákubá *da Sestio*, z Medyolánu Włochá. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry Agnieſzki od JEZUSA, Tercynki, Włoſzki.

✱ W Niedźielę między Oktawą Bożego Ciáłá, pozwolona Solenna Proceſsya z PP. SAKRAMENTEM po Mieśćie, z Kośćiołow Dominikáńſkich, ráno lub po Południu z Odpustem Zupełnym. Tákże y w Oktawę po Południu.

LIPIEC MA DNI XXXI.

1. Błog. X. Bártłomieiá Bregánſy, z Wincencyi, Biſkupá. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá 36. Męczennikow Polakow, ktorzy w Bośnie opowiadáiąc S. Ewángelią, od Pogánow w Rzece głębokiey potopieni ſą. Ná tym mieyſcu przez kilkánaśćie lat gdźie ich potopiono, pokázywáło ſię jaſnych promieni z Niebá 36. oznáymuiąc Ich Błogosłáwionych.

2. NAWIEDZENIA N. P. MARYI Drugiey Táiemnice Częśći Rádoſney

✱ Rożáńcá S. z Odpustem Zupełnym w KośćiołáchDominikáńſkich F.T.D. z Oktawą. Tegoż d. W.S.B. X. Jáná Báptysty Kátáneo, Włochá, Biſkupá. Tegoż d. W. S. B. X. Tomaſzá z Kosty, Portugálczyká. Tegoż dniá. Błogos: X. Jáná z Schy, z Miástá Wincencyi.

3. W.S.B. Siostry Eleonory od Rożáńcá S. Indyánki. 2. Hábitu.

4. W.S.B. X. Micháłá Martyneſa, Hiſzpáná. Tegoż d. W.S.B. Jędrzeiá od S. Seweryná, Neápolitáná.

5. Błog: X. Dyogoſorya, Biſkupá, Indyáná.

6. Błog: Weroniki z Ferázá, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Bernárdá Zejudy Hiſzpáná, z Prowincyi Betyki.

✱ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Jáná *de Fenario*, 42. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis, &c.* z Modlitwą bywa.

7. Błog: BENEDYKTA XI. Papieżá, Swięto pozwolone z odpráwowániem Paćierzy od Klemenſa XII. *F.D.* Tegoż d. Błog: X. Ráymundá Kuázáth, Niemcá, z Bambergu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Petronelli Weli, Tercynki.

8. Błog: X. Piotrá Cendrá od Popiołu, Hiſzpáná.

9. Błog: X. Janá z Kolonij Męczenniká, umęczonego z innemi ośmnastą, zá wyznánie prawdźiwie zostáiącego BOGA w PP. SAKRAMENCIE. F. D.

10. Pámiątká Męczeństwá X. Amatorá z Eſpy, y Dominiká z Góry Wielkiey Hiſzpánow. Tegoż d. Błog: X. Horácyuſzá Spacya, z Neapolim.

11. W. S. B. Siostry Anieliki Kademosty z Wenecyi, 2. Hábitu

12. Błog: X. Jákubá Fangier Niemcá, Męczen-

Męczenniká. Tegoż d. Anniwersarz zá zmárłych, pogrzebionych po Kośćiołách, y Cmentarzách Dominikáńskich, z Processyą, z Stácyámi, y z
* Odpustem Zupełnym.
13. Błog: Korrádá z Laubingh. Tegoż d. W.S.B X. Jana Báptysty od Sw. Piotrá, Neápolitaná.
14. W.S B. Siostry Maryi Truko, z Miástá Gory Krolewskiey, *Monreale* Tercynki.
15. Błog: X. Jákubá *de Voragine*, Arcybiskupá Jánueńskiego.
16. Błog: X. Bártłomieiá od SS. Męczennikow, z Lizbony, Arcybiskupá Brági, Prymasa Portugálskiego.
17. Pámiątká Męczeństwa X. Ludwiká od DUCHA PP. y X. Janá od TROYCE PP. Indyánow.
18. W.S.B. X. Janá Báptysty z Wegi.
19. Błog: X Leodatá z Mompeliery, Fráncuzá. Tegoż d. Błog: X. Piotrá z Kádryety, Hiszpáná. Tegoż dniá, Błog: Siostry Konstáncyi z Ferázá, Konwerski. Tegoż d. W.S.B. X. Páscházego Hiszpáná, Biskupá Buryeńskiego.
20. Błog: X. Cesławá Wyznawce, Brátá Rodzonego Jácká S. Polaká. F. D. Tegoż d. Błog: Máłgorzáty z Ipry z Hollándyi. Tercynki. Tegoż dniá, W.S.B. X. Micháłá z Oryi Indyáná.
✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Fránćiszká Romæi, 45. Generáłá, Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis &c.* bywa.
21. Błog: Ráymundá *de Plano* Męczenniká, Fráncuzá z Prowincyi Tolossáńskiey. Tegoż d. W.S.B. Siostry Bártolomei Martyny, z Florencyi, drugiego Hábitu.
22. MARYI MAGDALENY osobliwszey Pátronki Zakonu Káznodźieyskiego, z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich F.T.D. z
* Oktawą. Tegoż d. Błog: X. Augustyná Bágielli, Wenecyáná. Tegoż d. Błog: X. Eliaszá, Fráncuzá. Tegoż d. W.S. B. Siostry Kátárzyny Męczennice, z Sewiglij, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Erázmá Koniuszewiuszá, Doktorá, S.T. Polaká, chwały Bożey, y Zakonnośći Obserwántá, był 4. rázy Przeorem Krákowskim. Czártá w pośtáći Pielgrzymá zwyćiężył, Po śmierći iednemu nabożnemu Zakonnikowi pokazał śię w iasności Chwały Niebieskiey. Leży w Krákowie u WW. OO. Dominikánow. O nim Forteca.
23. Błog: Siostry Brygitty z Hollándyi, Tercynki. Tegoż d. Błog: Joánny Orwietánki, Tercynki.
24. Pámiątká Męczeństwá Swiątobliwego S.B. Piotrá z Kápuy, z innemi Towárzyszámi umęczonego. Tegoż d. W.S.B. Siostry Maryi Lánzy. 2. Hábitu, Klasztoru Pálermitáńskiego.
25. W.S.B. X. Hieronimá Wáglegho, Hiszpáná.
26. W.S.B. Siostry Delicyi, od S. Janá, z Pálermy, 2. Hábitu. Tegoż d. Błog: X. Micháłá z Benáwidu, drugiego Arcybiskupá Mánilij, Indyáná.
27. Błog: X. Ferdynándá z Lizbony.
✠ Tegoż dniá, Pámiątká Smierći Nayprzew: X. Gierárdá *de Adaumaro*, 17. Generałá Zak: Kázn: Ten był Kárdynałem Kośćiołá Sw. Zá niego Psalm *De profundis &c.* bywa. 28. W.S.B.

28. W.S. Bożey Siostry Máryi z Wenecyi, Tercynki.

29. Błog: Ludwiká *Torques* Hiszpáná, y Beltráná Męczennikow z Towárzyszámi. Tegoż d. W.S B. X. Bártłomieiá Rondániniego, z Fáwencyi.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Barnáby Sáxoná, z Neápolim, 34. Generáłá Zak: Kázn: Zá niego Psálm *De profundis &c.* z Modlitwą bywa.

30. Błog: X. Ludwiká Gánduglii, Hiszpáná.

31. W.S. Bożego X. Bártłomieiá *de Las Cassas* z Sewiglij.

SIERPIEN MA DNI XXX.

1. W.S. Bożego X. Bártłomieiá *Martines*. Hiszpáná. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá Czterech Męczennikow w Kolnie. W Treboli ośmiu Polakow.

✠ Tegoż dniá. Pámiątká śmierći Nayprzew: X. Joáchymá Turryániego Wenecyáná. 35. Generałá Zakonu Kázn: Zá niego Psalm *De profundis* z Modlitwą bywa.

2. W.S. Bożego X. Janá *Cano* y X. Piotrá Morená, Męczennikow z Towárzyszámi. Tegoż d. Błog: X. Stánisłáwá, z wielą innemi Dominikánámi w Czerwonogrodźie od Tátárow y Wołoszy zámordowánych. Spoczywáią ich Ciáłá w Litwie.

3. Błog: Siostry Laurencyi Loryny, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Beátryki Lejotá, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S B. Siostry Paule od S. Tomaszá, Hiszpánki Tercynki.

✠ Tegoż dniá. Pámiątká Smierći Nayprzew: X. Hippolitá Máryi Beccárego, z Gory Krolewskiey, 51. Generałá, Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis* z Modlitwą bywa.

4. Sw. Oycá y Wielkiego Pátryárchy DOMINIKA, Fundátorá Zakonu Káznodźieyskiego. Z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich; *F.T.D.* Z Oktawą Solenną według Paćierzy. Tegoż d. Błog: Cecylij Rzymiánki, 2. Hábitu. Ta pierwszą byłá Duchowną Corką Oycá Swiętego Dominiká, z iego Rąk przyiąwszy Hábit w Klasztorze Sw. Syxtá.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Bártłomieiá *de Comatijs* Bononczyká, 33. Generałá, Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* bywa.

5. W S B. Siostry Dominiki Párádyzyi, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Kámille Moletty, z Messyny, Tercynki. Tegoż d. W S.B. Siostry Ludwiny Koperny Polki, wprzod Tercynki, á potym Przeoryszy pierwszey Klasztoru Grodeckiego, 2. Hábitu, wprowádzoney Solennie z innemi Siostrámi Tercynkámi.

6. W.S.B. Siostry Hippolity od JEZUSA, Hiszpánki, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Paule Brunetty, z Portu, Tuskany, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Teressy Benuccy, Hiszpánki, Tercynki.

7. Błog. Siostry Lukiny z Soncynu, Tercynki.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierci Nayprz: X. Tomaszá Firmana, 24. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* z Modlitwą bywa.

8. Błog:

8. Błog: Augustyná Biskupá Lucery, z Dálmacyi. F. D. Tegoż d. W.S.B. Brata Rynalduka, z Peruza, Konwersa. Tegoż d. W.S B. X. Alfonsa od S. Mateusza z Lizbony. Tegoż d. Błog: X. Elgiera, Niemcá. Ten z Rąk Jácká S. Habit przyiął.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: Xiędzá Hugoná *Vansemani*, Fráncuzá, 16. Generała, Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis* bywa.

9. Błog: X. Mikołaia Fiamenigá z Bruselli. Tegoż d. W. S. B. X. Micháłá Archánioła Nánni, z Urbinu. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Filippy od JEZUSA 2. Hábitu.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. *Hervei Natalis* z Brytánii, 14. Generała Zak: Kázn: y Nayprzew: X.

✠ Jana *Clerea* Fráncuzá, 37. Generała Zak: Kazn: Zá nich Ps: *De profundis &c.* z modlitwą bywa.

10. W.S.B. Siostry Katarzyny *Atayde* Hiszpánki, 2. Habitu.

11. W.S.B. Siostry Heleny *Torreglias*, z Krolestwá Arágońskiego, Hiszpánki, 2. Hábitu.

12. Błog: GwilchelmáGvillakoiny, z Hibernij Męczenniká.

13. Bł: Latyná Malábránká Ursyniego, Kárdynała Kośćiołá S.

14. WW. Sług Bożych X. Gwilchelmá, y X. Janá z Arelatu, Fráncuzow.

15. WNIEBOWZIĘCIA Nayświęt: M. Pánny, z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich, Táiemnice

* 4. Trzećiey Częśći Chwalebney Rożáńcá S. F. T. D. z Oktawą Solenną. Tegoż d. Błog: Siostry Máryi z Pizy Tercynki. Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá X. Bártłomieiá Piscyuli Włochá z Bononij, Pátryárchy Armeńskiego, Męczenniká. Tegoż d. W. S. B. X. Bártłomieiá Wargas, Hiszpáná. Tegoż d. Pobożnego S. Bożego X. Jędrzeiá Holiort, Niemcá.

16. Wielkiego Wyznawcy y Apostołá Septemtryonálnych Kráiow, Syná przyspośobionego MARYI, JACKA S. Polaká. Tegoż d. po cáłym świećie Kośćioł S. odprawia o nim Paćierze. Záś z Indultu Stolice S. Apostolskiey, Koroná Polska odprawia Uroczystość jego w Niedźielę po Wniebowźięćiu Nayśw: P. M. z Oktawą nádáną. W Krákowie záś gdźie leży Ciáło jego, w Kośćiele TROYCE PP. bywa Uroczystość tego Pátroná Korony Polskiey, z pozwoleniem Stolice S. Apostolskiey, w Niedźielę pierwszą po skończoney Oktawie Wniebowźięćia Nayśw: P. MARYI, á tá bywa z Kazániámi ránnemi, y poobiednemi, Processyami z PP. SAKRAMENTEM,

* z nádánym Zupełnym Odpustem od Stolice S. Apostolskiey ná cáły Tydźień. z Oktawą Solenną, z wystáwieniem S. jego Głowy, y Chorągwi Benedykowáney od Klemensá VIII. ktorey bywa Solenne spuszczánie przy Muzyce, po skończoney Oktawie w Poniedźiáłek, po pierwszey godźinie, po południu. Tá Chorągiew Czártom strászna, opętánym bárdzo pomocna.

17. Błog: X. Jákubá od S. Máryi, z Jáponij, Męczenniká. Tegoż d. Błog: X. Wincentego Ferrery, Doktorá z Salmántyckiey Akádemij.

18. Błog:

18. Błog: Siostry *Paule* z Feraza, z Klasztoru S Kátárzyny, 2. Hábitu. Tegoż d. W S B, X. Stánisława Trycyusza, Polaká, nabożnego do S. Brunoná Kártuzyáná, w młodośći w doyźrzáłe obfitował Cnoty, tego przed śmierćią Jácek S. náwiedźił, Leży w w Krákowie u OO. Dominikanow.

19. Bł: X. Dominiká od S. Sebástyána, z Erkwicyi, y Błog: Fránćiszká z Japonij Konwersa, Indyanow Męczennikow, z innemi Towárzyszámi. Tegoż d. Błog: X. Jordaná Włochá z Pizy.

20. W.S.B. Siostry Perpetui, z Ferázа, 2. Hábitu, Tegoż d. Błog: Ludwiká Freira, Piotrá, Joáchymá, y innych 12. w Jáponij zámęczonych.

21. W.S.B. X. Wincentego Wernedy, z Nawárry. Tegoż d. Błog: Siostry Willany z Florencyi, Tercynki.

22. Pobożnego X. Felixa wielkiego Káznodźieie, y Doktora, Przeorá Konwentu Krák: Opatrznośći Boskiey w potrzebach doznáiącego. O nim Bzowiusz. Tegoż d W.S.B. X. Mikołáia z Senony, Missyonarzá do rożnych Krolestw y Poganow. Tegoż d. W.S B, X. Dominika Gory. Włocha.

23. Błog: X. Jákuba z Mewánij Wyznawce. F. D. Tegoż d. W. S. Bożego X. Tomaszá Lemola Hiszpáná.

24. Wiel: Sługi Bożey Siostry Maryi Popilij, Tercynki, Dyecezyi Pistoiskiey. Tegoż d. W S B.X Antoniego Sylwestry, z Luki. Tegoż d. W.S B X. Fránćiszka Orsucego, Włochá.

25. Błog: X. Piotra Waskwesa Hiszpáná, z innemi Towárzyszámi. Tegoż d. W.S B Siostry Dominiki Worrá Neapolitanki 2. Hábitu.

26. Bł: X Bártłomieia z Kástylij *Nieva*, Ktory w żyćiu náśladował S. Ignácego

27. W.S.B.X. Károlá z Glacyi, Niemca; Tegoż d. W.S.B. Brata Jędrzeiá Konwersa, Polaka. Ten w stáróśći modląc się przed Passyą w Kruczganku w Krák: mężnie zwyciężył prześladowánia Czártow, y świątobliwie umarł.

✠ Tegoż d. Pámiątka Smierći Nayprz: X. Wincentego Blandellego Lombarda, 36. Generała Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* bywa.

28. S. Augustyná Bisk: Dok: Kość: S. Prawodawce Nászego. F. T. D. z Okt: Jego Regułę 43. Zakonow obserwuie. Tegoż d. B. X. Janá Amata, Hiszpáná. Teg: d. W.S.B.S. Anny *Perpetui Grugno*, 2. Ha.

✠ Tegoż d. Pámiątka Smierći Nayprz: X. Woyćiecha *Clavari*, z Genuy, 10. Generała Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis &c.* bywa.

29. Błog: X. Rolandá z Kremony. Tegoż d. W.S.B Siostry Maryi *Quarantij*, Tercynki.

30. Swiętey Roży od S. Máryi z Limy Tercynki, z Odpustem Zupełnym, * F.T.D. z Oktawą.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Augustyná Galaminy, 53. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* z Modlitwą bywa.

31. Błog: X. Jana Mikona, Hiszpáná.

WRZESIEN MA DNI XXX.

1 W. S. B. X. Jana *Arrias* Indyána. Tegoż d Pámiątká Męczennikow 95. nád Rrzeką Nieprem iednych pośćinanych, innych strzáłámi postrzelanych, innych kopiiami pozábiiánych, innych popalonych, Tegoż

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Berengarego *de Landora*, 13. Generałá, Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis*, bywa.

2. W. S.B. Siostry Máryi od JEZUSA, Fundatorki Klasztoru S. Katarzyny Seneńskiey w Tolosie, 2. Hábitu.

3. W.S.B. X. Wincentego Marya, z Kurany. Tegoż d. Błog: Gwalla z Bergamu, Biskupá Bryxyi.

4. Błog: Katarzyny Rakonizyi, Tercyn: Tegoż d. Pobożnego X. y Doktorá Pismá S. Damáscená, Polaká, ktory wiedźiał godźinę śmierći, umarł w Mieśćie Smoleńsku. O nim Fortecá.

5. W. S. B. Siostry Anny Sanz, Konwerski, Hiszpánki. Tegoż d. W. S. B. X. Antoniego Mazone Nettyná, Doktorá, Hiszpáná. Tegoż d. W.S. Bożego Brátá Wincentego od Kárleony, Konwersa, Hiszpána. Tegoż d. Anniwersarz z Processyą, y z Wigiliami, zá Zmarłych Krewnych Dobrodźiejow, y Przyiaćielow, z Odpustem.
✱

6. W. S. B. Zygismundá *de Viglevano*, w Pannonij zmárłego.

7. W. S. B. Siostry Hieronimy Skalzy Syrákuzánki, Tercynki. Tegoż dnia W. S. Bożego, Jana Toribio, Konwersa, Hiszpána.

8. NARODZENIE Nayśw: P. MARYI
✱ z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich. F.T.D. z Oktawą Solenną. W Niedźielę pierwszą po Narodzeniu Nayśw: P. M. przypada Uroczystość Naysłodszego IMIENIA
✱ MARYI. Z Odpustem Zupełnym. Tegoż d. Błog: X. Alana *de Rupe*, Promotorá osobliwszego Rożáńca S. z Brytanij. Tegoż d. W.S.B. Siostry Máryi Baptysty z Lizbony, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Fráńćiszká Retzá, z Austryi. Tegoż d. W.S.B. X. Ludwiká Kástelloli, Hiszpáná. Tegoż d. Pámiątká Męczeństwá X. Dominiká *Castellet*, z innemi 15. Towarzyszámi zámęczonego. Ten był Kárdynałem Kośćiołá S. Tegoż d. Błog: X. Konrada Niemca. Tegoż d. Błog: X. Tánkredá, z Tánkredy. Tegoż dniá W.S.B. Urszule z Wálencyi, Tercynki. Tegoż d. Błog: Janá Arcybiskupá drugiego Upsaleńskiego, Polaká.

9. W. S.B. Bożego X. Juliana Roys, z Májoryki. Tegoż d. W.S.B. X. Wincentego z Kolonij, Krolestwá Neapolitáńskiego.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Tomaszá *de Vio* Kaietana, 38. Generałá á potym Kárdynałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis* bywa.

10. Błog: Męczennikow, X. Alonsa z Meny, Jácka Orfanella, Fránćiszká *Morales*, Aniołá *Orsucci*, Jozefa od S. Tomaszá, Tomaszá od S. Rożáńcá, Dominiká Kaznodźieie, y innych wielu zámęczonych w Iaponij.

11. Błog: Siostry Lukrecyi Kádemusty, Francuzki, Tercynki. Tegoż d. WW. Sług Bożych Siostry Maryi od S. Iozefa, Máryanny od S. Michałá, Hieronimy od S. Antoniego, y Anny od S. Iana Ewangelisty, drugiego Habitu z Portugálij.

12. Błog: X. Tomasza z Zumarragi y Mancyi, Męczennikow Iapońskich.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Hieronimá Xavierre Cezáraugustana, 52. Ge-

na, 52. Generała, Zakonu Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* Ten był Kárdynałem Kośćioła Sw.

13. Błog: Máłgorzáty Fontani, z Modeny, Tercynki.

14. Podwyżſzenie S. KRZYZA z Od-
* puſtem Zupełnym. Tegoż d. WW. Sług Bożych X. Dominiká z Betazos, y Ludwika z Mádalony, ktory był wielki Obſerwánt.

15. W Oktawę Národzenia N. P. MARYI, Przypomnienie Oyca y Pátryarchy DOMINIKA S. w Suryáńſkim
* Obráźie, w Kálábryi. *F. T. D.* z Odpuſtem Zupełnym. Tę Uroczyſtość odprawiá ią Bráćia Konwerſi.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz. X. *Salvi Caſſetæ Siculi*, 32. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.* z Modlitwą bywa.

16. W. S. B. X. Tomaſzá z Turrekrematy, Hiſzpáná, Inkwizytorá Generálnego, y Brátá Iáná od Meſſyaſzá z Rywery Hiſzpáná Konwerſa.

17. W. S. B. Martyna Dyonizego, z Luki.
✠ Tegoż dniá Pámiątká śmierći Nayprzew: X. Páwłá *Conſtabilis*, 49. Generała Zak: Kázn: Zá niego Pſalm *De profundis &c.* bywa.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Bernarda *de Juzeco Burdegalenſis*, 11. Generała Zak: Kazno: Zá niego Pſalm *De profundis &c.*

18. W. S. B. X. Tomaſzá od S. Máryi Hiſzpáná, Króleſtwá Arágońſkiego. Tegoż d. W. S. B. Iana Páwła Nazárego, z Kremony, S. T. D. Ktory pomnażáiąc ſię w życiu świątobliwym y w nauce, wydał ſześć Kſiąg komentuiąc ná pierwſzą y trzećią część Summy Anielſkiego Doktorá Tomaſzá S. Ták że iuż prawie dźiewięćdźieśiąt lat maiąc, w ſtárośći ſwoiey nápiſał trzy Tomy, w ktorych nietylko wielką náukę ſwoię, ale y niemnieyſzą świątobliwość pokazał.

19. W. S. B. X. Serwácego, Niemcá, z Lewany. Tegoż d. W. S. B. X. Reginalda Rubea Włochá, z Prowincyi S. Piotrá. Tegoż d. W. S. B. X. Alexándrá *de Lugo* Lektorá, Męża według Sercá Boſkiego, w Obſerwáncyi Zakonney doſkonáłego, ktory w Chinach ná Inſule opowiádáiąc Turkom Wiárę S. naprzod powrozámi ſrodze zbity, á potym z wyłupionym iednym okiem zá wyznánie IEZUSOWEGO Imienia żywo ſpálony był.

20. W. S. B. Sioſtry Anny Auguſtyny, z Saragozy. y Maryi Benigny *de Servi*, drugiego Habitu.

21. Błog: X. Marká, z Modeny. Tegoż d. W. S. Bożego X. Ferdynandá od IEZUSA, z Santarenu.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Marcyaliſſa Auribelli Fráncuzá, z Awinionu, 29. Generała Zak: Kazn: Zá niego Ps: *De profundis &c.*

22. W. S. B. Brátá Bártłomieia od Wſzyſtkich SS. Konwerſa z Limy, Indyáná.

23. Błog: Szymona Sáltarella, Arcybiſkupá, z Pizy.

24. Błog: X. Dálmácego Monerá, z Grony, Hiſzpana. F. D. Tegoż d. Bł: X. Antoniego Gonzalez Męczenniká z Towárzyſzámi innemi w Iáponij zábitego.

✠ Tegoż d. Pámiątka Smierći Nayprz: X. Frán-

X. Fráncifzká Silvestri Ferráryenfá, 40. Generałá, Zak: Kázn y Nayprz: X, Seráfiná *Sicci Papienſa*, 54. Generałá, Zák: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.*

25. Błog: X. Antoniná z Wálencyi Hiszpaná. Tegoż d. W. S. B. Siostry Fráncifzki Maryi Furyi z Mazáry, Krolestwá Sycylijskego, Tercynki.

26. W. S. B X. Iana Turrekrematy, Kárdynałá, Hiszpáná, z Waliſoletu.

27 W.S.B. X Alfonſa Lopez, Hiszpaná. Tegoż d. W. S. Bożego X. Cypryáná, Suffrágáná Wilińskiego Polaká, wielkie ponoszacego prześládowánia, od Heretykow, kiedy im się zábraniał rozszerzáć w Litwie.

28. W S. B. X. Janá Gárſya z Andáluzyi, Hiszpáná.

29. PámiątkáMęczeństwá X Gwilchelmá od S Dominiká, X. Micháłá Olárázá, X. Wincentego od Krzyżá, y innych w Japonij zámęczonych. Tegoż dniá. Błog: Mikołaiá z Awinionu, Fráncuzá.

30. W.S Bożego, X. Antoniego Tábonego, z Málty. Tegoż d. Pámiątká Smierći X. Szymoná Polaká, ktory ubrawszy się w Hábit, zádzwonił ná Bráćią w dzwonek, y gdy się Bráćia zeszli oddał w ich obecności P. BOGU Duchá, leży ćiáło jego w Poznániu.

PAZDZIERNIK ma dni XXXI

I. W Niedźielę pierwszą Páźdźierniká przypada záwsze Uroczystość, z Indultu od Stolice Sw. Apostolskiey Nayśw: Pánny MARYI ROZANCOWEY, ináczey názywa się to Swięto *S. MARIÆ de VICTORIA*. S. MARYI od Zwyćięstwá. Odprawia się tá Uroczystość z Oktawą Solenną; z Kazániami, y Processyámi rannemi codźień w Kośćiołách Dominikáńskich z nádánym Odpustem Zupełnym od OO. Swiętych, ktoby lub w Swięto sámo, lub w dźień ktory między Oktawą; álbo w Oktawę uczćił Nabożeństwem Nayśw: MARYA Pánnę, náwiedźiwszy Kośćioł Dominikáński, y kondycye wypełniwszy, należące do Odpustu. Jest tákże w dźień Nayśw: MARYI Pánny Rożáńcowey, pozwolona Processya po Mieśćie, z Obrázem, lub też w inny dźień między Oktawą, álbo w sámę Oktawę, z nádánym Odpustem ássystuiącym wszystkim tey Processyi. Tegoż d. W.S.B. X. Aniołá *da Porta Sole*, z Peruzá Włochá. Tegoż d. Bł: X. Laurentego *di Librafatta*, Włochá. Tegoż d. W.S.B.X. Sylwestrá z Merárdy. Tegoż d. W.S. Bożego X. Alonſa Walentyná.

2. Błog: X. Berengárego z Perálty, Biskupá, Jlerdeńskiego. Tegoż d. W.S. Bożego. X. Woyćiechá Sękowskiego Polaká, ktory był pierwszym Autorem w Polszcze, odpráwowánia Rożáńcá S. y sposob odpráwowánia do Druku podał. Godźinę śmierći swoiey wiedział.

3. W.S.B. Siostry Mencyi Pereiry z Portugálij, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Siostry Heronimy *Carvaglij*, z Portugálij, Tercynki.

4. W.S B. X. Dominiká od S. Máryi z Astudyglij, Hiszpáná. Tegoż dniá. Pobożnych XX. Dominiká z Seceminu Kanclerzá Kośćiołá Gnieźnieńskiego, y Oboygá

go y Oboygá Práwá Doktorá, y Ludolfá tákże Doktorá Prowincyałá Prowincyi Polſk: leżą w Krák:u OO Dom:

5. Błog: X. Ráymundá z Wigny Kápuáná, 23. Generałá Zak: Kázn: Tegoż d. W. S. B. Sioſtry Joanny Perez, z Korduby, Tercynki.

6. W.S.B. X. Aniołá Acciajoli, Biſkupá Florenckiego. Tegoż d. W. S. B. Sioſtry Fránćiſzki Plage, 2. Hábitu. Tegoż d. Błogos: Janá Swenkenfelta, Inkwizytorá, Męczenniká, ktory od Heretykow w Wrocłáwiu z Cele wywieczony, po ulicách włoczony, bity, tłuczony, aż muzg z głowy od ſrogiego bićia wypadł. Mieczem potym przebity, zá Wiárę Sw. Bogu Duchá oddał. Leży w Wrocłáwiu, u Oycow Dominikánow.

7. Błog Máteuſzá Kárreryuſzá z Mantuy. F.D. Tegoż dniá. W. Sługi Bożego Xiędźiá Ferdynándá Kadawel z Lizbony, Portugálczyká. Tegoż d. W.S. Bożego X. Mikołáiá z Janowcá, Polaka. Promotorá, przez lat 30. Rożáńcá S. ten w oſtrośći Zakonney żyćie prowádźił, pokármu podłego záżywał, w Kuchni częſto z pokory posługiwał, w ſtárośći zárážony wrzodem, ſkáncerowáne miawszy ćiáło, y robáctwá w nim pełno, iáko drugi Job w ćierpliwośći záinął w Bogu. Roku 1633. Ten będąc wyćwiczony w Kunſztćie Snycerſkim, wielo Ołtarzow pracą ſwoią wyſtáwił ná chwałę Bożą.

8. W. Sługi Bożgo Xiędzá Alexándrá *Cappochi*, z Florencyi. Tegoż dniá W. S. B. Sioſtry Aniele Daniz z Medyolánu, Konwerſki.

9. W.S.B. Sioſtry Fránćiſzki Wacchiny, z Witerbu, Tercynki.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Páwłá *Butigellæ*, 41. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis &c.*

10. Wielkiego Sługi Bożego, S. LUDWIKA Bertrándá, Wyznawce, Hiſzpáná, oſobliwſzego Indyi Zachodnich Apoſtołá. Z Odpuſtem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńſkich. *F. T. D.* z Oktawą.

11. Bł: Jákubá Szwedá, z Ulmy, Konwerſa. Tegoż d. Pámiątká Męczeńſtwá 14. Męczen: w Indyách Wſchodnich, w Jáponij zá Wiárę S. upieczonych, y ſpalonych. Między temi był X. Jozef od S. Jáckâ. X Jácek Orfanelli, X. Dominik Socyuſz X. Jácká. Brát Dominik Konwers, Brát Leo Tercyan, z Jáponij.

12. Błog: X. Janá Alodyi z Orleánz, Fráncuzá, ktory był Káncl erzem y Kánonikiem Páryzkim.

13. Błog. Mágdáleny z Trynu, Tercyn.

14. Błog: X. Rydolfa z Fawencyi.

15. W.S.B X. Krzyſztofá od S. Krzyżá. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Mágdáleny z Boſku, Palermitánki, Tercynki. Tegoż d. W.S.B. X. Janá z Altámury.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Bártłomieiá Texery, 26. Generałá, Zakonu Kázni. Zá niego Psal: *De profundis, &c.*

16. Błog: Sioſtry Mágdáleny Nángviſacchi, Męczennice, Tercynki.

17. W.S.B. Sioſtry Laurencyi od Sw. Máryi z Limy, Indyánki, Tercynki.

18. Błogoſł: Xiędzá Henryká *de Calſtris*, z Lowánij.

19. W.S.B

19. W.B.S. Siostry Kátárzyny Paulucyi, Fundátorki Klasztoru Pánien w Morlupu, wprzod Tercynki, á potym 2. Hábitu. Tegoż d. W S. Bożey Siostry Dominiki Torres, Hiszp:

20. Błog: Trzykroć sto tysięcy Męczennikow, w Murzyńskim Páństwie pomęczonych rożnemi czásy. Tegoż d. W S.B. X. Łukaszá od Duchá PP. y Brátá Máteuszá od S Rożáńcá, Konwersá, Indyánow.

21. Bł: X. Piotrá Kápucyuszá z Typhernu, Hiszpáná. Tegoż d. W.S.B. X. Jácká *Pardo* Hiszpáná, Missyonarzá, do Pogánow rożnych, umárł w dźień Sw. Urszuli do ktorey nabożny był. Tegoż d. W.S.B. Siostry Izábelle Luizy, z Lizbony, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B Siostry Anièle *della Pace*, Tercynki.

22. Błogosł X. Gwáltyerá z Reimz.

23. W S.B. X. Janá z Leiwy Hiszpáná. Tegoż d. Pámiątká 27. Męczennikow mieczem pozábiiánych, w Indyách Wschodnich. Między temi było 7. Xiężỳ, y 9. Bráći Klerykow. 5. Bráći Konwersow, y inni.

24. Błogosł: Jana Taulerá, z Kolonij wielkiego Ascety.

25. W. S. B Siostry Márcelli *de Anzelmi*, z Bononij 2. Hábitu.

26. W.S.B. X. Wincentego Kángiáná, z Neapolim, náśládowcy w Predykácyi Sw. Wincentego Ferreryuszá.

27. Bł: Siostry Antonij z Bryxyi, 2 Hábitu. Tegoż d. Męczeństwo, Bráći y Siostr Rożáńcá S. w Indyách Wschodnich, pośćinánych, y z dźiatkámi małemi dla Chwały Boskiey, y Rożáńcowey MARYI, ktorych liczba byłá 67.

28. W.S.B. X. Micháłá Lázáry, z Arágonij Hiszpáná, Konwentu Wálenckiego.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Wincentego Justiniána Chiensa, 47. Generałá Zakonu Káznodź: Ten był Kárdynałem Kośćiołá S. Zá niego Psam *De profundis &c.*

29. W.S.B. Siostry Lucyi Bártoliny z Florencyi, Tercynki. Tegoż d. W. S.B. Siostry Laurencyi od Ofiarowánia, Nayśw: MARYI P. 2. Habitu.

30. Błog: Siostry Benewenuty z Austryi, Tercynki.

31. W.S.B. X. Terencyusza Albertá z Bryen, Hiszpáná, ktory był Krolewskiego Rodu.

LISTOPAD ma dni XXX.

I. SWięto WSZYSTKICH SS. *F.T.D.* Ten dźień w Kośćiołach Dominikáńskich náznáczony ná uczczenie Támiemnice 5. Chwalebney Częśći Rożáńcá S. to iest Ukoronowánia Nayś: * MARYI P, Z Odpustem Zupełnym, z Oktawą Solenną. W pierwszą záś Niedźielę po Wszystkich SS. odprawia się Nabożeństwo zá wszystkich Konáiących, po wszystkim świećie, y iest Konfráternia Dobrey Smierći, inkorporowána do Rożáncá S. ná tę Nie- * dźielę są nádáne Odpusty wielkie w Kośćiołach Dominikáńskich, kto się modli zá Konáiących, W drugą záś Niedźielę po Wszystkich SSw. bywa Uroczystość Nayśw: MARYI P. ROZANCOWEY, z Zgromádzenia Centuryánow y Centuryánek, z Odpustem nadanym w tych Kośćiołach gdźie są

Centurye 100. Mężow, y 100. Niewiaſt, iáko to w Krákowie, Poznániu, y w Wárſzáwie. W też Niedźiele przypáda Uroczyſtość, OPIEKI Nayświęt: MARYI P. w ktorey miáłá y ma Zakon Káznodźieyſki, wyświadczywszy mu ták wiele łáſk, ieſt nádány OdpuſtZupełny Kośćiołem Dominikáńſkim. Tegoż d. Błog: X. Korrádyná z Bryxyi, y Bernardá, Włochá. Tegoż d. W.S.B. Brátá Alexego Konwerſa, Polaká, wielce nabożnego do Nayśw: MARYI P. miał łáſkę od P. BOGA że o dniu y o godźinie śmierći wiedźiał. Leży ná Prom:

2. DZIEN ZADUSZNY. Tegoż dniá W.S.B. X. Jozefa Fálſony, z Málty. Tegoż d. Błog: X. Stániſłáwá Kokolzki S.T. Bákáłarzá, Polaká, ktory przed Krucyfixem w Krákowie u OO. Dominikánow, w Kruczgánku modląc ſię, rozmawiał zPánem JEZUSEM, nád nim widywáli Bráćia ogniſtą świátłość. Duſzá pokutuiącá w ſtudni z Czyſcá, pokazáłá mu ſię. Leży u OO. Dominikánow w Krákow:

3. Błog: Brátá Szymoná Bálláchi, z Aryminu, Konwerſa. Tegoż d. Błog: Janá z Kaláry, Hiſzpáná. Tegoż d. W.S.B. X. Marćiná *Porras*, z Indyi. Tegoż d. Błog: Filippá Krolewiczá Murzyńſkiego, Męczenniká.

4. Błog: Mikołáiá z Ráwenny. Tegoż dniá Błogosł: X. Janá Teutoná, 4. Generałá Zak: Kazn: z Mágdeburgu.

5. Wielebnych y Pobożnych Sług Bożych, X. Tymoteuſzá Mąkolińſkiego, y Alexego Polaká, X. Tymoteuſz wyuczony Zydowſkiego języká w Rzymie, zá pozwoleniem y Błogoſłáwieńſtwem URBANA VIII. Zydom Ewángelią S. opowiádał, y ich náwracał. Tenże poſzedłſzy z Brátem Alexym do Tátárow z Ewángelią S. wiele náwroćił Pogánow. Mowiąc Rożániec záráżony Powietrzem, z B. Alexym y innemi Rozaryántámi, ná onych ſłowách Anielſkiego Pozdrowienia: teraz y w godźinę śmierći náſzey, oddał Bogu Duchá, Roku 1637. Brát záś Alexy zoſtáiąc w miłoſiernych uczynkách, poſzedł do wieczności zá nim názáiutrz.

6. W. S. B. Sioſtry Kátárzyny z Węgi, Tercynki.

7. W.S.B. Sioſtry Julij z Bárbiſony Klaſztoru Bryxyeńſkiego, 2. Hábitu.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Antoniná *de Monroy*, 59. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Ps: *De profundis*.

8. W.S.B. X. Bernardá od S. Katárzyny *de Villa nova*, Hiſzpáná.

9. Swięto WSZYSTKICH SS. Zakonu ✱ Káznodźieyſkiego, z Odpuſtem Zupełnym. Tegoż d. W. S. B. Sioſtry Aniele Tolomei, Tercynki.

10. W. S. B. X. Janá *Covo*, z Alkázáry, Hiſzpáná. Tegoż d. Anniwerſarz zá Zmárłych Bráći y Sioſtry Zakonu Ká- ✱ znodźieyſkiego, nádány z Odpuſtem Zupełnym, ludźiom będącym ná *Officium* zá Zmárłych, y Proceſſyi Funebrálney.

11. Błog: Sioſtry Máryánny z Ozymy Indyánki, Męczennice, Tercynki. Tegoż d. Błog: X. Jofre *de Blanes*, z Bárcellony, Hiſzpáná. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Benedykty Sálinas, z Bárcellony, Hiſzpá-

lony, Hiſzpánki, 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. Sioſtry Martyny od SSw. Aniołow, *de Villa Majori*, Konwerſki, Hiſzpánki.

12. W.S.B. Sioſtry Izábelle z Sewiglij, od P. JEZUSA, Hiſzpánki 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. B. X. Gonzálá Luzerá, z Nieble, Hiſzpáná.

13. W.S.B. X. Janá *Pigventos*, wielkiego Obrońce Wiáry Sw. z Wálencyi, Hiſzpáná.

14. Błogoſł: X. Janá *de Liccio*, z Kákámu Sycyliáná.

15. Błog: Woyćiechá Wielkiego, Wyznawce, Biſkupá Rátysbony, Náuczyćielá y Profeſſorá S Tomaſzá z Aquinu, Doktorá Anielſkiego, F. D. Tegoż d. Błog: X. Janá Auguſtyná z Lerydy, Prowincyi Arrágońſkiey, Hiſzpáná. Tegoż d. W. S. B. X. Janá Karágoki, Socyuſzá *Magiſtra S. Palatij*, wielce uczonego, y w kontemplácyách Aſcety Pobożnego.

16. Błog: Sioſtry Lucyi Nárnieńſkiey, Tercynki *F. D.* Tegoż d. Pámiątká Męczeńſtwá dwoch Męczennikow. X. Azáryi Frydoná, Arcybiſkupá Náxywáńſkiego, w Armenij więkſzey, y X. Máteuſzá *Naſcaſcen*, Armenow.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X Woyćiechá *de Las Caſas* Hiſzpáná, 44. Generałá Zakonu Kázn: Zá niego Pſalm *De profundis &c.*

17. W.S B. Sioſtry Teodory Lándy, z Florencyi 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożego Xiędzá Fránćiſzká Antoniego z Antuerpij.

18. Pámiątká Męczeńſtwá X. Tomaſzá od S. Jácká, y X. Jordaná od S. Szczepaná, z Jáponij.

✠ Tegoż d. Pamiątká Smierći Nayprz: X. Gwidoná *Flammocheti*, 28. Generałá, Zakonu Kázn: Zá niego Pſalm *De profundis &c.*

19. Błog: Jákubá *de Benefactis*, Biſkupá Mántuáńſkiego. Tegoż dniá W.S.B. Sioſtry Elżbiety *de Marini*, Klaſztoru Bryxyi, drugiego Hábitu.

20. W.S.B. X. Ráymundá z Pontu, Biſkupá Wálenckiego, Hiſzpaná.

21. Błog: X. Romea Kátáloná z Liwij, Hiſzpáná, ktoremu táki Nagrobek dano: *Hæc ſunt in foſſa, Fratris Venerabilis oſſa. Dicti Romei, qui fuit Arca Dei; Hic JESUM, atq; Psam, dilexit valde MARIAM.*

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Stefana Biſuntyny, 8. Generałá, Zakonu Kázn: y Nayprzew: X. Seráfiná *Caballi*, Bryxyenſa, 48. Generałá, Zak: Kázn: Zá nich: Ps: *De profundis.*

22. W.S.B. Sioſtry Anieliki *de Aflictis*, z Pálermu, 2. Hábitu.

23. W.S.B. Sioſtry Anny Labruty, z Kálábryi, Tercynki.

24. WSB. Sioſtry Heleny Buońſignori, z Florencyi, 2. Hábitu. Tegoż dniá, Błog: X. Jakubá Fábry, Męczenniká, y Błog: Marćiná teyże Fámilij Fábry, z Flándryi.

25. S. KATARZYNY Męczennice, oſobliwſzey Pátronki Zakonu Kázn: ✱ *F. T. D.* z Odpuſtem Zupełnym. Tegoż d. Błog: X. Kalimerá *de Monte Chairo* Klaſztoru Bryxyi.

26. Błog: Sioſtry Beátryki, z Ferárá drugiego Hábitu.

27. Błog: Málgorzáty z Sábaudyi, Wdowy, Tercynki, F. D. Tegoż d. Błog: Sioſtry

Siostry Kátárzyny Lenzy, z Seny, Tercynki. Tegoż d. W.S. Bożego X Jákubá z Konki, Hiszpáná.

28. W.S.B. X. Tomaszá *Carnicer*, z Lerydy, Hiszpáná.

29. Błog: X. Dominiká *de Vico*, y X. Jędrzeiá Lopes, Hiszpánow, Męczen:

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Iáná *de Vercellis*, 6. Generałá Zak: Kázn: Zá niego Psalm *De profundis*.

30. W.S.B. Siostry Filippy, od PP. SAKRAMENTU, z Lizbony 2. Hábitu. Tegoż d. W.S.B. X. Iáná z Lewiany Gránátensa, Hiszpaná.

W Sobotę przed Niedźielą 1. Adwentową odprawia się po Kośćiołách Dominikáńskich Solenna Wotywá o Wćieleniu Syná Bożego z ráná, o godźinie 6. ktora się názywa u Polakow Roraty. ✱ Tá Msza z Odpustem Zupełnym nádána, dla tych ktorzy jey słucháią.

GRVDZIEN Ma dni XXXI.

1. Wielebnego Sługi B. Iáná Armerá wprzod Konwersa, á potym przy Professyi Kleryká, wielkiego Pokory Obserwántá.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz. X. Tomaszá *Turci*, z Kremony, 56. Generáłá Zakonu Káznodz: Zá niego Psalm *De profundis*.

2. Pámiątká Smierći y Męczeństwá X. Iáná Rotá od SS. Aniołow, z Gory Burgos, Hiszpáná. Tegoż d. W.S.B. X Iáná *Polanca*, Biskupá.

3. Błog: Siostry Lucyi *la Casta* Fráncuzki, Tercynki.

4. W.S.B. X Dominiká Sálázárá, pierwszego Biskupá Filippin, Hiszpáná, Tegoż d. W. S. B. X Wincentego Giánkardá, z Pálermu. Tegoż d. W. S B. X. Melchiorá z Warki, S.T. Doktorá, Polaká, Czártom strásznego. Tegoż d W.S.B Siostry Wincencyi, Konwerski, z Bononij.

5. Błog: X. Monety z Kremony, Włochá. Tegoż d. W S. B. X. Mikołáiá Rychárdá, Mágistra *Sacri Palatij* od Urbáná VIII. uczynionego, wielkiey świątobliwośći y náuki Mężá.

6. W.S.B. X. Mikołáiá Fortygwerry z Seny, Tuskáná, Biskupá Aleryi.

7. W.S Bożey Siostry Joanny *di Celers*, Fráncuzki, 2. Hábitu.

8. Swięto NIEPOKALANEGO POCZĘCIA Naysw: MARYI P. z Odpustem Zupełnym w Kośćiołách Dominikáńskich. *F.T.D.* z Oktawą.

✱ Tegoż dniá Pámiątká Męczeństwá X. Jácká *Cisternes*, Missyonarzá, z innemi Towárzyszámi Hiszpánámi w Indyách okrutnie zámordowánego. Tegoż d. W. S. Bożego, X. Tomaszá Schembry, z Málty. Tegoż d. W S. B. Siostry Máryi od Pobożnośći, z Lizbony, 2. Hábitu.

9. Błogosł: Piotrá Cerchy z Brytánij mnieyszey. Tegoż d. W.S B. X Bernárdá Páxyllá Polaká. Ktory był wprzod Zakonnikiem Kanonikow Bożogrobskich z Jeruzálem, á potym z pozwoleniem Stárszych wstąpił do Zakonu O. Sw. Dominiká. Ten był wielki Exorcystá, Teolog mądry. náuką swoią wyniszczáiąc błędy Aryánow. Kazániámi więcey niżeli 100. Heretykow do BOGA náwroćił. Umárł w Roku 1630. leży u Oycow Domi-

cow Dominikánow w Krákowie 5.

10. Pámiątká okrutnegoMęczeństwá X. Sebastyáná Montágnol Hiszpáná, z Mádrytu, w Indyách zámęczonego. Tegoż d. W.S.B. Siostry Dorálicyi z Orly, z Bononij, 2. Hábitu.

11. Błog: X. Dominiká Spátáforá, Sycyliáná, z Messyny. Tegoż d. W.S. Bożey SiostryKornelliMártelli, z Florencyi, drugiego Hábitu.

12. W S. Bożego, X. Piotrá Kortezyusza, Pánormitáná.

13. W.S B. SiostryBárbáry odJEZUSA Konwerski z Florencyi.

14. W. S. Bożego X. Máteuszá *di Covessa*, Hiszpáná.

15. W S B. X. Hieronimá Lánzy, Biskupá Wáłwástry, y Albárázynu.

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X Konrádá Astensa, 30. Generałá Zakonu Kázn. Zá niego Psalm. *De profundis &c.*

16. Błog: Siostry Doroty, z Ferázá, 2. Hábitu, Tá Wdową wstąpiłá.

17. W. S. B. X. Augustyná *Torres*, Hiszpáná. Tegoż dniá W. S. B. Siostry Máryi od Wćielenia Syná Bożego, z Portugálij, 2. Háb: Tá byłá nabożna do Swiętego Jozefa.

18. W. S. B. Siostry Marty, z Gaety, Konwerski.

19. Błog: X. Pelágiego, z Portugálij.

20. W.S.B.X.GrzegorzáBerettáHiszpáná, Biskupá Kártágyńskiego, wIndyách

✠ Tegoż d. Pámiątká Smierći Nayprz: X. Augustyná *Recuperati*, 43. Generałá Zakonu Kázn: Zá niego Psalm. *De profundis &c.*

21. W.S.B X. Ferrerá z Abelli, Hiszpáná, Biskupá Bárcynońskiego.

22. W.S. Bożego, X. Máryaná *lo Vecchio*, Pánormitáná.

23. Pamiątká Męczeństwá X. Wincentego Wálwerdy, Biskupá Hiszpáńskiego. Tegoż d. W S.Bożego X. Idźiego *Foscararij*, Biskupá Modeńskiego, z Bononij. Tegoż d. W.S. Bożey Siostry MáryiBenigny *Pepe*, z Trápány, Sycyliánki, 2. Hábitu.

24. Błog: Siostry Genewessy z Seny, Tercynki. Tegoż d. W.S B. Siostry Máryi Mágdáleny, zPortugálij 2. Hábitu, Tá będąc nabożną do Národzonego P. JEZUSA, gdy sobie Jasełká stroiłá Nayśw: P. MARYA podáłá jey Málinkiego P. JEZUSA. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Małgorzáty od Duchá PP. z Portugálij 2. Hábitu. Tegoż d. W.S B. Siostry Klary Manswety, z Pistoi, 2. Hábitu. Tegoż dniá W.S. Bożey Siostry Dominiki, Tercynki. Tegoż d. Pobożnego Brátá Micháłá Konwersa, Snecerzá: Ten się náwroćił z Sekty Luterskiey do Wiáry S. przez iednego Káznodźieię S. Woyćiechá, odpráwuiącego medytácye w Kruczganku przed Pásyą w Kośćiele Dominikáńskim PP. TROYCE w Krákowie. Ten Brát nápisał 7. Xiąg uczonych, zásnął w BOGU w Wigilią Bożego Národzenia, leży w Krákowie u Oycow Dominikánow.

25. BOZE NARODZENIE, Taiemnicá 3. Pierwszey Częśći Rádosney Rożáńcá S. z Odpustem Zupełnym, w Kośćiołách Dominikáńskich. *F. T. D.* Z Oktawą Solenną. Tegoż d. Błog: Siostry NeryTolomei, z Seny, Tuskáńki Tercynki, Tegoż d. W.S. Bożego

X. Fráńciszká z Májoryki, Hiszpáná. Tegoż d. W. S. Bożego Brátá Marćiná z Sántárenu, Konwersa. Tegoż d. Błog: X. Jędrzeiá Xwáreza, z Málty.
26. Błog: X. Bonáwentury Tolomeiego z Seny Tuskáná. Tegoż d. W. S B. Siostry Kátárzyny z Herrery, Hiszpánki, 2. Hábitu.
27. W. Sługi Bożey Siostry Fránćiszki *Cortes*, od S. Dominiká, z Luceny Hiszpánki, 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożego X. Dwartá z Oliwery, Portugálczyká, Káznodźieie znácznego. Tegoż d. W. S. Bożego X. Janá Mája z Arágonij, Hiszpáná, Missyonarzá w Indyách. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Izábelle *de Marays* z Portu, Portugálki 2. Hábitu.
28. W. S. Bożego X. Dominiká Agnadony, Hiszpáná. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Scholástyki Dasion Hiszpánki. drugiego Hábitu.
29. W. S. Bożey Siostry Agnieszki od Duchá PP. z Walencyi, Hiszpánki, 2. Hábitu. Tegoż d. W. S. Bożey Siostry Máryi Mágdáleny Káráffy, Xiężny z Andryi, 2. Hábitu. Tá świadczyłá łáski OO. Kápucynom.
30. W. S. Bożego X. Piotrá *Pravia* z Austryi Hiszpáná. Tegoż d. W. S. Bożego X. Tomaszá z Sárdynij. Tegoż d. W. S. Bożego Brátá Páwłá od S. Máryi, Konwersa, z Sywilij, Hiszpáná.
31. W. S. Bożego, wielkiego Doktorá y Ascety X. Ludwiká Gránátensa. Tegoż d. W. S. Bożego X. Raymunda Kopea.

ODPUSTY Y PRZYWILEIE NADANE

Od Stolice S. Apostolskiey Zakonowi, y Kośćiołom Dominikáńskim.

W Káżdy Mieśiąc przez Rok, Niedźielá pierwsza Mieśiącá, iest pozwolona od Stolice S. Apostolskiey, ná Honor Nayśw: MARYI Pánny, z Odpustem, y z Wystáwieniem PP. SAKRAMENTU. Druga zaś Niedźielá w káżdym Mieśiącu, przez Rok, ná Honor Nayśłodszego Imienia JEZUS, iest nádána z Odpustem, Bráciom y Siostrom Rożáńcá S. tákże z Wystáwieniem Nayśw: SAKRAMENTU. W Kośćiołách wszystkich Dominikáńskich, są Ołtarze Uprzywilejowáne, zá Dusze zmárłych, z Indultu BENEDYKTA XIII. Naywyższego Pásterzá. Ktory Kápłan tegoż Zakonu odpráwi Mszą S. przed ktorymkolwiek Ołtarzem w Kośćiele Dominikáńskim, wybawia Duszę z Czyścá. Zaś dla innych Kápłánow, y Xięży Swieckich, iest náznáczony Ołtarz Nayśw: MARYI P. Rożáńcowey uprzywileiowány. Nádána iest Kwindená, to iest piętnaśćie Wtorkow, z Odpustem Zupełnym ná Chwałę O. S. Dominiká, tym wszystkim, ktorzyby pośćili, lub z oleiem, lub z másłem, w káżdy Poniedźiáłek przez Niedźiel piętnaśćie, aż do Sw. Oycá Dominiká. Y ktoby się w pierwszy Wtorek poczynaiący teyże Kwindeny, y w ostatni spowiádał y Kommunikował, dostępuie Odpustu Zupełnego raz,

wypełniwszy kondycye. Te piętnaśćie Wtorkow przed Swiętem O. S. Dominiká postánowione są ná Chwałę piętnastu Táiemnic Rożáńcá S. Nayśw: MARYI Pánny. W káżdy w osobnośći Wtorek, należy odpráwić iednę Táiemnicę Rożáńcá S. począwszy od pierwszey Zwiástowánia Nayśw: P. MARYI aż do ostátniey. Táiemnicá záś iedná, ták się odprawia: Oycze nasz iedno, Zdrowás MARYA 10. y Chwałá Oycu. Ktoby záś nie mogł odpráwić, álbo dla iákiey przeszkody nie mogł pośćić, może odpośćić y inny Poniedźiáłek po Swięcie Swiętego Oycá Dominiká, y rázem cáły Rożániec zmowić o Nayświętszey MARYI Pánnie. To Nabożeństwo iest pożyteczne, kto sobie życzy iákiey łáski od Páná BOGA przez przyczynę Oycá Swiętego Dominiká.

KTo się wpisze w Rożániec, y tego dniá Spowiáda się y Kommunikuie, Odpustu Zupełnego dostępuie, PIUS V. KLEMENS VIII. INNOCENTY XI. Kto nośi przy sobie publicznie Páćierze Rożáńcowe poświęcone, Odpustu ma lat dwieśćie tyśięcy, y tyleż kwádrágen. Innocenty VIII. Alexánder VI. Grzegorz XIII. Kto mowi Rożániec otrzymuie Odpustu lat trzystá sześćdźieśiąt tyśięcy, y tyleż Qwádrágen. Innocenty VIII. Alexánder VI. Nád to zá káżde odmowienie Páweł III. Odpust Zupełny nádał, y pozwolił, iż ieżeli ktokolwiek z Bráći y Siostr Rożániec zá Zmárłego zmowi, y da Imię jego w Księgi Rożáńcowe po śmierci wpisać, wybawia Duszę onę z Czyscá, nád to, Odpustu przydał Syxtus IV. lat 15. Benedykt XIII. zá káżde Pozdrowienie dni sto. Kto zaś w káżde Swięto Nayśw: MARYI P. odmowi Trzećią Część Rożáńcá Sw. procz innych Odpustow, otrzymuie lat 10. y tyleż Quadrágen. Syxtus IV. lat 7. tyleż Qvadrágen. Kto záś w dni Swięte y powszechne publicznie mowi z innemi w Kośćiele Rożániec, nietylko tych wszystkich dostępuie Odpustow, ále nád te otrzymuie lat 50. zá káżdy raz, Adryan VI. Kto Imię JEZUS ná końcu Pozdrowienia dodáie mowiąc: Amen JEZUS, zá káżde wspomnienie otrzymuie lat 15. Innocenty VIII. Alexánder VI. Ktoby się w wszystkie Swiętá N. MARYI P. Táiemnic Rożáńcowych, Spowiádał y Kommunikował, tákże ná káżdą Niedźielę Mieśiącá pierwszą y drugą, Odpust Zupełny, Pius V. Grzegorz VIII. Ktoby bywał ná Wotywách Bráckich w káżdą Sobotę, y Niedźielę pierwszą y drugą Mieśiącá, wszystkich w summie Rożáńcowi S. pozwolonych dostępuie Odpustow. Do tego zá káżdą Mszą Duszę iednę z Czyscá wybawia. Alexánder XI. Páweł III. Kto ná Bráckiey Processyi będźie, Odpust Zupełny, Pius IV. Pius V. dodał lat śiedm y tyleż Qudragen. Kto náwiedźi Káplicę Rożáńcową, Odpust Zupełny. Grzegorz XIII. Pius V. Ile razy kto obchodźi Stácyonálne Ołtarze w Kośćiołách Dominikáńskich, tyle rázy dostępuie tych Odpustow, ktoreby zyskał Kośćioły Rzymskie Stácyonálne obchodząc, to iest dwá kroć sto tyśięcy lat, w káżdą záś Niedźielę wybawia Dusz z Czyszczá 4. y w káżdą Srzodę iednę, Leo X. Klemens VII. Pius V. Innocenty XI. Kto ná Mszách

Bráckich Rekwiálnych bywa, Tyśiąc ośmset lat Odpustu. Kto ná Anniwersarzu, Odpust Zupełny, Syxtus IV. Benedykt XIII. Kto będźie ná Antyfonie *Salve Regina*, zá kożdy raz dostępuie Odpustu lat dwieśćie, y dni 40. Páweł V. Kto záś ná Litánij w Sobotę z ráná lub po południu, sto dni Odpustu. Grzegorz XIII. Kto konáiący (luboby raz tylko w żyćiu swym mowił Rożániec.) trzyma świecę w ręku Rożáńcową benedykowáną, w godźinę śmierći otrzymuie Odpust Zupełny. Ktorykolwiek Brát lub Siostrá bliskim śmierći będąc, prośi o absolucyą z Rożáńcá S. generálną, przez tę absolucyą przywraca śię do stanu niewinnośći, iáki ná Chrzćie S. odbieramy, Innocenty VII. Pius V. Ktokolwiek z Bráći y Siostr Rożáńcowych iáki dobry uczynek wypełni, otrzymuie zá kożdy raz trzystá dni Odpustu. Grzegorz XIII. Nád te Odpusty kożdy Chrześćiánin w Rożáńcowym Bráctwie zostáiący, iest uczestnikiem wszystkich Przywileiow, Indulgencyi, Modlitw, dyscyplin, mortyfikácyi, postow, Zasług cáłego Zakonu Káznodźieyskiego.

Są nádáne Odpusty, y tym ktorzy śię wpisuią w Pasek S. Tomaszá Doktorá Anielskiego, w Uroczystosc Przeniesienia Ciáłá tegoż Swiętego, przypadáiącą dniá 28. Styczniá. Tá Konfraternia ma rożne Przywileie od Oycow SS. Innocentego X. y XI. od Syxtá V. Páwłá V. Doznáią przyczyny tego S máiący iáką pokusę przećiw Cnocie Czystośći, y zowie śię Bráctwo Anielskiey Káwálieryi, ná pámiątkę że od Aniołow (ná konserwácyą Czystośći aż do śmierci,) miał przepásane biodrá pasem Rycerskim Tomasz S. z Aquinu. Tę Konfráternią przyięło ták wiele Studentow, Dyscypułow, Professorow, Akádemij Hiszpáńskich, zwłaszczá w Barcynonie, w Kośćiele S. Kátárzyny Męczen: Zakonu Káznodźieyskiego zostáiącą. Tá słynie po rożnych Páństwách, y w Polszcze, osobliwie w Kośćiele Wárszáwskim, y Poznáńskim, WW. OO. Dominikánow. Pozwolone są Odpusty od Stolice S. Apostolskiey Krzyżakom, czyli tym co z Krzyżámi chodzą Dominikánom, álbo są niemi przyozdobieni, Ministrom S Inkwizycyi Urzędu, przećiw Heretyckim błędom obstáiącym. Konfráternij Bożego Ciáłá ktora iest w Kośćiołách Dominikáńskich. Także wielo rázy dla iákiey przeszkody bywáią przeniesione Swiętá ná inne dni, Odpusty tym Swiętom nádáne, rázem śię przenoszą z nimi, á to z Indultu LEONA X.

Spowiednicy raz approbowáni, y potwierdzeni słusznie według náuki zupełney y obyczáiow dobrych od Zwierzchnośći Biskupiey, iuż więcey nie obligowáni stáwić śię ná Exámen. A to przez Konstytucyą S. Piusá V. Ani może ktory Biskup, wszystkich Dyecezyi swey Zakonnikow Dominikánow od słuchánia Spowiedźi odsądźić, odiąc im władzą álbo limitowáć bez porády Stolice S. otym Konstytucya KLEMENSA X. Máią y Káznodźieie przykłádni y uczeni Przywileie, gdy zá konsensem Biskupim wolno im w Dyecezyách opowiádáć Słowo Boże, y Rożániec S promowowáć, chwalić y sławić po roznych Ambonách, Kośćiołách, Káplicách, Tá deklárácya od S. Piusá V. dána, Missyonarze posłáni do obcych

ni do obcych Narodow, náwracáiący do Wiáry S. z pożytkiem Dusz, máią rożne Przywileie y Odpusty od Stolice S. pozwolone, zwłaszczá od Janá XXII. W Klasztorách Dominikáńskich ná usługách zostáiący ludźie, prácuiący około Dobrá Gospodárskiego, mogą odpráwić Spowiedź Páschálną w Kośćiołách Dominikáńskich, y przyiąć Sákrámentá w godźinę śmierci, bez pozwolenia Plebaná, álbo Práłatá Kośćiołá Fárnego. Wolną máią Sepulturę ciał swych, ciż w Kośćiołách nászych, á to zá pozwoleniem Innocentego IV. Alexándrá IV. Grzegorzá XI. Mikołáiá V. Y gdyby kto trefunkiem będący w NászymKośćiele, álbo Klasztorze, przychodni, záchorował y umárł, wolno go pochowáć w Kośćiele bez opowiedźi, iest Łáská Innocentego VIII. Przełożeni Konwentow, máią władzą błogosłáwic, száty, áppárámentá Kośćielne, Ornaty, Pluwiały, &c. oprocz tych gdźie záchodźi námászczenie. To pozwolił Bonifacy IX. Ciż Przełożeni według Ceremonij Kośćiołá S. mogą wodą poświęconą od Kátolickiego Biskupá rekoncyliowáć, czyli przeiednywáć, zmazáne y zgwałcone Cmentarze, Kośćioły, Orátorya, y Klasztory. Ten Przywiley nádał Klemens V. y Pius V. y gdyby przeczył Dyecezyi Biskup wody Swięconey, godźi się ważnie y słusznie Bráciom Zakonu S. Dominiká, od innego Kátolickiego Biskupá wymoc wodę, y tę odpráwiáć funkcyą. Brácia potrzebuiący Swięcenia, mogą bydź święceni innego czásu (oprocz Suchedni) w czym gdyby mieli przećiwność od Biskupá Dyecezyi swoiey, wolno im się udáć do innego, y prośić o Swięcenie. Przywiley od Piusa V. y Klemensa VIII. Przełożeni máią władzą wizytowáć Pánien Zakonnych Klasztory Dominikáńskie, y imże postánawiáć Spowiednikow y Káznodźieiow, administrowáć Sákrámentá bez opowiedźi ordynáryiney. Klasztorámi, Dobrámi rządźić, by bez pozwolenia ich Zakonnice Dozorcow, Administrátorow, Dźierżawcow nie przyimowáły; bez tych pozwolenia nie mogą wyiecháć Zakonnice, áni przyiąć do Zakonu álbo Profesyi. Grzegorz XV. Zakonnicom y Bráćiom Nowicyuszom przed śmierćią, choć nieodbędą roku probácyi swey, pozwolono czynić Professyą, gdy iuż nie może żyć ktory, álbo ktorá, z tákiemi Przywileiámi, Odpustámi Łáskámi, iákie máią ći, ktorzy umieráią po Profesyi.

Náuká y Sentencye S. Tomaszá są ápprobowáne od wielu OO. SS. to iest Syxtá V. Klemensá VIII. Páwłá V. Alexándrá VII. Janá XXII. Y ktoby ią lżył mową lub pisaniem, uymuiąc honoru Tomistyczney náuce, zwłaszczá w máteryi o Łásce Boskiey, álbo Przeznáczeniu dobrowolnym do Chwały Niebieskiey, táki ma bydź podeyrzány w prawdźie, y zá złość lub lekomyślną mowę ná kárę zásługuie. Ocym Klemens XI. Wolno się ták swoim Dominikánom iáko y obcym publicznie promowowáć ná rożne Gradusy, y Honory Szkolne, iáko to Doktorye, Licencyátury, Prezentatury, y Profesorye w Szkołách Dominikáńskich, z tákiemi przywileiámi, iákoby się w Rzymskiey Sápiencyi, Sálmántyce, w Páryzkiey, lub inney Akádemij promowowáli, Dominikań-

scy Pro-

ſcy Profeſſorowie w wielkich Klaſztorách, publicznie mogą uczyć Szkoł y Dyſputowáć. Tych łaſk pozwolił. GRZEGORZ XIII. INNOCENTY X. BENEDYKT XIII. Y Nayprzewielebnieyſzy Ociec Generał Zakonu ma władzą rozdawáć Honory Szkolne, y promowowáć ná Urzędy Subjekta czyli Oſoby záſłużone w pracách, czyli Szkolnych, czyli Káznodźieyſkich. Pozwolono promowowáć y OO. Regentom pierwſzym Profeſsorom Szkoł Generálnych, máiących pozwolenie od Oycá Generałá Mężow uczonych. Przewielebni OO. Prowincyałowie máią władzą w ſwoich Prowincyách, Konwentách, czynić Notaryuſzow Apoſtolſkich, ná wypełnienie roſkazow S. Stolice. Tego Przywileiu pozwolił S. PIUS V.

Tercyarze y Tercyarki, máią przez Liſty Apoſtolſkie nádáne rożne Przywileie, Łáſki, y pozwolenia, ták względem Dobr Duchownych, iáko y źiemſkich, ták ći ktorzy w zgromádzeniu żyią, iáko też y ći álbo te, ktore uczyniwſzy ślub Czyſtośći Zupełney, w Domách właſnych czy przy Rodźicách, czy przy Krewnych Hábit noſzą, Dominikáńſki, y Naywyżſzemu Pánu, pod Regułą. y Inſtytutem pomienionego trzećiego Zakonu czyśćie y pobożnie ſłużą. Wolni ſą od Juryſdykcyi Swieckiey y Biſkupiey, podlegáią władzy Nayprz: O. Generałá Zakonu Káznodźieyſkiego. Z pozwolenia záś tego Oycá, należą do Prowincyałow, Przeorow, Spowiednikow, Dyrektorow, OO Duchownych, w obyczáiách, Pobożnośći, umieiętnośći, y roſtropnośći doświadczonych. Ci Przełożeni, máią obligácyą, by ich Reguły y Przykazań Zakonnych náuczáli, ná Funkcyách, Elekcyách, zwłáſzczá gdźie ſą Klaſztory, czyli Kollegia, álbo Domy, Zgromádzenia, przyimuiace do S. Habitu y Profeſſyi prezydowáli, y Kośćioły, Orátorya, Káplice, Klaſztory wizytowáli, y po Oycowſku (ieżeliby potrzebá tego dla defektu iákiego) nápominali. Obowiązáne ſą Tercyarki y Tercyarze do Poſłuſzeńſtwá O. Generałowi y innym Przełożonym dánym ſobie od Zwierzchnośći. Otym ma Bulla Innocentego VII. Ten trzeći Zakon S. Dominiká od Pokuty názwány, ieſt potwierdzony od Klemenſa VIII. ich Regułá, y Przywileie od Innocentego VII. y Eugeniuſzá IV. Do Profeſsyi S. powinná mieć Tercyarká álbo Tercyarz lat ośmnaśćie, lubo godźi ſię y wolno w mnieyſzych látách poślubić Czyſtość Pánu Bogu, iák uczyniło ták wiele Swiętych Pánien. S Kátárzyná, S. Rożá, S. Ozánná, S. Joánná, S. Kolumbá y inne. Pozwoliłá tákże Stolicá S. Niewiáſtom Tercyarkom po uczynionym Slubie Bogu wſtrzemięźliwośći, czy w ſpolnośći, czy w oſobnośći zoſtáiącym, nośić Welá ná głowách, znáczące oddalenia ſię od świátá: czyli ukrytość przed nim, y Szkáplerze ktore znáczą ćierpliwość. Máią obligácyą do mowienia Paćierzy (nie Kápłáńſkich) ále innych, ktore im Regułá podáie y każe. Nie obligowáne do śćiſſey Klauzury Tercynki, chybá by dobrowolnie byłá od nich przyięta y potwierdzona od Zwierzchnośći. To z Konſtytucyi Piuſa V. Klemenſa XI. Juliuſzá II. Tym wolno ſię chowáć w Kośćio-

łách Dominikáńſkich, oſobliwie co mieſzkáią przy Rodźicách y Krewnych, álbo w Klaſztorách nie máiących Kośćiołow, y im Dominikáni powinni SS. Sákrámentá, oſobliwie w oſtátnią godźinę śmierći adminiſtrowáć, czyli dawáć, á to przez Konſtytucyą Grzegorzá XIII, Piuſa V. Czyni ten Zakon trzećiego Hábitu wſzyſtkich łaſk y Przywileiow (ktore ma pierwſzy y drugi Zakon S. O. Dominiká) uczęſtnikiem, zá rozſzerzeniem Stolice S. Ták Alexánder V. Marćin V. Eugeniuſz IV. Mikołay V. Páweł IV. Urban VIII. Zakon Káznodźieyſki przypuſzcza Stolicá Sw. do Przywileiow, innych Zakonow żebrzących y nie żebrzących, mogą pártycypowáć Dominikáni Łáſk OO. Trynitarzow wykupuiących z niewoli Więźniow, Kánonikow Regulárnych, Láteráneńſkich S. Zbáwićielá, S. Rufá, Klerykow ſłużących chorym, y Ubogich od Mátki B. Szkoł pobożnych OO. Piarow, S. Benedyktá, Hieronimá, Cyſterſow, Serwitow, Oliwetánow Kártuzow, Premonſtrátenſow, Kármelitow boſych, Reformatow, y Kompánij JEZUSA, y innych Zgromádzeń w Kośćiele Bożym zoſtáiących. Wolno ſię chowáć w Kośćiołách Dominikáńſkich, kázdego ſtanu wiernym Kátolikom, wolno im obieráć ſobie mieyſcá w Kośćiołách Náſzych, y dla dźieći, opowiedźiawſzy ſię Fárze, y iey czwartą część expens ná pogrzebie uczynionych zápłáćiwſzy. Wola záś przez Teſtáment, piſany ná kárćie, álbo przez zeznánie przed Spowiednikiem, lub w obecnośći dwoch świádkow, powinná mieć wiárę, y ákceptácyą, czyli dowod intencyi pobożney. Záś gdyby byłá przećiwność od Fáry, oświadczywſzy ſię przed Urzędem, nie czekáiąc długo przytomnośći Plebáńſkiey, wolno wźiąść zmárłego trupá, zánieść do Kośćiołá náſzego, y pogrzebáć. S. Stolicá uważáiąc wielkie Zaſługi Zakonu Dominikáńſkiego od dawnych czáſow, pozwoliłá po Duchowieńſtwie Swieckim y dawnych Zakonách Mnichow, precedencyi, czyli pierwſzego mieyſcá nád inne Zakony, czy w Proceſsyách, czy ná innych funkcyách, pierwſze máią mieć mieyſce Dominikáni, á to pozwolił Leo X. Pius V. Klemens VIII. By záś Brácia Zakonu Káznodźieyſkiego mogli mieć wyżywienie przyzwoite Stanowi ſwemu, przeſtrzegáiąc ſzkod Klaſztorow dla ktorych by liczbá ubywáłá tychże Bráći, uwalnia od podatkow, ſkładek, ceł, exákcyi, Kontrybucyi, ággráwácyi żołnierſkich, Dźieſięćin Kośćielnych, czy Kánonicznych, czy Párochiálnych, Biſkupich, by z gruntow y rol, ogrodow, drzew nie opłacáć ſię, áni podeymowáć ćiężarow, chybáby w wielkiey potrzebie Kośćiołá S. y Wiáry S. Tá łáſká nádána przez obcowánie z innemi Przywileiámi Zakonow, ják to Kártuzow, Cyſterſow, y Kompánij JEZUSA. Otym Honoryuſz III. Innocencyuſz IV. Alexánder IV. Bonifacyuſz VIII. Benedykt XI. Grzegorz XI. Bonifacy IX. Marćin V. Eugeniuſz IV. Mikołay V. Syxtus IV. Pius V. Páweł IV. Klemens VIII. Urban VIII. Pozwoliłá Sw. Kongregacyá Apoſtolſka przez Dekret dány świątobliwie y ſpráwiedliwie R. 1725. Konwentowi Krákowſkiemu PP. TROYCE, by nie płáćił Hiberny z Dobr ziemſkich, máiąc wzgląd ſłuſzny, że nie na

ieżáłá tá Kontrybucya do płácenia według Konftytucyi, Praw, y Przywileiow Korony Polfkiey. Dekret dány uwalniáiący od ták ciężkiey folucyi ubogi Klaſztor, potwierdźił Benedykt XIII. Roku 1726. przez *Breve* Apoſtolſkie, ktore ieſt wydrukowáne. Pozwolone niektore Łáſki Kośćiołom, Klaſztorom, iednego mieyſcá, pozwala y rozſzerza generálnie ná inne Kośćioły, Klaſztory y Oſoby, Páweł IV. Pius V. Leo X Syxtus IV. Przeczy tákżeStolicá S. by Ludźie świeccy ná funkcyách Duchownych Proceſſyách niebráli mieyſcá y precedencyi Duchownym Oſobom. Pius V. Bonifacy IX. Mieyſcá pierwſzego tákże pozwala Archikonfráternij Rożáńcá S. nád inne Bráctwá, ktore nie dawno náſtáły. Pozwala tákże Przywileiow y tym Kośćiołom, czy Swieckim Duchownym, czy Zakonnym, gdźie ieſt fundowána Konfráternia Rożáńcá S. według álbowiem tego Swiętego Bráctwá, partycypuie Odpuſtow tych, ktore ſą nádáne ná Táiemnice y Swiętá w Kośćiołách Dominikáńſkich. Klemens XII. pozwolił Odpuſtu Zakonnikom y Zakonnicom Náſzym, ktorzy odpráwiáią dźieśięć dni Rekollekcye, czyli Medytácye káżdego czáſu ſpoſobnego, á oſobliwie w Adwent, y w Pośćie S. Qvádrágezymy. Wiele innych Przywileiow y Odpuſtow trzebáby położyć, ále że ich trudno wſzyſtkich wyráźić, niech czyta kto chce wiedźieć o nich, Bulláryuſz w kilku Tomách ná pochwałę Zakonu Dominikáńſkiego wydány nie dawnemi czáſy, przez X. Antoniná Bremondá Fráncuzá Doktorá y Teologá Káſſanáteńſkiego, Dominikáná. Opuśćiwſzy inne geſtá czyli dźieie, o ktorych piſzą Hiſtorycy y Kronikarze Zakonu Káznodźieyſkiego, podáie do wiádomośći Prowincye Zak: Kázn:

PROWINCYE CAŁEGO ZAKONV KAZNODZ:

Tych Prowincyi obſzernych, w ktorych ták wiele Konwentow po cáłym świećie, ráchuie Zakon Káznodźieyſki *num:* 46. Tákim porządkiem. 1. Hiſzpáńſka. 2. Toloſańſka. 3. Fráncyi. 4 Lombárdſka, ták iedney iák y drugiey Lombárdyi. 5. Rzymſka. 6. Kroleſtwá. 7. Węgierſka. 8. Teutońſka. 9. Angielſka. 10. Polſka. 11. Dácyi. 12. Grecka. 13. Ziemie Sw. y Jerozolimy. 14. Arágońſká. 15. Czeſka. 16. Prowincya Prowincyi, názwána od SS. Aniołow. 17. Saſka. 18. Dálmácyi. 19. Trynákryi. 20. Portugálij. 21. Szkocyi. 22. Betyki. 23. Niemiecka niżſza. 24. Apulij S. Tomaſzá. 25. Kálábryi. 26. S. Krzyżá w Indyách. 27. Hibernij. 28. S. Jákubá z Mexyku. 29. S. Janá Chrzćićielá z Peru. 30. S. Wincentego *de Chiappa*. 31. S. Antoniná Nowego Kroleſtwá. 32. Zachodnia. 33. S. Dominiká, Wenecka. 34. Nexſcyowaneńſka w Armenij. 35. S. Kátárzyny Męcz: *de Quito*. 36. S. Wáwrzyńcá *de Chile*. 37. od S. Rożáńcá Filippin, w Wenecyi ná Kápitule Generálney potwierdzona. Roku. 1592. 38. S. Hippolitá Męczenniká, *de Oaxaca*, támże ná Kápitule tegoż Roku potwierdzona. 39. S. Piotrá Męczenniká, uſtáwiona w Rzymie ná Kápitule, Roku 1601. 40. S. Kátárzyny Sęneńſkiey, Aprutyńſka. 41. S. Jácká Wyznawcy Ruska. uſtáwiona

ustáwiona w Rzymie Roku 1612. 42. Páryzka, poczęta y utwierdzona ná Kápitule w Wálencyi. Roku 1647. 43. Litewska, S. Anioła Stróżá, támże ná Kápitule przyięta, tegoż Roku. 44. od Nayśw: P. Máryi *de Candelaria*, czyli *Canariarum*, uczyniona ná Kápitule w Rzymie, Roku 1650. 45. S. Ludwiká Bertrándá, ufundowáná y ugruntowána w Rzymie. Roku 1670. 46. S. Roży Limáńskiey, przyięta náKápitule Rzymskiey, Roku 1686. Z tych Prowincyi Zakonu S. było dosyć Swiętych, o ktorych czytáć Kronikę. Z tego Zakonu było Papieżow *num:* 4. Innocenty V. Benedykt XI. Pius V. y Benedykt XIII. Kárdynałow było *num:* 61. Generałow *num:* 62. ráchuiąc y z teráźnieyszym Nayprzewielebnieyszym X. Ripollem. Arcybiskupow *num:* 150. Pátryárchow *num:* 16. Biskupow, *num:* 792. Pominąwszy innych Prowincyi Klásztory, Prowincya Nászá Polska ma Klásztorow samych Zakonnikow *num:* 47. Pánieńskich záś, n: 10.

KOSCIOŁY Y KLASZTORY DOMINIKANSKIE, *PROWINCYI POLSKIEY.*

POrządek tych Konwentow wszystkich opisuie się według dawnieyszych Fundácyi. Pierwszy Klásztor z Kośćiołem tey Prowincyi, iest Krákowski, ten lubom opisał w Kśiążce, ktorey Tytuł Swiątnicá Páńska, átoli iednák że inne wyráżą się Konwenty, y tego nie miiam. Ma wielu Zakonnikow rezyduiących, opátrzonych Fundácyámi, Prowizyámi, z rożnych Łask Dobrodźieiow. Ma Kośćioł pod Tytułem PP. TROYCY. Obraz Cudowny MATKI PP. w Rożáńcowey Káplicy, y Krucyfixow dwá Cudownych w Ołtarzách &c. Klásztor ten iest głową innych Klásztorow Dominikáńskich. Pomnieyszych Klásztorow ma pod sobą *num:* 14. Doktorow *num:* 6. według Przywileiow Stolice S. Apostolskiey. Teraz záś żyiących Doktorow ma pięćiu. A Ci są. Przew: X. Justyn Jakielski, Przeor, Prz: X. Dominik Lewinski. Prz: X. Dominik Leżáński. Przew: X. Ráfał Chybiński. Przew: X. Michał Sieykowski. Ná szostego mieysce wákuie. Prezentatow S. Teologij ten Klásztor mieć powinien śiedmiu, iednák tylko teraz iest ich sześćiu żyiących. Przew: X. Kássyan Konieczkiewicz, X. Meynard Rábbe. X. Regináld Popiołek. X. Dominik Smidowicz, X. Pius Mierzwinski, X. Woyćiech Bártoszewicz. Siodme mieysce wákuie. Ná ten Konwent Predykátorem Generálnym iest X. Benedykt Burzyński, teraz mieszkáiący w Klásztorze Dźikowskim. Dobrodźieie tego Klásztoru J. Wielmożni, J. Oświeceni Wielmożni IchMć Pánowie Wárszyccy, Zbáráwscy, Lubomirscy, Ligęzowie, Niewiárowscy, Myszkowscy, Xiążętá Rádźiwiłowie, Czerscy, Zarscy, Stádniccy, y innych tàk wielu, ktorym, niech BOG płáći sowićie, docześnie y wiecznie. Do Konwentu Krákowskiego, iest przyłączony Kośćioł murowány S. Idźiego Opátá, z Domostwámi temu Kośćiołowi przyległemi, y z Dworkiem od W. JMći Páná Felixá Czerskiego, Sędźiego Ziemskiego, y Janá Komesá z Tęczyná. Co umocnił

KOSCIOŁY Y KLASZTORY DOMINIKANSKIE.

Dekretem Nay: Papież Grzegorz XIII. gdy przez Bullę, Dobrá Szláchecskie Ziemſkie náznáczone temu Kośćiołowi, to ieſt Wśi: Gorkę, y Sadowie, inkorporował. Był ten Kośćioł przedtym Kollegiácki, teraz Dominikáńſki, w ktorym, Chwałę BOGU dáią, Mſze S. codźień, y Rożániec odpráwuiąc. W tym Kośćiele, doznał pewny Mieſzczánin Łáſki od Mátki Nayśw: przez Rożániec, gdy nie mogąc ruſzyć ręką ſwą martwą, z dopuſzczenia Boſkiego ſkarány, że ſię porwał ná Zonę śiekierą, otrzymał zdrowie. Dla czego, y innych łaſk, Mátká Nayśw: w tym Obráźie ma poſzánowánie od Ludźi, Poświącanie tego Kośćiołá, bywa w Niedźielę po Uroczyſtośći Náwiedzenia Nayś: MARYI P. Ma dosyć Relikwij S. ten Kośćioł. Jeſt zmurowány Roku 1082. od Włádyſłáwá y Judyty Małżonki jego, po otrzymániu w Potomſtwie poćiechy zá ofiárowániem ſię temu S. O tym w Kleynoćie Korennego Miaſtá Krákowá czytáć.

Támże w Krákowie ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem Nayś: MARYI P. Snieżney PP. Pánien Dominikánek, 2. Hábitu, zmurowány z Łáſki y Dobrodźieyſtwá J. W. Jeymći Páni Anny z Ruśce Lubomirſkiey, Káſztelanowy Woynickiey, Pánien Zakonnych w tym Klaſztorze ieſt *num*: 22. Tych fundácya z Kośćiołem y Klaſztorem opiſana w Kśiążce odemnie wydáney pod Tytułem Swiątnicá P.

Do Klaſztoru Przenayświętſzey TROYCE należą dwá inne Klaſztory PP. Pánien Tercynek, S. O. Dominiká, Więkſzy y Mnieyſzy, nie dáleko Kośćiołá wymurowáne. Wielki Klaſztor ieſt z Fundácyi od J. W. Páni Kátárzyny Micháłowſkiey, Káſztelánowy Krákowſkiey. Roku 1455. Jeſt mieſzkáiących w nim Zakonnic *num*. 22. Przełożona czyli Mátká y Przeoryſza, ieſt Prze: P. Siostrá Ozánná Jáſtrzębſka, Mnieyſzy Klaſztor fundowány z rożnych jáłmużn Dobrodźieiow, ma Zakonnic *num*: 21. Nád ktoremi Przeoryſzą y Mátką, ieſt Przew: P. Sioſtrá Kátárzyná Bukowſka. Te Klaſztory obſzerniey ſię opiſáły w Kśiążce wzwyż pomienioney, *fol*: 40.

KOSCIOŁ W SANDOMIERZU DOMINIKANSKI.

S. Jákubá Apoſtołá Więkſzego, ná ſtárym Sandomierzu ná Gorze wymurowány ná Przedmieśćiu od Adleidy Domicylle Káźimierzá II. Monárchy Polſkiego Corki, z pomocą Brátá ſwego Leſzká Xiążęćiá R. 1224. A potym od Iwoná Biſk: Krák: Jáckowi S. ofiárowány, przy tym Kośćiele Jácek S. Klaſztor dla Zakonnikow wymurował, w ktorym y ſam nie máły czás rezydował. Jeſt do tych czas tám jego Celá, w rewerencyi od cáłego Woiewodztwá Sandomierſkiego. Kośćioł ten, pierwſzy y naydawnieyſzy w Sandomierzu, był przed oddániem Dominikánom Ruſkiey Religij, w ktorym odprawiała Ruś, ſwoie Nabożeńſtwá, y pogrzeby miewáłá, iáko poznáć z kámieni bogátych przed wielkim Ołtarzem, ná ktorych cztery Infuły Biſkupie mośiężne, á piąta w pośrzodku wpráwiona. Támże ieſt Káplicá murowána, Sztukáteryą przyozdobiona ná podniebieniu, Jáckowi S. poświęcona, ktorego ieſt prawdźiwa twarz w Ołtarzu ná Obráźie,

Ma páwiment

Ma páwiment murowány, kratę żelázną. W tey Káplicy ieſt Grob Jáśnie WW. IchMćiow. PP. Szembekow, Fundátorow teyże Káplicy, y J. WW. IchMć. PP. Oſsolinſkich, co Herby ich wyrobione z Gipſow pokázuią. Po práwey ręce, ieſt Ołtarzyk nie wielki ukrzyżowánego Páná JEZUSA, przed ktorym co Piątek odpráwuią Kápłáni Mſze S. od tegoż Páná, ludźie w utrapieniách zoſtáiący doznáią poćiechy. Po teyże ſtronie, Ołtarz S. Dominiká, w ktorym ſtoią Oſoby, S. Dominiká y Fránćiſzká, OO. Filádelficznych z podpiſami, máiących: Prawdźiwe Dominiká y Fránćiſzká wyráżenie, y podobieńſtwo. Przy drugim Filarze, ieſt Ołtarz Nayśw: P. MARYI płaſzczem Swiętych Czterdźieſtu dźiewiąćiu Męczennikow, ſzáble trzymáiących (ktoremi pozábijáni) pokrywáiącey. Z ktorych káżdego uſt pochodźi *Salve Regina*. Y tam opiſana Hiſtorya ich Męczeńſtwá. Przy trzećim Filarze ieſt Ołtarz Sw. Máryi Mágdáleny z áfektem y żáłośćią máiący wyrážony Obraz, niżey Ołtarz S. Micháłá, y SS. Aniołow, tám ieſt Obraz S. Pánny Roży Limáńſkiey. Ná drugiey ſtronie Obraz Nayśw: P. MARYI Rożáńcowey, wielą Wotámi ſrebrnemi przyozdobiony, od uznáiących ludźi Łaſk y Cudow tey S. Pánny. Przy pierwſzym Filárze teyże ſtrony, Ołtarz SS. Kátárzyn, Męcz: y Seneńſkiey. Ná drugim S. Piuſá Papieżá V. Ná trzećim S. Tomaſzá z Akwinu Włoſką ſztuką odmálowány, ná czwartym S. Wincentego Ferreryuſzá, y Antoniego Wyznawcow, Ná przećiw tych Filarow, ieſt Káplicá S. Wálentego Kápłáná, fundowána od IchMM. PP. Roſzkowſkich, w niey máiących grob ſwoy. Tám ieſt Oſobá drewniána tego S. Męczenniká w Kápłáńſki Ornat przybrána, ręką wyćiągnioną żegnáiąca ludźi. Ma w ſobie Relikwiie tegoż S. W tey Káplicy ieſt Ołtarz Przemienienia Páńſkiego. W śrzodku Kośćiołá ieſt Obraz Nayś: MARYI Pánny dźiwney piękności, przed ktorym, gdy tám mieſzkał Jácek S. odprawiał ſwe Modlitwy. O czym trádycya Klaſztorna świadczy. Ten Obrąz noſzą ná Proceſſyách Solennych Sioſtry Rożáńcá S. z wielkim poſzánowániem Obywátelow Sandomierſkich. Ma wiele Uroczyſtośći y Odpuſtow Kośćioł ten. W Poniedźiáłek Wielkánocny po obiedźie przychodźi Kompánia Rożáńcá S. od S. Máryi Mágdáleny z wielkim konkurſem ludźi Mieyſkich y Wieyſkich. W tenże dźień támże bywáią Kazánia y Proceſſye z PP. SAKRAMENTEM. SS. Filipá y Jákubá, S. Piuſa, S. Jákubá Apoſtołá, S. Jácká, Uroczyſtośći ſolennie z Kazániámi y Proceſſyámi odprawia. Záś 30. dniá Páźdźierniká z nádánym ná tám to mieyſce Odpuſtem Zupełnym odprawia Pámiatkę SS. Męczennikow pozábiiánych od Tátárow, y innych, ktorych Ciáłá álbo Relikwie w tym Domu Bożym ſpoczywáią, á to ná więkſzy Honor Páńſki, BOGA, y SS. Męczennikow, ná ktorych pokazánie Chwały, nie raz Duſze pobożne widźiáły Gwiazdy iáśnieiące nád Kośćiołem, 49. świec goráiących, w Kośćiele, niewiedźieć od kogo wyſtáwionych ráchowáli; á temi znakámi chćiał BOG pokazáć godność y świątobliwość támecznego mieyſcá, przez ták wiele

Cudow uczynionych, iáko Monumentá y Kommissye tego Klasztoru świadczą. Poświącanie tego Kośćiołá odprawia się w Niedźielę drugą Páźdźierniká to iest w Oktawę Rożáńca Sw. Jest w tymże Kośćiele grobow 50. sklepionych, nie wielkich, ná 4. álbo 5. trunny, ktore IchMć PP. Szláchtá powystawiáli, y tám się (niżeli był wystáwiony Kośćioł OO. Reformatow) chowáli, iáko Epitaphia, y mánuskryptá świadczą. Miał Relikwij dosyć, y Rámię Jácká S. ále te zábráli z porządkiem y árgenteryą Kośćielną, niezbożni Zołnierze Rákoczego. Leży iednák ćiáło w tym Kośćiele Swiątobliwey P. Adleidy Fundátorki y Dobrodźieyki. Klasztor przy tym Kośćiele iest dostátni, dawnych czásow, był tám Nowicyat z Szkołą, y z znáczną liczbą mieszkáiących Zakonnikow, gdy ich zá czásow B. Sádochá Przeorá 49. z nim ráchuiąc na *Salve Regina* Tátárzy okrutni pozábiiáli. Miał wiele Professow, osobliwie z tych znáczny y sławny X. Przeor S. Teologij Prezentat Sebástyan Łosiecki, ktory zruinowány Konwent, nowo murámi obwiodł, Ołtarze w Kośćiele powystawiał. O. SS. Męczennikách dosyć nápisał, wielce zásłużony Oćiec Konwentowi y Prowincyi, niech mu BOG da zá prace swoie zapłátę wieczną. Ma Bibliotekę sklepioną Księgámi w rożnych máteryách nápełnioną, iest też y Dzwon Imieniem Demetryusz ná poł więcey srebrny, głos ma między Dzwonámi Sandomierskiemi naywdźięcznieyszy. Już więcey iest niż lat 900, iáko cháráktery ná nim wyrážone Greckie świadczą, bo był ieszcze przed wprowádzeniem Dominikánow. Dzwonnicá stároświecką wystáwiona strukturą, do Kośćiołá drzwi Ruską sztuką podwoyne ma. Miał y ogrod wspániáły Klasztor támteczny, w ktorym szczepił niektore Drzewá Jácek S. iáko to Orzechowe, Włoskie, z ktorych orzechy pożywáne od chorych ná febry, lub inne pároxyzmy przez Zasługi Jácká S. bywáły medycyną. Ten Ogrod wyćięty podczás Inkursyi Szwedzkiey z innemi Sádámi, w sáme Zielone Swiątki. Dobrodźieie tego Kośćiołá y Klasztoru, W. IMć P. Stárostá Sandomierski Osoliński W.J.P. Stánisław Mołzyński, Pisarz Grodzki Sandomierski, W. IMć P. Borkiewicz, Sekretarz J.K.MCi. y Pisarz Skárbowy. Przeorem temi czásy tego Klasztoru iest X. Gábryel Drzewiecki. Predykátor záś Generálny ná ten Konwent iest W.X. Jácek Michálczewski, Notáryusz Apostolski. To opisanie Kośćiołá z Klasztorem, podał z monumentow Klasztornych X. Floryan Istubowicz, Generálny Káznodźieiá, Przeor Borecki.

KOSCIOŁ OSWIECIMSKI.

POd Tytułem S. Krzyżá, wymurował Xiążę Oświećimskie, z Eufrozyną Małżonką swoią wkrotce po Krákowskim Klasztorze, ieszcze zá czásow Jácká S. Do tego wprowádzeni byli Dominikáni. Záś po śmierći S. Jácká w kilkánaśćie lat gdy się námnożyło dosyć Sekt, rozmáitych Heretykow, zwłaszczá Aryánow, y niewiernych Zydow, przyszedłszy do Oświećimá, z Klasztoru Dominikánow

tám mieszká-

tám mieszkáiących przez kilkánaśćie lat wygnáli, y tám sami przez długi czás (iák twierdzą skryptá przez lat 150. Kośćioł odebrawszy) mieszkáli, y ná Zbor Aryáńſki obroćili. Gdy raz wmieszkawszy się zámyślali burzyć Kośćioł, y iuż rzeczą samą obaláć od wierzchu mury chćieli, widźieli iákiegoś Dominikáná przechodzącego się około murow, ktory ich nápominał by nie ruynowáli, tey Struktury. Raz y drugi to uczynił (twierdzą pobożnie że to był Jácek Sw.) á gdy się nie popráwili, áni troiákiego nápomnienia nie usłucháli owego Dominikáná, Bog ich skarał, bo gniew jego zstąpił ná nich, ci co byli ná gorze, z murow Kośćielnych ztrąceni, karki połamáli niezbożni Aryánie Záś ći co ná dole byli, oślepieni zostáli y zámomieni. Chćiał Bog pokazáć, że obrał sobie támto mieysce ná Chwałę swoię, áby mu ją oddawáli Synowie O.S. Dominiká, na ktore potym solennie wprowádzeni byli drugi raz, y do tych czas zostáią przy tym Kośćiele, przy ubostwie prawdá, y ruinie wielkiey, iednák ich Boska Opátrzność przez Dobrodźieiow okolicznych Łáskámi opátruie. Jest w tym tám Kośćiele Obraz Nayśw: MARYI P. Dobroczynny, ktory Łask swoich promieńmi, Pánow, y Obywátelow Oświecimskich, oświeca, y nápełnia, licznemi od dawnych czásow wsławiony zostáie Cudámi, y wszystkim iest poćiechą. Ma wiele Relikwij znácznych, osobliwie pártykułkę Drzewá Krzyżá Swiętego. Ma Uroczystośći y Odpustow dosyć. Poswiącánie tego Kośćiołá w Oktawę Nayś: P. MARYI Rożáńcowey. Dobrodźieie tego Konwentu, IchMć PP. Szláchtá Wielkiego Xięstwá Oświecimskiego, osobliwszy iednák Dobrodźiey był W. JMć P. Komorowski, Stárostá Oświećimski, Dźiedźic ná Zywcu, y Pieskowey Skále, ktoremu Bog y Jego Fámilij, niech choynie nágrodźi. Przeor tego Konwentu teraz iest X. Wincenty Winkler. Záś Predykátor Generálny, X. Woyćiech Suski, ktory támtecznemu Konwentowi Przeoruiąc, dosyć znáczną repárácyą uczynił w Budynkách y Domostwách.

KOSCIOŁ GDANSKI.

POd Tytułem S. Mikołáiá Bisk: wystáwiony od Swiętopełká Xiążęćiá Pomeránij, zá konsensem y porádą Micháłá Wládysławskiego Biskupá, Roku 1227. dnia 20. Styczniá. W tym Kośćiele iest Fárá sławna Miástá Gdanskiego, dla Niemieckiey, y Polskiey Nácyi. Jest przy tym wielka Káplicá S. Urszule, w ktorey Nabożeństwá swe odprawiáią Niemcy, máią Káznodźieie rannego y poobiedniego, iáko też y PP. Polacy, osobliwego máią Ordynáryuszá, rannego y po obiedniego. Kápłáni támteczni, służą wiernym Chrystusá SS. Sákrámentámi, dáią Sluby, grzebią Páráfiánow ćiáłá. Ma przy porćie bogátym swym Cudowny Obraz MARYI, ktora Náwą będąc zbáwienia szukáiących, ich przyimuie do siebie, by nie toneli ná morzu świátá tego. Okręt, noszący Chleb Anielski z dalekich Kráiow Chrystusá, posila zgłodniáłych w łásce Bożey. Do tey S. Páni

wszyscy

KOSCIOŁY Y KLASZTORY DOMINIKANSKIE.

Wszyscy się uciekáiący z rożnego nieszczęśćia, chorob, przypadkow, nawáłnośći szczęśliwie u portu pożądánych stawáią pośiech. Jácek S. ma wspániáłą wystáwioną Káplicę przez X. Jácká Gruszewicá Exprowincyałá dobroczynność. Klasztor przytym Kośćiele iest teraz znácznie repárowány y rozprzestrzeniony, ma *Studium* Teologiczne, y Filozoficzne, Doktorá swego, S.T. X, Wácłáwá Jeskiego, Prezentatow S.T. czyli Bákáłarzow, dwoch, X. Micháłá Follanta, y X. Ludwiká Sękowskiego, Káznodźieie sławnego. Záś Predykátor Generálny ná ten Klasztor iest: X. Izydor Tomczynski. TegoKlasztoru Przeor iest: X. Antonin Lange S.T. Lektor, Wikáryim Prowincyálskim Kontraty Pruskiey, máiąc pod sobą trzy inne Klasztory Dominikáńskie.

KOSCIOŁ W CHEŁMIE DOMINIKANSKI.

Z Klasztorem wystáwiony od Mágistrá y *K*áwáliera Teutonow Hermáná z Sálicá, pod Tytułem SS. Piotrá y Páwłá Apostołow, Roku 1228. Jest Pártykulárny *K*lasztor, Ma Przeorá X. Kornelego *K*ámińskiego, Lektorá, Predykátor Generálny ná ten *K*onwent iest X. Dominik Niklewicz.

KOSCIOŁ W POZNANIV DOMINIKANSKI.

POd Tytułem S. Dominiká. Fundował go wprzod Nayprz: X. Páweł Biskup Poznáński, zá pozwoleniem J. W. *K*ápituły támeczney, w Miásteczku, czyli ná Przedmieśćiu, przyległeyszym Miástu, názwánym Srudká, gdźie teraz Kośćioł S. Máłgorzáty M. máią XX. Filippini. Roku 1231. Dniá 11. Listopádá; Záś potym Przemysław Xiążę Wielkiey Polski z Brátem swym Bolesłáwem, z pozwoleniem Bohupháli Biskupá Poznáńskiego, przeniosł Dominikánow do *K*ośćiołá Farnego S. Gothárdá, ktory potym Kośćioł przyczyniony y odnowiony od Fundámentow, przez jáłmużny Panow y Mieszczánow, Tytułu y Imienia nábył S. Dominiká. Ten Kośćioł wystáwiony z piękną Dyspozycyą y Archi-tekturą, wszytek málowány farbámi przedniemi. Ná Filarách czyli Słupach Kośćielnych są Sybille z inskrypcyámi y Proroctwámi. Ma Ołtarze wspániáłe pozłoćiste suto niektore. Ołtarz z Obrazem Sw. Dominiká, od ktorego Łask wiele doznáie ludźi. Ma *K*áplicę dostátnią y długą z wielu Ołtarzámi, w tey Archikonfráternia Rożáńcá S. y cáłe Miásto czći Obraz Cudowney Nayśw: MARYI P. ktory z weyźrzenia pośieszny, westchnienie do P. Bogá y pobudkę serdeczną wzniecáiący, y do otrzymánia rzeczy proszących od Páná Bogá, káżdego záchęcáiący, wielą Wotámi ozdobiony, zasuwę máiący kosztowną, ná ktorey wyrysowáne Táiemnice Rożáńcá S. Poznawa świát Polski w Poznániu przedźiwną Mátkę, ktora w Obráźie swym, támże w kosztowney, y wspániáłey Káplicy deponowánym, nieprzebráne Dobrodźieystwá choyną száfuie ręką; ják Duchowna Roża z wielką Obywátelow pośiechą przez wiele Łask wyiednánych u Syná swego. Ten *K*ośćioł kilká rázy podlegał ruinom przez Inkursye Szwedzkie,

wichry gwał-

wichry gwałtowne, y wod wielkie wylania, ále go iednák dobroczynność Boſka choynemi opátrywáłá ná repárácyą jáłmużnámi. Wielkie ſtáránia mieli Przeorowie támtecznego Klaſztoru, jáko to Przew: X. Szczepan Skárſzewſki S.T. Doktor, y Przew: X. *K*ándyd Nadálinski, teraz po czwarty raz Przeorem w *K*laſztorze támtecznym będący, nie żáłuie pracy ſtáráiąc ſię o ozdobę tego Swiętego mieyſcá, by Májeſtat Chwały Boſkiey miał ſwoię ápparencyą. Támże Káplicá Jácká S. ná gorze ieſt wymurowána z trzemá Kopułámi, zá ſtáránkm W. X. Łukaſzá Sámotuliuſzá, o ktorym Fortecá. W tey tám ieſt Obraz Cudowny Jacka S. świadczący Łáſki ná toż mieyſce przychodzącym Dewotom; Miał ten Kośćioł Wieżą koſztowną, ále ſpadłá przez wielki impet wichrow, iáko y inne z Kośćiołow rożnych. Pálsye w Poſt Qwadragezymalny odpráwia w Piątki Archikonfráternia Rożáńcá S. y czynią dyſcypliny Brácia Rożáńcowi. Ten Klaſztor w formę Krzyżá, z doſtatniemi Dormitarzámi, z Nowicyatem wſpániáło, y obſzernie wymurowány. Ma Cel y Officyn doſyć, Bibliotekę doſtátnią w Kśięgi rożnych Autórow, DoktorowSS. Expozytorow, Teologow Szkolnych y Moralnych, Káznodźieiow, y innych ták wiele. Przy tey Káplicy Jácká S. ieſt Sala, murowána weſoła. W tym tám Konwenćie, ieſt *Studium Formale*, to jeſt: dwoch Profeſſorow y Lektorow S. Teologij, y ieden Lektor Filozofij, ktorzy ucząc Młodźi Zakonney, odprawiáią Akty Szkolne publicznie, przez Dyſputy y Exáminy częſte. Ten Klaſztor, ma dwoch żyiących S. Teologij Doktorow, Przew: X. Ambrożego Glinkiewiczá, Káznodźieię Farnego w Krákowie od kilkunaſtu lat chwalebnie w Kośćiele Pánny MARYI Słowem Bożym prácuiącego, y X. Felicyaná Nowowieyſkiego, Przeorá teráźnieyſzego Wárſzáwſkiego, Mężow dość znácznie záſłużonych w Prowincyi náſzey. S. Teologij Prezentatá, ma Przew: X. Kándydá Nadálińſkiego; Z reſpektu záś, y z Fundácyi Prześw: Kápituły Poznáńſkiey chodźi z tego Klaſztoru do Tumu iedem Zakonnik trzy rázy w tydźień, (to ieſt: w Niedźielę, Srzodę, y Piątek) do ſłuchánia Spowiedźi, y w Swiętá Uroczyſte. Ná tę funkcyą Klaſztor támteczny ákkomoduie roſtropnego y uczonego Zakonniká, ktory ma Tytuł Penitencyarzá, czáſem y Exáminátorá Synodálnego, z woli y dyſpozycyi J. W. JMći X. Biſkupá y Páſterzá támtecznego, y łáſkáwego obránia Prześw: Kápituły. Zá pracą tę, bierze Penitencyarz ten roczną pensyą, z fundácyi zápiſaney Konwentowi. Tákże gdy WW. IchMć: XX. Prałáći dwá rázy do Roku máią Kápitułę, (to ieſt, ná SS. Piotr y Páweł Apoſtołow, y ná S. Marćin) dáią gracyále nágradzáiąc fatygę ubogiemu Zakonnikowi. Ten Konwent Poznáńſki ieſt pierwſzym w Wielkiey Polſzcze nád inne Klaſztory, ktorych ma pod ſobą *num:* 5. Przeor támteczny názywa ſię Wikáryi Prowincyałá, Kontraty Wielkiey-Polſkiey. Mieſzka doſyć Zakonnikow w tym tám Klaſztorze, czáſem 50, 60. y więcey. Chowa ſwoię Kápelę, oſobną máiąc Burſę dla nich. Niedawnemi czáſy Kruchtá czyli Bábieniec nowo

 wyſtáwiony

wyſtáwiony, Chor z Orgánámi nowemi. Relikwij ma doſyć, między ktoremi, ieſt Krzyżá S. máła odrobiná, y kilká Głow Towárzyſzek S. Urſzule M. Odprawia Solennie, z Kazaniámi, Proceſſyami, y z wyſtáwieniem PP. SAKRAMENTU, Uroczyſtość Náwiedzenia Nayśw: MARYI Pánny, z Oktawą iuż od kilkudźieſiąt lat, y Nonnę po obiedźie w káżdy dźień przez Oktawę y ſamo Swięto, z Wyſtáwieniem PP. SAKRAMENTU obchodźi. Ná Swięto S. Tomaſzá z Akwinu po obiedźie miewa Orácyą Łáćińſką godny y zacny Orátor y Profeſſor, támteczney, Prześw: Akádemij Poznáńſkiey. Jeſt Filádelfia tegoż Klaſztoru ná S. Fránćiſzek, y S. Dominik z OO. Zakonu S. Fránćiſzká Obſerwántámi Bernárdynámi, ktorzy Oycowie káżdego Roku z Kośćiołá Dominikáńſkiego, w Niedźielę piątą po Wielkánocy, przed dniámi Krzyżowemi, czczą Przenieśienie S. Domu Loretáńſkiego, Proceſſyą Solenną odpráwuiąc z Kośćiołá támtecznego do ſwego, przy áſſyſtencyi Archikonfráternij Rożáńcá S. ták wielu Pánow y cáłego Miáſtá zgromádzonego. W támtecznym Kośćiele Kunſztu Szewſkiego Czeladź, odpráwuią ſwe Nabożeńſtwo, y Mſzy S. Załobney zá Duſze zmárłych ſłucháią. Krużganek tego Kośćiołá ieſt obſzerny y doſtátni, w ktorym ſą malowáne Obrázy Hiſtoryi Zakonnych podobnych do Krákowſkich Obrázow. Támże y Kápitularz z dobrą dyſpozycyą, ieſt wyſtawiony, w ktorym bywáią Dyſputy publiczne, Mieſięczne, y roczne. Dobrodźieie tego tám Kośćiołá y Klaſztoru, ſą: IchMość PP. Szláchtá, Radni, Mieſzczánie, Miáſtá támtecznego. Był oſobliwſzym Dobrodźieiem W. IMć P. Stániſław Mieſzkowſki, tákże y IMćP. Marćin Czerniewſki, Rádcá Poznáńſki, znáczną ofiárował ná repárácyą Kośćiołá jáłmużnę.

W tym Mieśćie Poznániu, ieſt Kośćioł S. Kátárzyny Męcz: Pw: Pánien Dominikánek drugiego Hábitu. Ten Kośćioł dawnieyſzy niżeli inne Kośćioły, opátrzony był dobremi fundácyámi y máiętnośćiámi, ále te po uſtawáły, przez uſtáwiczne rewolucye nieprzyiaćioł. Ma Uroczyſtośći y Odpuſtow wiele, ná obádwá dni Sw. Krzyżá, ná Swiętá SSw. Kátárzyn, Męczen: y Seneńſkiey. Poświącánie Kośćiołá tego, bywa w drugą Niedźielę po Wielkánocy. *Klaſztor* Pánieńſki, ieſt obſzerny, mieſzka w nim wiele Panien, czáſem y 30. Zakonnic. Nád temi teraz Przeoryſzą ieſt: Przew: Pánná Mágdálená Kárſka.

Jeſt drugi Klaſztor oſobny Przew: Pánien Tercynek, Sw. Oycá Dominiká, ten ieſt bliſko Kośćiołá Dominikáńſkiego, do ktorego uczęſzczáią ná Nabożeńſtwá te Zakonnice. Pożywienie máią z pracy rąk ſwoich, rożnemi zábawiáiąc ſię robotámi, świece woſkowe y ſtoezki robią do Kośćiołow ná Chwałę P. BOGA. Ich Przełożona, czyli Mátká ieſt teraz: Przew: Pánná Bárbára Mazurkiewiczowná. Jeſt ich *num*: 16. Zyią pobożnie według obligácyi Reguły. Te dwá Klaſztory Zakonnic, należą do władzy Przew: X. Prowincyałá Polskiego, y Przeorá támtecznego, Wikáryego Prowincyálſkiego, Kontraty Wielkopolſkiey.

KOSCIOŁ

KOSCIOŁ W PŁOCKV.

JEſt Kośćioł Dominikáńſki, pod Tytułem S.O. Dominiká, ktory fundował Końrad Xiążę Mázowieckie, Roku 1234. Jeſt do tego Kośćiołá y drugi PP. TROYCE od tegoż Xiążęćiá fundowány, Roku 1244. ktory reparowała Alexandrá Siostrá Władysłáwá Jágiellońá, Xiężna, y rożnemi opátrzyłá áppárámentámi. Roku 1405. Około ktorego máią ſtáránie támteczni OO. Mſze SS. odpráwuią, y Kazánia miewáiąc. Klaſztor támtecznego Kośćiołá, ma Nowicyat, y *Studium*, ieſt Profeſſor y Lektor Teologij ieden, á drugi Filozofij. Trzech Káznodźieiow co Swięto Kázuie, ieden w Tumie, czyli w Kátedrálnym Kośćiele, z łáſkáwey akceptácyi J. Wielm: Kápituły, gdźie temi czáſy ieſt Ordynáryuſz Przew: X. S. T. Doktor Pniewſki Exprowincyał, ozdobá támtecznych Kráiow, drugi u Fary, trzeći w ſwoim Kośćiele, po obiedźie záś inny Kaznodźieiá ieſt. Ná S. Tomaſz z Akwinu, máią Filádelfią z Przew: Ich MCiámi Benedyktynámi, Poświącánie Kośćiołá w Oktawę Rożáńcá S. Doznał támteczny Klaſztor Sw. Máryi Mágdáleny Łáſki, gdy w potrzebie zoſtáiącego zárátowáłá piniądzmi ná pożywienie, y murowánie, zá ktore ná znák wdźięczności, w Poniedźiáłki odprawiá Wotywy ná Chwałę tey S. Pátronki. Ma Obraz Mátki Nayśw: przed ktorym miłoſierdźia żebrzących, y cáłym ućiekáiących ſię ſercem, w wſzelákich broni przygodách. Tego Klaſztoru Przeorem ieſt: X. Gundysalw Krupſki, ná tenże Konw: Kázn: Gener:

Przy tym Klaſztorze ieſt Pánien Tercynek Zakonnic Klaſztor, ktore máią Przełożoną ſwoię P. Kátárzynę Járzenionkę, w Zgromádzęniu máłym żyiąc, y ich Wikáryi ieſt X. Przeor támtego Klaſztoru.

KOSCIOŁ W SOCHACZOWIE.

JEſt Kośćioł pod Tytułem S. Mikołáia Biskupá W. wyſtáwiony z Jáłmużny Xiążąt Mázowieckich. Ma ſwoię ozdobę, przy nabożnym uſzánowániu czcząc Obraz MATKI Bożey Madryckiemu w Hiſzpánij kſztałtem podobny, ktory támeczni Obywátele (iż onych we wſzelákich ćieżzy przygodách,) beſpieczną ſtrapionych názywáią ućieczką. W Klaſztorze máłe Zgromádzenie Zakonnikow.

Támże w tym Mieśćie ſą Zakonnice Dominikánki, drugiego Hábitu, máiące Kośćioł y Klaſztor, należący do Prowincyi Polskiey do Kontraty Mázowieckiey. Tam Przeoryſzą ieſt Przewielḿ Pánná Sioſtrá Dominiká Siemińska.

KOSCIOŁ W PRZEMYSLV.

W Mieśćie Sławnym w Podgorzu ieſt Kośćioł Dominikáński pod Tytułem N. MARYI P. Zwiáſtowánia, z rożnych Dobrodźieiow wiernych Łáski y Dobroczynności, ieſzcze zá czáſow Jáćká S. wyſtáwiony. Ma kámienną Státuę N. MARYI Pánny ktorą Jácek S. uchodząc z Kijowá wźiął y tám przynioſł, y zá naydroższe nád wſzyſtkie cáłego świátá Dyámenty, bogáty kámień y koſztowną Perłę, ktora wſzyſtkich do ſiebie nabożnych choynemi ubogaca Łáskámi,

 y rozliczne-

y rozlicznemi słynie Cudámi. Támże po práwey ftronie fą Káplice S. Jácká, S. Oycá Dominiká, y S. Krzyżá, Fundácyi J.W. JeyMći Páni Zofij Stádnickiey, w ktorey fą 2. Ołtarze, S. Katárzyny Seneńfkiey y S. M. Mágdáleny. Po lewey ftronie záś S. Roży, P. MARYI Kámienny, y S. Tomafza z Akwinu D. W tey tám Káplicy ieft Ołtarz Nayfl: Imienia JEZUS, y SS. Fábıáná y Sebáftyáná MM. Ołtarzow dwá znácznych, ieden Nayśw: MARYI P. Rożáńcowey, w Łáfkách y Dobrodżieyftwách doświadczony, drugi, Páná JEZUSA Ukrzyżowánego. Oprocz Odpuftow innych y Uroczyftości, odprawia folennie Swięto Náwiedzenia Nayśw: P. z Oktawą, z Kazániámi y Proceffyámi, z Wyftáwieniem PP. SAKRAMENTU codżien. Z Relikwij ma Pártykułę Drzewá Krzyżá S. y tarnie z Cierniowey Korony P. JEZUSA. Palec S.O. Dominiká, y S. Máryi Mágdáleny kofteczki odrobinę. Przy tym Kośćiele ieft Klafztor murowány, w ktorym Zakonnikow mieszka dofyć. Ma Nowicyat dla Młodżi, y *Studium Formale*, z Fundácyi Korniaktowfkich, dwoch Lektorow y Profefforow Teologij, y iednego Filozofij. Ma fwoich S. Teologij Doktorow dwoch, Przew: X. Florufa Kárkofzewfkiego, Przeorá támtecznego, y Przew: X. Teofilá Dąbrowfkiego. S.T. Prezentatow dwoch, Przew: X. Károlá Kopińfkiego, y X. Hieronimá Szpytmáńfkiego, Predykátorá záś Generálnego, X. Dominiká Stawiárfkiego.

Támże w Mieśćie nie dáleko Klafztoru ieft Kośćioł z Klafztorem murowány Przew: Pánien Dominikanek drugiego Hábitu, Przeoryfza ich, Pánná Helená Dubráwfka. Poświącánie Kośćiołá w Oktawę Wielkánocną. Ten, iáko y wzwyż położony Konwent, należą do Kontraty Máłopolfkiey, Konwentu Krákowfkiego, ktorey ieft Wikáryi Xiądz Przeor Krákowfki.

KOSCIOŁ WARECKI DOMINIKANSKI.

TO Miáfto, ma Kośćioł z Klafztorem Dominikáńfkim, pod Tytułem S. Stánisłáwá Bifkupá y Męczenniká, ktory fundowáli Troiden y Bolesław Mázowieckie Xiążętá. Roku 1279. Záś Semowit Xiążę przydał Prowentow jemu z Ceł, by Zakonnicy fwoie mieli pożywienie. Przeorem w Klafztorze ieft Oćiec Jozafat Hoffman P. G. Ná ten Konwent Predykátor G. ieft X. Korneli Antofzewicz.

KOSCIOŁ W SIERADZV.

W Woiewodztwie Sierádzkim w Mieście Sierádzu, ieft Kośćioł wfpániáło z Klafztorem pod Tytułem S. Stánisłáwá Bifkupá y Męczen: wymurowány fumptem Káżimierzá Xiążęćiá, Páná Kuiaw, Łęczycy, y Sierádzá, Roku 1260. Ná tę fundácyą Zakonnikow wprowádzono z Konwentu Krákowfkiego. Tám w Klafztorze ieft Nowicyat w ktorym zoftáią Nowicyufzowie. Jeft Lektor y Profeffor Filozofij uczący. Przeorem w tym Konwencie X. Augultyn Marcinkiewicz P. G. X. Klemens Gołąbfki Káznodżieią Generálnym ná tenże Klafztor. Kośćioł támteczny ubogácony ieft Obrázem Nayśw: MARYI Pánny, y tamecznych

cznych Obywátelow z nieprzebránych Łaſk Skárbnic choynemi opátruie w chorobách, utrapieniách rożnych, donátywámi.

KOSCIOŁ W TORVNIV.

S. Mikołaiá Biſkupá, ma Tytuł. Fundácya ieſt Hánná *de Saygierhauſen*, ſiodmego Miſtrzá Pruſſyi. Roku 1263. w Mieśiącu Kwietniu, nád Rzeką názwáną Báká, ktory támtym Zakonnikom pozwolił wolnego połowu ryb, w wſzyſtkich Rzekách, Stáwách, okolicznych, ná ich wyżywienie y potrzebę. Ma Obraz N. MARYI P. do ktorego ludźie nabożni udáią ſię, iáko do naymocnieyſzey twierdzę, w niebeſpieczeńſtwie zdrowia, zewnętrznych y powierzchownych inſultách, wſzelákich potrzebách, przy mocnych y ozdobnych murách Toruńſkich, MARYA w Obráźie támecznego Kośćiołá, Fortecą y Wieżą mocną przeciw nieprzyiaćiołom Wiáry S. Tá ktora ieſt Jutrzenką Słońce Spráwiedliwości Chryſtuſá JEZUSA poprzedzáiącą, między ćiemnemi Herezyámi święcne przy wielkich fáworách Práwowiernym roſpuſzcza oświecáiące promienie, ślepe do uznánia Kátolickiey prawdy przywodząc, álbo uporne niſzcząc Kácerſtwo. Ná tym tám mieyſcu oświeca y wyświeca nocne weſpertyliony, ktorym świátło nigdy nie bywa przyiemne, (rozumiem Heretykow) przed Swiátłem Ewángeliczney prawdy chroniącyh ſię. Klaſztor przy tym Kośćiele ieſt wielki, murowány w ktorym ieſt *Studium formale*, nie dawnemi czáſy pozwolone, przez Nayprz: Oycá Generałá Tomaszá Rypollá, ná proźbę Prowincyi Polſkiey. Jeſt tedy tam dwoch Profeſſorow y Lektorow Teologij, y ieden Filozofij. Odprawiáią Dyſputy publiczne Ma dwoch S. T. Prezentatow. Prze: X. Dominiká Wirżálſkiego Regentá Szkoł Krákowſkiego Klaſztoru, y Przew: X. Jácká Reptowſkiego, Magiſtra *Studentium* Warſzáwſkiego. Przeorem támtecznego Klaſztoru, X. IldefonsGurſkiLektor. Predykátor G. X. Gundyſalw Jankowſki. Tám ten Klaſztor według dawnych Przywileiow y zwyczáiow, dla pożywienia ſwego, ma wolny ſzynk trunkow ná gruncie ſwoim. Z łáſki Nayiáśnieyſzych Krolow Polſkich, y Rzeczypoſpolitey.

KOSCIOŁ W BRZESCIV.

MIeśćie w Kuiáwách ieſt Kośćioł Dominikáńſki, pod Tytułem S. Micháłá Archániołá wyſtáwiony od Káźimierzá Xiążęćiá ktory tám Klaſztor zfundowáwſzy, wźiął z Krákowá ná nową rezydencyą Bráći Zakonu Káznodź: y fundácyą uczynił ná potrzeby Kośćielne, á to było Roku 1264. Przeor támtecznego Klaſztoru X. Woyćiech Cynowſki, Lektor. Predykátor Generálny X. Chryzoſtom Bártnicki.

KOSCIOŁ W OPATOWCV.

JEſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem Swiętego Piotrá, pierwſzego Męczenniká Zakonu Káznodźieyſkiego, fundowány od Nayprz: X. Tomaſzá Opátá Tynieckiego, ná inſtancyą Xiążęćiá Lelzká Czárnego Roku 1282. Opátrzony

niektoremi

niektoremi Rolámi y Folwárkiem w bliskości Klasztoru, y Prowizyámi rożnych IchMćiow PP. Szláchty. Ten Klasztor ma máło Zakonnikow dla defektu pożywienia. Przeorem w nim iest X. Felicyan Sieprecki. Predykátor Generálny X. Jan Stobiecki. W Kośćiele iest Obraz Nayśw: MARYI Pánny dźiwnie do Nabożeństwá pobudzáiący.

KOSCIOŁ W CZCZOWIE.

JEst Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem Nayśw: MARYI Pánny, blisko Gdańská fundowány od Mszczugiusza Xiążęćiá Pomeránij, Roku 1289. dniá 8. Máiá, ktory Fundátor w swoim Xięstwie pozwolił wolnego wyrębu drew, używánia kámieni połowu ryb w Wiśle, y przewozu ná wodźie bez zapłáty. Ma Przeorá X. Wincentego Májá, P. G. X. Jácek Kiláu, ná ten Konwent iest Predykátor G.

KOSCIOŁ W LVBLINIE.

W Trybunálskim Mieśćie iest Kośćioł z Klasztorem, pod Tytułem S. Stánisłáwá Biskupá y Męcz: fundowány od Káźimierzá Wielkiego, Krolá Polskiego, Roku 1342. Ten ma Drzewá Krzyżá S. znáczną y wielką sztukę czyli cząstkę. Ktora iáko się tám dostáłá, krotką relácyą kłádę z X. Ruszlá Historyi o Drzewie Krzyżá Swiętego. Wiádomo to iuż iest z Historyi o ználezieniu Drzewá Krzyżá Swiętego, iáko Konstántyn Wielki Cesarz Rzymski, tego Drzewá Swiętego, ktoremu byłá Helená Swięta Mátká jego z Jeruzalem posłáłá do Carogrodu (ktory teraz Konstántynopolem zowią) udźielił był sobie niemáłą część, y onę do Skárbu swego schował; á drugą część do Rzymu posłał; Tá tedy część Drzewá Zbáwiennego, ktora zostáłá w Skárbie Cesarskim, záwsze się dostawáłá inszym Cesarzom *per Successionem*, trwáiąc tám w Konstántynopolu blisko przez 700. lat, aż do Pánowánia Bázylego y Konstántyná Cesarzow, od ktorych potym dostáło się do Kijowá (lubo nie wcále, gdyż go też iuż było cząstkę znáczną udźielono do Tráiektu) To tedy stáło się tákim sposobem. Gdy Włodźimierz Monárchá, Białey, y Czárney, Wschodniey, Pułnocney, y Południowey Ruśi, od ktorego sobie Moskwá *Imperium totius Russiæ* ráchuie, Wnuk Holki, álbo Heleny, Dźiad Wielkiego Włodźimierzá Monomáchá, zebrał był wielkie Woysko przećiwko Grekom; Roku 990. według ráchunku Miechowity *Lib: 2. Cap: 3.* Ktorego też Wápowski, Bielski, Historycy Dźieiow Korony Polskiey w tym náśláduią. Gdyż *Cromerus* to bydź pokázuie R. 980. Y tám przez siedm lat się bawiąc, dostał Korsuniá, á potym y wszystkę Taurykę opánowawszy, ktorą teraz Prekopem zowią, umyślił postánowić się w Małżeństwie, wypráwił tedy z támtąd Posły swe do Bázylego y Konstántyná Cesarzow, Synow poślednieyszego Románá Cesarzá Konstántynopolitáńskiego, áby Siostrę swoię dáli w Małżeństwo, czego gdyby nie chćieli pozwolić, groźił się Konstántynopolá dobywáć, y Grecyą plondrowáć. Cesarzowie widząc Włodźimierzá bydź Pogáninem, rozumieli to zá rzecz nie-

przystoyną,

przystoyną, dáć Siostrę swoię Chrześćiánkę w Małżeństwo Człowiekowi Pogáńskiemu: z drugiey strony niepokoy sobie z nim obiecowáli; Przeto deliberuiąc o tym długo, y Konsylia wielkie czyniąc z strony tego, ná koniec zgodźili się ná to, aby mu ią dáli z tą kondycyą; ieżeliby chciał przyzwolić ná Wiárę Swiętą Chrześćiáńską, y przyiąć Chrzest Swięty. Co gdy Włodźimierz pozwolił (gdyż też dawno o tym zámyśliwał:) nie długo tego odkłádáiąc, wziąwszy instrukcyą o Wierze Swiętey támże w Korsuniu Chrzest S. przyiął, przy ktorym dano mu Imię, to iest *Basilius*. Przywieźli mu tedy Siostrę swoię Cesarzowie, z ktorą wziąwszy Slub, y wesele odpráwiwszy wroćił im záraz Tárykę, iáko Szwágrom swoim, Anná też ná ten czas, gdy iuż byłá poślubiona, y gotuiąc się w tę drogę do Korsuny ná Stan Małżeński, uprosiłá u Bráći swoich to Drzewo Krzyżá Swiętego, ktore było u nich w Skárbie, y miáłá go záwsze przy sobie, á potym przywiozłá ie z sobą do Kijowá, kiedy się iuż był z nią Włodźimierz (álbo Bázyli ná Chrzcie miánowány) do niego ná rezydencyą wroćił, nábrawszy z sobą z Korsunu wiele Duchowieństwá, Religij Greckiey: Popow, Dyákonow, Spiewakow, osobliwie Protopopá Anástázyusză Człowieká uczonego, ieszcze ná ten czas w Uniji z Kośćiołem Rzymskim będących; tákże Rzemieślniki do budowánia, y murowánia Kośćiołow. A iáko przyiechał, Báłwány Pogáńskie kazał záraz obaláć, y palić, y ludźiom wszystkim pod wielkim karániem roskazał Chrzest Swięty przyimowáć; iáko o tym piszą, *Blandinus*, *Cedrenus*, *Miechovius* y inśi. Gdy tedy trwáło to Drzewo Swięte w Kijowie blisko przez czterystá lat, aż do Jágiełłá Krolá Polskiego, zá ktorego Litwá Roku 1387. do Wiáry S. przyszłá, potym y Zmudź we dwádźieśćiá lat y sześć, zá powodem jego Chrzest S. przyimowáłá. Ruś też ktora się iuż byłá od Kośćiołá S. Rzymskiego oderwáłá, iedni do Unij z Kośćiołem Rzymskim przychodźili, drudzy po wielkiey częśći Kátolikámi zostawáli ná Religią, y Ceremonie Kośćiołá Rzymskiego przystawáiąc. Pod ten czas będąc Biskupem Kijowskim, od Stolicy Apostolskiey dány, nieiáki X. Andrzey z Krákowá, Człowiek wielce godny, y uczony, y wielkiey Swiątobliwośći (á iáko Pr. *Simon Okolski*, wypisuiąc *Seriem Episcoporum Kijoviensium* dowodźi tego, iż to był Dominikan) Ten tedy Biskup w wielkiey będąc łásce y przyiáźni, u Xiążęćiá Kijowskiego ná ten czas Iwoná, u ktorego było w Skárbie to Drzewo S. stárał się bárdzo, áby ie mogł otrzymáć u niego, ustáwicznie go o to prozbámi swemi molestuiąc. Zdárzył tedy Pan Bog táki czás, że mu chętliwie iáko Przyiaćielowi wielce sobie kochánemu dárował, y ono do rąk iego oddał. Otrzymawszy tedy Biskup ták zacny y nieoszácowány Kleynot, záraz począł myślić, kędyby to Drzewo Swięte ná mieyscé bespiecznieysze y godnieysze miał záwieść y umyślił áby do Krákowá záwiozł. Gdy tedy z tym Kleynotem Przezacnym wybierał się w tę drogę; obawiáiąc się w drodze iákich rozboiow; sporządźił iedno naczynie, w ktore to Drzewo Swięte uwinąwszy w Tuwálnią pięknie schował, y pod

wał, y pod wozem uwiązał, y ták się z nim w drogę puśćił. A przyiecháwszy do Lubliná, stánął w Klasztorze Oycow Dominikánow, iáko u Bráći swoich, ktorzy go bárdzo wdźięcznie y ludzko przyięli. Jednák im nie oznáymił o tym Skárbie swoim; A gdy iuż dobrze sobie y Koniom swoim odpoczął; kazał Konie záprząc, y wsiadszy do Kárety, gdy chćiał wyiácháć z Klasztoru; konie żadną miárą niechćiáły postąpic, y długo się z niemi Woźnicá morduiąc, pomyślił Biskup, ieżeli to nie DrzewoKrzyżá Swiętego spráwuie, przeto kazał go zdiąć z wozu z tym naczyniem, w ktorym było to Drzewo S. záczym záraz konie bez żadney trudnośći iść poczęły; wezną go znowu do wozu, aż konie ták iáko y przed tym stánęły, nie mogąc się áni ruszyć z mieyscá. Zrozumiał tedy Biskup, iż to byłá wola Boża, áżeby to Drzewo Swięte zostawáło ná tymże mieyscu w Lublinie u tych Oycow Zakonu swego Káznodźieyskiego: á iż ich sobie Bog obrał Opiekunámi tego Skárbu świátá wszystkiego. Ná ktory Cud, gdy sami Oycowie tego Konwentu pátrzáli, żegnáiąc się z ták wdźięcznym Gośćiem; oznáymił im záraz, dla czego by mu BOG bronił wyiázdu od nich; y dobywszy tego Skárbu, Drzewá (to iest) Krzyżá Swiętego; oddał go do rąk Stárszego tegoz Konwentu, wiecznemi czásy onym go zostáwuiąc ná tymże mieyscu, według woli Bożey; ktorą tym Cudem swoim wielkim bydź oznáymił. O czym dowiedźiawszy się też Pleban Fárski Miástá tego Lubelskiego, przyszedł do tego Biskupá z drugiemi Duchownemi, prosząc go áby też tego DrzewáS. udźielić im raczył do Kośćiołá Fárnego, ktory gdy dał się uprosić, y chćiał go dłotem rozłupáć ná dwie częśći; á oto żelázo ostre z Drzewá S; zemknąwszy się, dłoń ręki jego okrutnie przebiło, y w niey ták uwiązło, że go dobyć żadnym sposobem nie możno. Widząc Biskup, iż go Bog skarał, że go śmiał rozdwoić nád wolą jego Swiętą, upadł ná koláná swoie, z płáczem prosząc o odpuszczenie tego grzechu, y wotum uczynił, wszystko to Drzewo Swięte zostáwić przy Kośćiele tych Oycow, ieszcze Modlitwy nieskończył; á oto sámo żeláżo z ręku wypada, y ráná záraz zágoiona zostáie. Co się dźiało Roku Páńskiego 1420. Zátym Biskup wszystko to Drzewo zbáwienne; lubo już rozłupione Kośćiołowi tego Klasztoru ofiáruie, y sam przy nim aż do śmierći umyślił mieszkáć, iákoż ták uczynił, y w tymże Kośćiele Swiętego Stánisławá pogrzebiony iest; przy Wielkim Ołtarzu; jáko to *Epitaphium* nád Grobem jego pokázuie, &c. Ktorego teraz lubo od stárodawnośći nie znáć, iednákże w stárym Annale znáyduie się w Skárbcu tegoż Konwentu, y Klasztoru słowo w słowo wypisane. Umárł zás ten Biskup Roku Páńskiego 1434. Dniá ostátniego Miesiącá Májá.

Xiążę też Iwo od ktorego było to Drzewo Swięte przez Biskupá pomienionego wywieźione; Ten máiąc niektore nienawiśći od swoich dla spráwiedliwośći, uszedł do Polski, wespoł z Małżonką swoią Máryną, y Synem swoim Ignácym, ktory od Krolá Polskiego Káźimierzá Wtorego, wdźięcznie przyięty iest: y onemuż

y onemuż ná Zamku Lubelskim dał mieszkánie, y dostátkámi go swemi Krolewskiemi aż do śmierći jego opátrował; ktory támże ná Zamku Lubelskim żyćia swego dokonał, y w Kośćiele S. Stániſłáwá tákże przy Drzewie Krzyżá Swiętego nie dáleko Grobu Biskupá iest pochowány. W tym Przesławnym Areopágu Koronnym, przy ták nieoszácowánym tryumfalnego Drzewá Krzyżá S. Kleynoćie, nayglownieysze cáłego świátá przenoszącego ozdoby, iest y Cudowny Nayś: MARYI Pánny Obraz, w Kruczganku Klasztornym, ktorego támteczne mieysce szczyći się Protekcyą, gdy tá Mátká miłosierdźia pod rozszerzony płaszcz litośći swoiey gárnących się mile przyimuie. Do tego tám Obrázu zwykli się ućiekáć wszyscy máiący spráwę w Trybunale, y prozby swey chwalebne odbieráią skutki, y zowie się pospolićie ten tám Obraz Nayśw: MARYI P. Trybunálskiey. Tám bywa w Soboty Litánia śpiewána y Msza S. przez X. Professorá pierwszego S.T. Zászczyca się ieszcze tenże Lubelski Konwent innym wielce wdźięcznym Obrázem MARYI Pánny, przed ktorym gdy wielkiey w żyćiu niewinnym świątobliwośći Kápłan, pobożney pámięći Oćiec Páweł Ruszel, Pismá S. Doktor, tegoż Zakonu Káznodźieyskiego swoie ustáwicznie odpráwuiąc Nabożeństwá, gorącym ku Pánnie Nayśw: pałał áfektem, lámpá przed tymże Obrázem, Cudownie máteryálnym bez ludzkiey ręki zápalona zostawáłá częstokroć ogniem, ktory Swięty Obraz iest w Káplicy w Chorze wielkim pomienionego Kośćiołá. Kośćioł ten ma Káplic 11. 1. wchodząc do Kośćiołá Przemienienia Páńskiego. 2. Wedle tey, Ukrzyżowánego Páná JEZUSA. Ten Krucyfix żáłosny, z weyrzenia łáskáwego do skruchy serdeczney grzeszniká pobudzáiący. Przy tym wiele Bog dobrodźieystw, tám się ućiekáiącym do tey Pássyi użycza. W tey Káplicy iest Ołtarz nowy. 3. Káplicá S. Stániſłáwá Biskupá Krák: 4. S. JáckáW. w pięknośći y porządku ozdobna. Z tey Káplice do Choru idąc w rogu wielkiego Choru iest Ołtarz Rożáńcá S. w ktorym Obraz Nayśw: MARYI P. Cudowny, o ktorym Pruszcz w Kśiążce. Morze łáski Boskiey. 4. w wielkim Chorze Nayś: MARYI P. 5. S. Krzyżá przy Wielkim Ołtarzu ná przećiw Zákrystyi, iest nowo wymurowána, od J.W. JeyMći P. Eleonory Krasickiey. Ktorey Ciáło tám spoczywa. 6. Káplicá S. Krzyżá wielkiey wspániáłośći, znácznym kosztem zmurowána, wszystká przyozdobiona piękną sztukáteryą, Obrázámi wielkiemi przedniemi, málowániem rożnych Figur y Historyi Krzyżá S. W tey Káplicy teraz iest Chor Zakonny y Grob po iedney stronie. Z drugiey záś strony támże grob wielkich Senatorow y Polskich Pánow; Ktorzy sprzyiáiąc serdecznym áfektem, támtemu mieyscu rozmáite świadczyli dobrodźieystwá, y tám ćiáłom swoim z Fámiliámi odpoczynek obráli. Groby te dwá widoczne, z oknámi, czyste y ochędożne. Siodma Káplicá przy Zákrystyi, iest iák Skárbiec, w tey iest deponowáne Drzewo Krzyżá Swiętego, tám się Msze Swięte odprawiáią, osobliwie w Piątek káżdy, od samego ráná, aż do godźiny dwánastey Msza zá Mszą wychodźi. Bywáią Woty-

wáią Wotywy w Piątki, przed tym Drzewem Krzyżá S. y Exhorty w káżdy Piątek pierwszy Mieśięczny. Kazánia w Márcowe Piątki, przy Konkursie ludźi, iáki może mieć szczupłość támtego mieyscá. Przy tey Káplicy iest Skárbiec, czyli Zákrystya większa, z porządkiem wszelkim. Z Choru idąc, po lewey stronie iest Ołtarz Brácki Nayśw: Imienia JEZUS. 8. Káplicá S. Oycá Dominiká, zmurowána wspániáłą ápparencyą y strukturą. W tey iest Obraz S. Oycá Dominiká z Suryánu. W káżdy Wtorek támże bywa Wotywá przez cáły Rok grána. Ciał zmárłych Pánow Polskich dosyć tám odpoczywa, między ktoremi Przesławney y dawney w Polszcze Fámilij J.WW. IchMćiow PP. Firleiow. 9. Káplicá S. Tomaszá z Akwinu. 10. N.MARYI P. w ktorey Cechowi Kunsztu Szewskiego Swięto SS. Kryspiná y Kryspiniáná, Męczen: odpráwuią z Nabożeństwem, y tám Mszy S. w káżde Swięto słucháią. Także Anniwersarze zá Zmárłych Bráći y Towárzyszow swych obchodzą. 11. Káplicá S. Máryi Mágdáleny, w tey iest Grob J.WW. IchMćiow PP. Szániáwskich. W Kruczganku iest Ołtarz z Obrazem P. JEZUSA do Słupá przywiązánego, bárdzo miłym y żáłosnym, y do Nabożeństwá ludźi pobudzáiącym. Relikwie támtecznegoKośćiołá są: S. Tomaszá z Akwinu, S. Janá y Páwłá, MM. S. WiktorynáGłowá, y innychSS. wiele Pártykuł. Ciał kilká leżących Sług BB. w opinij świątobliwośći. Oprocz Zakonnych y Rożáńcowych Uroczystośći z Odpustámi nádánych, Swiętá dwá Krzyżá S. Ználeźienia y Podwyższenia w tymże Kośćiele z wielką się odprawiáią Uroczystośćią, Odpustem Zupełnym, z wielkim konkursem y kompániámi o kilkánaśćie mil ludźi przychodzących ná to S. mieysce. Poświącánie tegoKośćiołá, wOktawęRożáńcowey Nayśw: MARYI P. záwsze przypada. W Post Qwadrágezymálny w Piątki, bywa Expozycya Drzewá Krzyżá Swiętego. Pássya biczowána, Kazánie o S. Krzyżu y Processya. Po tey ćisną się ludźie ná Offertę do pocáłowánia Drzewá Krzyżá Sw. Wino obmyte o Zbáwienne Drzewo S. Krzyżá JEZUSOWEGO, z Wiárą záżyte, skuteczną iest ná wszelkie pároxyzmy, choroby, defektá, czáry, pioruny, náwet śmierć medycyną; y zbáwienną, duszy ćiáłá pomocą. OproczArchikonfráternij Rożáńcá S. iest Bráctwo S. Krzyżá. Promotor teraz jego iest X. Piotr Przeworski Lektor. Powinnośći Bráctwá tego Krzyżá S. do Bráći y Siostr wpisanych należące, (by dostąpili Odpustow, ktore nádał temu Bráctwu O. S. Innocencyusz XI. Roku 1686. dniá 28. Sierpniá, á przed nim Urban VIII. Roku 1642. to Bráctwo postánowiszy są te) W káżdy Piątek 5. Paćierzy y 5. Zdrowaś, MARYA y iedno Wierzę, zá káżdym Paćierzem y Zdrow: MARYA mowić te wierszyki porázu: JEZUS NAZARANSKI KROL ZYDOWSKI, Tytuł Tryumfuiący, nas od wszelkiego Nieprzyiaćielá Duszne go y ćielesnego obraniáiący. Zmiłuy się łáskawie P. JEZU Chryste nád Duszámi nászemi, dla Imienia Twego S. teraz y w godźinę śmierći nászey Amen. Swięty Boże, S. mocny, S. nieśmiertelny zmiłuy się nád námi; Tákże, w ieden Piątek Mieśięczny, ktory sobie obierze Brát albo

Siostrá.

Siostrá może się spowiádáć y Kommunią S. przyiąć. Promotorem tego Bráctwá dawnych czásow był: Swiątobliwy Sługá. B. X. Páweł Ruszel S. T. Doktor. O ktorym Forteca *fol: 297.* W Kruczganku ma Ziemstwo Lubelskie swoie Xięgi, czyli *Archivum*, w obszernym y dobrym mieyscu z wszelkim porządkiem. Kościoł ten po pogorzelisku wystáwiony z wszelką repáracyą y ozdobą zá stárániem X. Woyćiechá Sękowskiego S. T. Doktorá, z jáłmużn Pobożnych Dobrodźieiow. Támże nád Kośćiołem Roku 1648. przed Wigilią S. Márćiná B. y Wyznawcy, gdy rebellizuiący Kozacy y Tátárowie, máiąc Wodzá Bogdáná Chmielnickiego, stoiącego Obozem pod Zamośćiem y Lubáwą z wielkim Woyskiem ogniem y mieczem ruinowáli Miástá y Wśi, widźiána byłá ná Niebie w nocy o godźinie śiodmey ná wielkim Zegárze Kometá, czyli świátłość podobna do promieni Słonecznych, nád Kośćiołem Dominikáńskim stoiąca. Gdy wiele ludźi przypátrowáło się z podźiwieniem, owo świátło rozszerzone w iednę linią, formę czyli oręże mieczá, Obozom Kozakow pokázywáło, á wkrotce miecz przemieniony w ognistą strzáłę, ná kárę Zołnierzow zmierzył, ále potym płaszcz iákiś pokrył owo iásne widzenie. Tego widowiská było dosyć spektátorow, ktorzy twierdźili pobożnie (y toż sámo przyznáie X. Frydrychowicz, w Kśiędze o Jácku S. pisząc *fol: 191.*) że to był dokument Łáski y Protekcyi Stániśłáwá S. Krzyż w Herbie swym zá miecz máiącego, y Jácká S. Odrowążá Strzáłá, ktorych SS. ziednoczona do Majestátu Boskiego Modlitwá, potęncyą nieprzyiaćielską uskromiłá, y zniszczyłá. Ná honor tedy tych SSw. Káźimierz Wielki, Kośćioł pomieniony w Lublinie wyfundował. Klasztor ten tám, wiele miał Oycow Swiątobliwych y Doktorow, iáko Xiędzá Jędrzeiá Stáruszká, przykłádnego żyćia, y Nabożnego do Pánny MARYI przez Rożániec S. ktory przez kilkánaśćie lat był Supprzeorem w tymże Konwenćie. X. Woyćiechá, ktory náwiedzony od P. Bogá chorobą, dwádźieśćiá y kilká lat leżał ná łożku iák drewno, nic sobą nie władnąc, iednemi tylko rękámi, (ktorych mu P. Bog cudownie użyczył zdrowych) władnął. Przy ták dźiwney ćierpliwośći ten łazarz był wesoły, dźiękował Bogu modlitwámi z Jobem zá tę S. chorobę. Doznał łáski ten Swiątobliwy Kápłan od MARYI P. w Obráźie Leżáyskim zostáiącey, gdy máiąc skurczone nogi, śiedzący ná stołku gdy mu było źle śiedźieć, zápomniawszy o swey chorobie, wstał zdrow ná nogi, lecz potym iák uśiadł już więcey nie mogł wstáć, ná łożko złożony w tey chorobie świątobliwie żyćia dokończył. X. Augustyn *Gostinius*, był tego Klasztoru Kápłan młody, tego w chorobie náwiedzáłá Nayśw: MARYA P. co opowiedźiał przy śmierći swoiey. X. Bernard *Pegasius*, X. *Albert* Sękowski Doktorowie świątobliwi, Xiądz Stánisław Trycyusz Kápłan młody wielkiey pobożnośći, tego w chorobie Jácek S. náwiedźił. O tych X. Ruszel w Kazániu ná S. Jácek *fol: 83.* zás żyiących ma Doktorow S. T. dwoch, Przew: X. Janá Páwłá Jeźierskiego Prowincyałá Godnego, zásłużonego przez wielkie y ustáwiczne prace w Klasztorze y ná-

ſzey Prowincyi. X. Janá Dámáſcená Moſzyńſkiego, Ma ozdobę y z Nayprzew: J. W. JMći X. Stániſłáwá Ráymundá Jeżierſkiego, Biſkupá Wołoſkiego, ktory będąc Profeſſem támtecznego Klaſztoru, po różnych chwalebnie odpráwionych funkcyách, zoſtał Doktorem S.T, á potym Biſkupem. Ten Práłat będący Przeorem támże, przyſłużył ſię w rożnych okázyách temu Klaſztorowi, y znáczną rządow ſwoich w Domu Bożym zoſtáwił pámiątkę. Prezentáci S.T. tego Klaſztoru; ſą: Prz: X. Pius Borkowſki, Regent Wárſz: Prz: X. Káietan Kijankowſki, Przeor Konwentu támtecznego, y Przew: X. Hieronim Węgliński. Tam ieſt *Studium formale* z Nowicyatem, dwoch Profeſſorow S. Teologij, y ieden Filozofij. Predykátor Generálny X. Ambroży Száiewſki. Dobrodźiey temi czáſy oſobliwſzy tego tám Kośćiołá ieſt: J.W. JMć P. Piotr Stadnicki, Kaſztelan Woynicki, ktory dał znáczną ſummę ná pokryćie miedźią Káplicy Krzyżá S y obićie bogáte ná ozdobę Domu Bożego. Ten Klaſztor ma Bibliotekę wſpániáłą, przyozdobioną wielą Kśięgámi, od Nayprzew: X. Máćieiá Bechiuſzá, Proboſzczá, Kánoniká Sandomierſkiego. Ma Folwárk nie dáleko Miáſtá názwany Trześniow, tám ieſt Káplicá poświęcona ná Honor Przemienienia Páńſkiego. W tę Uroczyſtość bywa tám Nabożeńſtwo, Kázánia y Proceſſye, z Odpuſtem Zupełnym nádánym, wielká liczbá przychodźi Ludźi ná támto mieyſce, Cudow y Łaſk doznáiąc od Zbáwićielá Páná.

KOSCIOŁ W PIOTRKOWIE.

W Trybunálſkim Mieśćie y z Klaſztorem ieſt pod Tytułem S. Doroty P. y Męcz: Ten fundował Káźimierz Wielki Krol Polſki, Roku 1370. y Prowentámi, Prowizyámi opátrzył, ná Chwałę tey S. Pánny. Między świętnemi ozdobámi, ktoremi záſzczyca ſię z Trybunału Koronnego Miáſto Piotrkowſkie, tę nayprzyncypálnieyſzą liczy, gdy w Káplicy Rożáńcowey oſobliwym Nabożeńſtwem, wielkiemi Cudámi wſławioney Obraz Przenayświętſzey Matki Boſkiey czći, przed nim káżdego czáſu wielkich doznawáiąc w wſzelkich utrapieniách y fráſunkách ſwoich poćiech. Jeſt y Ołtarz w ktorym Obraz Cudowny Przemienienia Páńſkiego, z Dominikánámi wymálowánemi, cáłuiącemi Zbáwićiela Páná. Záś w dźień S. Sebáſtyáná Męcz: y S. Rochá W. przychodźi do támtecznego Kośćiołá Proceſſya Fárna z Pánámi Mieſzczánámi w wielkim konkurſie ludźi. Przeor támtecznego Klaſztoru ieſt: X. Tomaſz Teycher Lektor. Generálny Káznodźieiá ná ten Klaſztor X. Floryan Iſtubowicz. Támże w Klaſztorze w Refektarzu, Grodowe ſię Sądy Województwá Sierádzkiego odpráwuią.

W tym tám Mieśćie Trybunálſkim, ieſt Kośćioł Nayśw: MARYI Pánny Snieżney, przy nim Klaſztor, w ktorym ſą Panny Zakonne drugiego Habitu Dominikánki, máiące Przeoryſzę czyli Przełożoną temi czáſy Pw. P. Sioſtrę Dominikę Rychłowſką, Szláchetnego y godnego urodzenia. Te Oblubienice Chryſtuſowe, Familij Domow Wielkich, od ktorych oddaliwſzy ſię, y wzgárdźiwſzy świátową nikczemnośćią,

ściemnośćią, służą Bogu w Pobożnośći y Zakonnośći, Spowiednik tegotám Klásztoru iest X. Woyćiech Tyszká, Klasztor ten Páńiński, iáko y Zakonnikow, należy do Kontraty Konwentu Krákowskiegó.

KOSCIOŁ W ŁĘCZYCY.

W Łęczycy Mieśćie Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem S. Oycá Dominiká, y S. Jácká WW. Fundował Káźimierz Wielki Krol Polski, y opátrzył funduszámi, appáratámi, y inną ozdobą Kośćielną. Tám wprowádzeni byli ná nową fundacyą Zakonnicy, Konwentu Krákowskiego. Temi czásy iest Przeorem X. Cypryan Cybulski Lektor, Profes Konwentu Płockiego. Predykátor Generálny ná támten Konwent iest, Xiądz Jácek Andrychowicz.

KOSCIOŁ W BOCHNI.

W Bochni Mieśćie Skárbowym Nayiáśń: Krolá Polskiego y Rzeczypospolitey iest Kośćioł murowány ná Honor Nayśw: MARYI P. Wniebowźięćia, fundácyi S. Jádwigi P. Krolowy Polskiey, Ludwiká Krolá Węgierskiego Corki, ná prozbę IchMośćiow Pánow Rádnych y Mieszczánow, Osobliwszych Dobrodźieiow támtecznego mieyscá, przez zálecenie Grzegorzá XI. wypisane do J.O. Xiążęćiá Biskupá Krákowskiego, Roku 1375. zá czásow Janá Bregiensá Prowincyała. Ten Kośćioł trzy rázy ogniem przypadkowym pogorzał, y fundámentá wzruszone y popsute, ná ostátku że długo nie był pokryty y opátrzony, ták dołem, iáko y ná wierzchu, máiąc przepalone mury, á nie było też tákiey intraty, ktoraby do zárátowánia tego Kośćiołá wystárczyć mogłá, bo ieżeli co Dobrodźieie, álbo Żupá uczyniłá, to podczás inkursyi woiennych, nie urodzáiow, y innych nieszczęśliwych przypadkow, wyszło ná pożywienie y inne potrzeby Kośćielne, lubo ordynáryina pensya idźie z Żup co tydźień ná 20. złotych náznáczona od ták wielu Nayiáśnieyszych Monárchow Krolow Polskich, łáskáwych ná tám ten Klasztor, iednák że wiele Zakonnikow, czeládki, sługow, Fámilij domowey było, przy szczupłym dochodźie jáłmużny, nie mogł wystárczyć Konw: dla defektu ták znácznego, spádło podniebienie z wierzchem dáchowym, ále zá Łáską Bożą y Dobroczynnośćią Nayiáśń: Krolá Augustá III. IchMM. J. WW. Kommissarzow, IchMM. PP. Szláchty okoliczney, y Mieszczánow támtego Miástá, repárowány Kośćioł z Skárbu Krolewskiego y wzwyż pomienionych IchMćiow jáłmużny, zá stárániem X. Justá Dębińskiego, y X. Justyná Májowiczá. Ten Kośćioł ma Obraz Cudowny, Nayświętszey MARYI Pánny ná podobieństwo Obrázu MARYI P. w Częstochowie zostáiącego, ofiárowány támtecznemu Kośćiołowi od Krzysztofa Bąkowskiego, Mieszczániná Wielickiego, przed ktorym miewał swoie Nabożeństwá, y doznał Obrony MARYI w ogniu, gdy Wieliczká gorzáłá, y ták wiele Domow, iego záś mieszkánie nienáruszone zostáło od pożárow ognistych, w Obrońićielce swey dufáiąc MARYI. Ten Obraz

(ná tablicy

(ná tablicy drewniáney málowány) w Kápliey Rożáńcá S, wſtáwiony w Ołtarz Mármurowy, ktory temi czáły wyſtáwił z łáſkáwey y pobożney choynośći, J.W. JMć Pan Piotr Stádnicki, Káſztelan Woynicki, ſłynie wielkiemi Cudámi Wſzechmocnośćią B. pokazánemi. Cud wielki y rzecz wielkiego podźiwienia godna, że ten Obraz w Roku 1637. dniá 28. Lipcá płákał, y pot z ſiebie krwáwy wydawał, co było od wielu ludźi wiáry godnych widźiáno: Tákże R. 1638 dniá 15. Májá płákał y krwáwe z oczu ſwych łzy wypuſzczał, co ſię pokazáło przy wielkim ludźi zgromádzeniu, przy inkwizycyách IchMćiow Kommiſſarzow, od Urzędu Duchownego ná to náznáczonych z ktorych byli ći: IMć X. Gábryel Morendá. J. U. D. IMć X. Jan Suchodolſki, Proboſzcz Wiśnicki, IMć X. Grzegorz Krulikowſki, Dźiekan Sądecki. W.X. Adryan Gwárdyan Krákow: Klaſztoru S. Fráńćiſzká, *Conventualium*. W. O. Báltázár Auguſtyánin, Regent Konwentu Krák; S. Kátárzyny, y W.X. Grzegorz Kármelitá Káznodźieiá Ordynáryuſz w Kośćiele ná Piaſku. Ci zeználi przez inkwizycyą uczynioną Roku 1637. d. 29. Páźdźierniká, iáko ſami widźieli, oczy ná tym Obráźie, iákoby Człowieká przez długi czás płáczącego; upłákáne, widźieli pot krwáwy, dwiemá ſtrumyczkámi z czołá ná Twarz śćiekáiący, y iednę kroplę krwie świeżey pod Okiem lewym widźieli, y dotykáli ſię rękámi ſwemi. O czym uſłyſzawſzy relácyą W.IMć X. Erázm Kretkowſki, Archidyákon y Officyał ná ten czás Krák: po mądrym rzeczy uważeniu, y po długiey deliberácyi, ſam ſwą Oſobą, dniá 12. Czerwcá, Roku 1638. do Bochnie ziechał, y názáiutrz Wotywę przy tym Cudownym Obráźie y konkurſie wielu ták Duchownych iáko y Swieckich Oſob, exhortą ſwą nabożną, pomienione Cudá tego Obrázu żywym głoſem potwierdźił, zálecáiąc ku tey Mátce Boſkiey Nabożeńſtwo.

Corká ś.p. Cypryáná Łeśińſkiego ná Imię Juſtyną trzy látá máiąca, umárłá, y bez duchá przez 9. godźin zoſtawáłá, iuż y trunná gotowa byłá, iak Rodźicy ofiárowáli tę zmárłą Pánienkę w Wigilią Nowego Látá, Roku 1629. támecznemu Obrázowi MARYI P. po Nabożeńſtwie ſkończonym powroćiwſzy do domu, tráfił żáłoſny Oćiec ná poćiechę, záſtawſzy Corkę żywą y zdrową, iákoby nigdy nie umieráłá. Tákiż Łáſki doznał y inny Mieſzczánin Bocheńſki Wáwrzyniec Dálowicz, że mu umárła Corká ożyłá, Bog jey duchá przywroćił, przez MARYĄ P. ſam potym czáſu powietrza wielkiego w Bochni, zá ofiárowániem ſię przed ten Obraz, choć między zápowietrzonemi chodźił, nic mu powietrze nie ſzkodźiło. Tenże Mieſzczánin wyznał, iáko widźiał odmiánę modląc ſię przed tym Obrázem, d. 20. Lipcá. R. 1637. ná co ſię wſzyſtko Miáſto zádźiwiło y zátrwożyło, mowiący: widźiałem pot krwawy świeży w kroplách wielkich, widźiałem y chuſtkę pokrwáwioną u W.X. Janá Przeorá Bocheńſkiego, Dominikáná, ktorą pot krwáwy z czołá Obrázu oćierał. Potym zás dniá czwartego widźiałem ſzczegulnie, że ten Obraz był bárdzo blády. O tym dał

świádectwo

świádectwo pod przyśięgą, Uczćiwy P. Stánisław Pápczycki Rádcá Bocheński mowiąc: Byłem ná ten czas na pierwszey Mszy w Kośćiele, kiedy X. Jan Przeor Klasztoru Dominikáńskiego otworzył Obraz Nayśw: P. MARYI; á otwieráiącego strách wielki ogárnął, ták iż ná nas záwołał: Pánowie podźćie ieno sam bliżey ku Ołtarzowi, obaczćie rzeczy dźiwne; á przystąpiwszy widźieliśmy krople krwáwe ná czole y pod okiem lewym, ktorych przedtym nie bywáło. Prędko potym przyszedł X. Morski Dominikan do Kośćiołá, gośćiem ná tedy tám będąc, y obaczywszy tákie znáki ná Obráźie rzekł; Bochniánie boyćie się Bogá, byśćie się znadź nie pozápádali, bo nie dármo ten Obraz płácze. To się dźiało dniá 28. Lipcá. Roku 1637. Dwie Corki P. Jákubá Jágielowiczá, w głowę záchodząc, sam zás ćiężkie łamánie ćierpiąc w kośćiách, ofiárowawszy y Corki y siebie do tegoż Obrázu, zdrow został.

Szláchetny Pan Maycher Jachymowski, od Czártá będąc utrapiony zá grzechy z dopuszczenia B. nieznośną ćierpiąc w pierśiách kilkánaśćie lat duszność, lubo się po rożnych mieyscách SS. oddawał modlitwámi Mátce Boskiey, w tym iednák Kośćiele przed Obrázem doznał Łáski, gdy wyszedłszy z Kośćiołá, *per vomitum* jákoby węże z niego czáry wyszły, y zdrow został ná członkách. Zły duch zaś, lubo się w nim został, iednák mu iuż ná zdrowiu więcey szkodźić nie mogł. W tego obecnośći Obraz ten poćił się krwáwie. Te poty y łzy coby znáczyły, Bog to sam wie, iednák tá Mátká Miłośierdźia niech nie płácze w swym Obráźie, lubo widźi wielkie złośći y nieprawośći násze, z ktorych my powstáć niechcemy, broń nas Boże żebyśmy przez karánie Boskie wkrotce płákáć nie poczęli, zá násze oziębłośći w Nabożeństwie do Nayśw: MARYI P. Upámiętáć by nam się potrzebá, zá grzechy pokutowáć, byśmy gniew Boski przebłagáli, á MARYI do Płáczu nie wzbudzáli. Ná to tám Swięte mieysce dosyć przyieżdża, y przychodźi ludźi, czcząc Mátkę Bożą, zá podroż do Częstochowy, w Cudownym Obráźie, jey się polecáiąc Protekcyi. Bo ta Pánná nie słoną, ále cukrową y wszystkie Kánáry przechodzącą Dewotow swych tráktuie kontentecą, ják na Jásney Gorze Częstochowskiey, w niezmiernośći Cudow iest podobna, y w Obráźie wielkiemi Łask zostáie ubogácona tálentámi. Y owszem Mátká litośći o cáłość swoich troskliwa Dźiatek, y o onychże stáráiaca się zbáwienie, krwáwego nie żáłuie potu, y ná politowánie stroskánym zá osobliwsze dáry choyne wylewa łez strumienie. O tym Obráźie Historya y Cudá są drukowáne. Roku 1664. Przypisane J. W. IMći Pánu Janowi z Pieskowey Skáły Wielopolskiemu, Kásztelanowi Woynickiemu, Stárośćie Wárszáwskiemu, ná ten czás Zup Koronnych Administrátorowi. Jest y Pieśń drukowána o tymże Obráźie, do Pokuty y skruchy wzbudzáiąca. Ten Obraz niżeli máią otwieráć, śpiewáią Zakonnicy Hymn: Witay Gwiazdo Morska &c. W káżdy Poniedźiałek po godźinie czwartey ráno Gornicy támeczni názwáni Kruszacy, y inni robotnicy ofiáruią się Mátce Bożey, by im dopo-

mągáłá w pracy ćiężkiey rąk ich, y broniłá od nieſzczęśćia, y doznáią tych łáſk twierdząc, że poki ten Obraz będźie łáſkáwy ná tám to Miásto, Skarb ſię Solny nie przebierze, zá ofiárą oddáną w Trybućie MARYI Krolowy Niebá y Ziemie, máią łátwość ználeźienia Kruſzczow ſolnych, y choć podebráne Miásto, utrzymuie go MARYA by ſię nie zápádło, widząc nabożnych do ſiebie támtecznego Miástá Obywátelow. W tym tám Kośćiele, ieſt Ołtarzow doſyć, między ktoremi ieſt y Ołtarz Páná JEZUSA Ukrzyżowánego ná boku w Káplicy, wielce Łáſkáwego y litośćiwego ná potrzeby ludzkie, przed ktorym w Niedźiele Poſtne, po ſkończoney Páſſyi w Kośćiele, dyſcypliny czynią Bráćia Rożáńcá Swiętego.

Klaſztor záś po pogorzeliſkách zruynowány, do tych czas nie ieſt zmurowány y poſtáwiony, poki Pan Bog nie da iákiego Dobrodźieiá, by ſię zmiłował nád tym tám mieyſcem, á wyſtáwił nowy. Zakonnicy ktorych ieſt ośm álbo 10. czáſem, mieſzkáią w Kámienicy murowáney, do Kośćiołá y Klaſztoru należącey od dawnych czáſow, ſobie ofiárowáney od Dobrodźieiow. Należy tákże do Klaſztoru Kośćioł S. Sebáſtyáná, przy Folwárku ná grunćie tychże Oycow wyſtáwiony, do ktorego ſą dáne role od wielu Dobrodźieiow. Nád Kośćiołem nie dáleko Klaſztoru ná boku ná iedney ſtronie, ieſt grunt Klaſztorny, ná ktorym mieſzka kilku Gornikow należących do Zwierzchnośći Konwenckiey. Do Kośćiołá ſą dwá Dzwony wielkie, ieden temi czásy nie dawno przelany, dwá inne máłe w Kośćiele. Dobrodźieie tego Kośćioła y Klaſztoru JáśnieOświeconi Xiążętá Lubomirſcy, Szczepánowſcy, Lubowiedzcy, Niewiárowſcy, Mieſzczánie y Pánowie Gornicy.

KOSCIOŁ W ŁVCKV.

W Łucku Mieśćie ná Wołyniu, ieſt Kośćioł Dominikáńſki, wyſtáwiony pod Tytułem Nayśw: MARYI P. Wniebowźięćia, od Alexándrá Witowdá Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego Xiążęćiá, y Włádyſłáwá Jágiellońá Krolá Polſkiego, Brátá jego. Roku 1393. Funduſzámi dobremi opátrzony, z Klasztorem, nád Rzeką názwáną Styr, zmurowánym. W tym Kośćiele w Wielkim Ołtarzu ieſt Obraz MARYI Pánny od Klemenſa VIII. Poświęcony, á przez Nayprzew: J.W. JMći Xiędzá Bernardá Máćieiowſkiego, ná ten czas Biſkupá Łuckiego, Ablegatá od Korony Polſkiey zá ſzczęśliwego Pánowánia Nayiaśnieyſzego Zygmuntá III. Krolá Polſkiego, w Intereſſach Kroleſtwá poſłánego, w Rzymie, w Páłácu wzwyż N. Oycá Klemenſa Papieżá w wielkim poſzánowániu w pokoiu Páłácu ſwego zoſtáiący, z támtąd odebrány, z áfektem y wielką kontentecą ſercá w te náſze Kráie, zá nieporownány podárunek oddány. O ten Obraz rożni Duchowni y Zakony, cáłemi prácuiąc ſiłámi konkurowáli, by Skárbnicę Dobrodźieyſtw Boſkich otrzymáli, ále czuły Páſterz, nabożny w Rożáńcu S. do MARYI, tę Ro-

RYI, tę Rożą Jerychońską záſzczepił w Ogrodźie rożánym, koſztowny Kleynot zá Klauzurę Dominikáńſką, Miáſto ućieczki, ná zaſzczytnych ſkáłách támtego Kráiu Dominiká Sw. Wybráną nád Słońce MARYĄ, przy Pochodni jáſney y Gwiazdźie, Lucyferá Swiętnego w Cnoty Dominiká S. lokował, y inkorporował, przez Introdukcyą Solenną w dźień Zwiáſtowánia Nayśw: MARYI P. przy wielkiey áſsyſtencyi Duchowieńſtwá Dyecezánow, y cáłego Woiewodztwá Wołyńſkiego, Roku 1598. Z niepoiętym tedy, y nigdy nie opiſanym ápplauzem przyięty od Zakonnikow y cáłego Miáſtá, w tey bowiem Mátce Miłoſierdźia iáko w beſpieczney Fortecy wſzyſtkie pokłádáią nádźieie.

Od kogo by záś ten Obraz był málowány, nie máſz determinácyi, trádycya iednák nieſie, iákoby miał bydź od Łukaſzá Sw. delineowány, ponieważ wiele Obrázow Łukaſz S. ná częśc y tym więkſze wyſłáwienie MARYI P. z ręki ſwey świátu oddał, y z tey okázyi podobno w Pápieſkim Páłácu był, przez ták wiele ſet lat konſerwowány; Ten Obraz ieſt *adinſtar S. Mariæ Majorù*, ná dnie płoćiennym, iednák więcey go Łáſki B. ozdobiły, niżeli Kunſztu ſubtelnego, kolory iáſne oświećiły. Wiádomy tego dobrze niechay ſam Wołyń powie, gdźie przy ſwoich zoſtawał, y zoſtáie fortunách? gdźie w żyćiu naybłogoſłáwieńſzy, ieżeli nie przy tey Nayśw: MARYI P. Protekcyi. Gáſną przy Niey wſzelkie zapálczywe Nieprzyiaćielſkie imprezy, y iáko przy Słonecznym niſzczeią upale. Doſyć tego oſobliwſzego Niebios faworu, doſyć oſobliwſzey Boga Łáſki, gdy ták znamienitą Polſkiemu Swiátu przydał obronę, kiedy Cudownym Mátki ſwey Obrázem Wołyńſką udárował Kráinę. Niedawnemi czáſy przed dwudźieſtą lat, gdy Łucko Miáſto gorzáło y pobliżſze Ulice y Domoſtwá około Kośćiołá y Klaſztoru, w niebeſpieczeńſtwie wielkim z támtecznym mieyſcem zoſtawały, wezwána MARYA w támtym Obráźie Cudownym przybyłá, Płaſzczem Protekcyi ſwey Kośćioł pokrywáiąc, y broniąc od ogniá. To zeznáło wiele Ludźi Zakonnikow y Swieckich ná Kommiſſyi, pod Jurámentem.

Cudow ták wiele znácznie uczynionych ná tám tym mieyſcu przez MARYĄ P. dawnemi czáſy ráchuie w Kśiążce wydáney pod Tytułem, Sparta Polſká, Roku 1703. X. Ignácy Kownácki, S. T. Prezentat, Przeor ná ten czas Łucki, *num:* 200. co świadczą Wotá ofiárowáne w złotych, w ſrebrnych Tablicách, w wielkich y máłych Głowách, Sercách, Oczách, Rękách, Nogách, przenoſzące liczbę: tyśiąc trzechset. Nád to wſzyſtkich OO. dawnieyſzych y teráźnieyſzych, iednoſtâyna ieſt relácya, że tá Bazyliká Kośćiołá Dominikáńſkiego Łuckiego, zruinowána przez rożne inkurſye, potym zá ſame Donátywy *in vim* Łáſk, faworow, przy tym S. Obráźie odebránych, ieſt zmurowána. Między tablicámi támtecznych Wotow, ználáźłá ſię iedná od X. Jędrzeiá Hárábúrdy, Kompánij JEZUSOWEY Kápłáná, z áfektámi y wierſzámi, máiąca wyrázoną Łáſkę MARYI świadczoną Oycu tego Kápłáná Roku 1631. Doznáło ták wiele Pánow wielkich

Xięſtwá Litewſkiego Senatorow, Protekcyi MARYI, podczás Inkurſyi Szwedzkiey, Kozáckiey, że ták ſilnych Nieprzyiaćioł nie ſzkodziły impety. Także J.O. Xiężna z Lubártowiczow, Sánguſzkow, Rádziwiłowa, Wielka Kánclerzyna, W. X. Litewſkiego przy porodzeniu w znácznym zoſtáiąc niebeſpieczeńſtwie, Corkę powiwſzy zá pomocą MARYI, wprętce do pierwſzey zdrowia przyſzłá czerſtwośći. Co záwdźięczáiąc, zá odebrány tey Łáſki fáwor y inne poćiechy, Lámpę Srebrną ofiárowáłá, w ktorey áby ná potomne czáſy ogień nie gaſnął, pobożną uczyniłá fundácyą. Dobrodźieie tám tego Mieyſca Sw. ktorzy ſwoie nabożne wotá oddawáli, á pożądáne Łáſki odbieráli, ſą: Jáśnie Oświeconi Xiążętá Czártoryiſcy, Sánguſzkowie, Swiátopełkowie, Rádźiwiłowie. J. W. IchMć Pánowie Sápiechowie, Potoccy, Ogińſcy, Poćieiowie, Oſizárowie, Peplewſcy, Łubienieccy, Mánieccy Kraśiccy, Hutewiczowie. Tych Nabożeńſtwá Prześw: Senatorſkich Dygnitárſkich Oſob, Płći Oboiey z Korony Polſkiey Prowincyi Litewſkich, Ruſkich, Podolſkich, y innych Kráin, ſą Dowodem wizyty częſte oddáne MARYI, y zá nie odebráne Łaſki. Ná wdźięczny tey Miſtyczney Roży odor codźiennie práwie rożney kondycyi iáko Pſzczoły zlátuią ſię Ludźie, y zá rozliczne dáry pokorne oddáią dźięki. Sławią tenże Cudowny Nayświęt: Mátki Obraz, z rożnych Miaſt y Miáſteczek, iáko to: z Oſtrogá, Dubna, Ołyki, Klewániá, Włodźimierzá, Torczyná, Horochowá, gromádno y z tryumfem (zwłaſzczá w Uroczyſtość Wniebowźięćia Nayśw: MARYI P.) przychodzące y obchodzące Kompánie, ktore iáwnie w rożnych okázyách odebráne Łáski, Cudowney w tym Swiętym Obráźie Pánnie Przenayświętſzey przypiſuią, z niewymownym czći Jey wyſławieniem.

Ná Honor tey S. Panny, w támtecznym Kośćiele co rok, z fundácyi J. W. JeyMći P. Anny Silnickiey Káſztelanowey, odprawia ſię Nowenná ſolennie, z Kazániámi y Proceſſyámi, z illuminácyámi Kośćiołá, z hucznym z wielu Armat y możdźierzy ſtrzyláaiem; ná pámiątkę Oczekiwánia MARYI przez dźiewięć Mieſięcy, przyśćia ná Swiát Syná Boskiego, y kończy ſię Nowenna o pułnocy w Boże Národzenie, po Mſzy ſpiewáney, Kázániu, y *Te Deum Laudamus*. Są tám nádáne Odpuſty ná Uroczyſtośći Nayśw: P. MARYI. Poświącánie tego Kośćiołá, przypada w trzećią Niedźielę po Zielonych Swiątkách, to ieſt po Oktawie skończoney Bożego Ciáłá. Kośćioł ten oprocz wielkiego Ołtarzá Mátki Nayświęt: ma inne poboczne Ołtarze, á te ſą: O. S. Dominiká, S. Jácká, S. Tomaſzá z Akwinu (ná ktorego Uroczyſtość ieſt Filádelfia z OO. Jezuitámi) S Roży, S. Anny, S. Kájetaná, y S. Máryi Mágdáleny. Ná Dormitarzu czyli Kurrytarzu do Zakryſtyi idąc, ieſt Páſsya Cudowna Ukrzyżowánego Páná JEZUSA, wielce miłoſiernego ná Ludzkie nieſzczęśćia. Do Kośćiołá záś wchodząc w Kápitularzu, ieſt tákże Pan JEZUS u Słupá Cudowny, przed ktorym co Piątek Kápelá czyli Muzyká támtecznego Kośćiołá grywa Páſſyą. Záś w Poſt Wielki Páſſye

biczowáne

biczowáne bywáią w Niedźiele. Co Srzodá o Nayſłodſzym Imieniu JEZUS bywa Wotywá. W Soboty záś z fundácyi Dobrodźieiow, o Nayśw: MARYI P.

Klaſztor wſpániało wymurowány przy tym Kośćiele nád Rzeką Styr, máiący *Studium Formale* y Nowicyat Bráći młodych. Zakonnikow będźie 50. przeſzło, Przeor támteczny, ieſt Wikáryim Prowincyálskim, Kontraty Wołyńskiey nád innemi poblizſzemi Klaſztorámi. Teraz ieſt Przeorem Prz: X. Jan Gwálbert Giliński, Profes Konwentu Przemyſkiego, záś S. T. Dok: támtecznego Klaſztoru ieſt X. Ludwik Wolſki, Przeor Konwentu Kámieniá Koſzerſkiego. Ma ten Klaſztor 3. S. T. Prezentatow, Przew: X. Janá Chryzoſtomá Kożickiego, Exprowincyałá, Xiędzá Tomaſzá Kijowſkiego, y X. Bonáwenturę Awedyka Káznodźieię Trybunálſkiego w Lublinie. Ma dwoch Lektorow y Profeſſorow S. Teologij, y iednego Filozofij. Predykátor Generálny ná ten Klaſztor, ieſt X. Jozef Łopocki. Ten tám Klaſztor ma Bibliotekę doſtátnią w Kſiążki, Aptekę, Ogrod Włoſki z Sádem y Lodownią, Gruntá około Klaſztoru y Domoſtwá. Miał wiele pobożnych świątobliwych Zakonnikow, między ktoremi był Swiątobliwy Károl Fránko, z Ołyki Profes támeczny, młody, o ktorego żyćiu krotką Hiſtoryą wypiſałem w Xiążce, ktorey Tytuł. Swiątnicá Páńſka, tego Roku wydáney, *folio* 317. Fortecá, X. Ruſzel piſze otymże świątobliwym Dominikánie.

KOSCIOŁ W BEŁZIE.

W Woiewodztwie Bełzkim w MieśćieBełźie, ieſt Kośćioł Dominikáńſki pod Tytułem Nayświęt: MARYI Pánny Wniebowźięćia, wyſtáwiony z łáſki y Dobrodźieyſtwá Semowitá Xiążęćiá Mázowieckiego, Roku 1394. W tym odpráwia ſię Chwałá Boſka codźiennie, zá Dobrodźieiow támtecznego mieyſcá bywáią Wotywy. Ten tám Kośćioł nie raz był pogorzał, ále zá dobroczynnośćią y wielkim ſtárániem teráźnieyſzego Przew: X. Janá Páwłá Jeżierſkiego ná ten czas Przeorá, á teraz Prowincyałá Naszego wyſtáwiony, y do ſwoiey ozdoby przyprowádzony. Jeſt Klaſztor máło Zakonnikow máiący, iednák Dobrámi y fundácyámi wiecznemi czáſy dobrze opátrzony. Należy do Kontraty Lubelſkiey. Pzeorem támecznym ieſt X. Jan Stobiecki. Predykátor G. Profes Konwentu Krák: Ma Predykátorá Generálnego X. Wincentego Májá. Dobrodźieyká oſobliwſza temi czáſy támtecznego Klaſztoru ieſt, Jáśnie Wielmożna IMć Páni Anná z Bełzeckich, Roſtkowſka, Stárośćina Wizka, ktora z ſzczodrobliwośći ſwoiey dáłá Wieś Zniátyn, ná fundácyą.

Támże w Mieśćie, ieſt Klaſztor z Kośćiołem Niepokalánego Poczęćia Nayśw: MARYI Pánny, Pánien drugiego Hábitu, Obſerwántek wielkich, Reguły y Zakonnośći. Te álbowiem Pánny śćiſłą záchowuią Klauzurę, żyią w ſpołeczności, wielkich y znácznych támtegoż Woiewodztwá y Xięſtwá Litewſkiego Domow Fámiliántki, Przełożona ich czyli Przeoryſzá, ieſt temi czáſy Przew: P. Zofia

Rádoszyńska. Opátrzony ten ich Klasztor Prowizyámi y Dobrámi. Należy do Kontraty Lubelskiey, J.W. IMć Páni Starośćina Wizka, iest Dobrodźieyką tegoż Klasztoru, bo nowy z dobroczynnośći swoiey muruie tymże Pánnom.

KOSCIOŁ W ŁOWICZV.

W Łowiczu Mieśćie, J.O. Xiążęćiá Prymása Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, iest Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem PP. TROYCY, wystáwiony, Roku 1400. z Łáski J.O. Xiążęćiá Mikołáiá z Kurozwáki Arcybiskupá Gnieźnieńskiego. Ten tám Kośćioł y Klasztor, nie ma wielkich fundácyi, ná iedney bárdźiey funduie się Opátrznośći B. (ktorey Bráctwo do támtego Kośćiołá iest wprowádzone, R. 1722.) y ná Respektách dobroczynnych (gdy są łáskáwi) JJ. OO. Prymasow, Arcybiskupow. Przyłączona iest do tego Klasztoru Páráfia Wielka, názwána Zdony, tá od dawnych czásow należy dla pożywienia ubogich Zakonnikow. Z tego Klasztoru iest Káznodźieią w Prześw: Kollegiaćie Łowickiey J. O. Xiążęćiá JMći Prymasa, Dominikan, Słowo Boże opowiádáiący, według dyspozycyi támteczney Prześw: Kápituły, W. X. Raymund Czászyński, Lektor, Przemyskiego Konwentu Profes. Przeorem tám iest teraz X. Jácek Browiński, Lektor Profes Klasztoru Gdańskiego, Generálny Káznodźieiá X. Just Gliszczyński. W tym tam Kośćiele iest Ołtarz wystáwiony N. MARYI P. y Opátrznośći B. Okazáła JJ. OO. Arcybiskupow Gnieźnieńskich rezydencya Łowicz, ustáwicznym Nabożeństwem czći rznięta Státuę, wyobráżenia Nayśw: MARYI P. Ktora przy Arcypásterskiey Stolicy, zbáwienne Łask dáie benedykcye.

KOSCIOŁ W ZNINIE.

W Zninie Mieśćie J.O. Xiążęćiá Prymása Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, máią Kośćioł Dominikáni, pod Tytułem S. Janá Chrzćićielá, z fundácyi Jánisławá Kotwiczá, Bisk: Pozn. Do tego Kośćiołá iest inny Kośćioł ná gorze S. Janá, názwány Fárny pod dyspozycyą Przełożonego tamecznego Klasztoru, dány y pozwolony przez Przywileie, potwierdzony od I. OO. Xiążąt Arcybiskupow Gnieźnińskich, ná pożywienie Zakonnikow, tám są postánowione Dźieśięćiny. Przy Kośćiele pierwszym iest Klasztor wielce ubogi, potrzebuiący sukursu y łáski iákiego Dobrodźieiá, máło tám Zakonnikow mieszka dla szczupłośći fundácyi. Maią połow wolny ryb z Iezioŕa Xiążęcego, dla siebie ná Klasztor w Postne dni, y gdy im potrzebá. Przeorem tám iest X. Ráymund Kręcki, Lektor, Profes, Konwentu Poznáńskiego, Predykátor G. X. Woyćiech Tyszká.

KOSCIOŁ W SAMBORZV.

W Sámborzu Krolewskim Mieśćie, iest Kośćioł pod Tytułem S. Kátárzyny M. fundowány od I.W. IeyMći P. Elżbiety Spitliony, Woiewodźiny Krákow: zá pozwoleniem J.W.X. Máćieiá, Biskupá Przemyskiego, Roku 1406. Ma Ołtarz Nayśw: MARYI P. wielkie Dobroczynnośći, w swoim wizerunku świadczą-

cy, Klasztor

cy. Klasztor pártykulárny, należy do Wikáryátu y Kontraty Krák: Konwentu, Przeorem W.X. Hieronym Szpytmáński, S.T. Prezentat, Predykátorem Generálnym, Xiądz Benedykt Birkowski.

KOSCIOŁ W KOSCIANIE.

W Kośćiánie w Woiewodztwie Poznáńskim w Wielkiey Polszcze, iest Kośćioł Dominikáński, pod Tytułem S. Mikołáiá Biskupá, y S. Máryi Mágdáleny, Poświęcony od J. W. IMći X. Jędrzeiá Biskupá Teodozyeńskiego, Suffrágáná Gnieźnińskiego. Kámień záś pierwszy záłożony od J. W. IMći X. Woyćiechá Biskupá Poznáńskiego. Fundowány z łáski y jáłmużn PP. Mieszczánow támtecznego Miástá. Roku 1410. z pozwoleniem O. Sw. Bonifacego, XI. Papieżá W tym tám Kośćiele w Kruczganku, iest Krucyfix strászliwy bárdzo, y żáłosny ná weyźrzeniu, do skruchy serdeczney grzesznika pobudzáiący, z pewnym skutkiem przyszłey popráwy, z dawnośći tám postáwiony. Był pierwey w Refektarzu nád Stołem, według zwyczáiu Zakonnego, á iż w tey Izbie zwykli byli Pánowie Ziemiáninowie swe Sądy odprawiác, ten Krucyfix rzekł ták do nich: *Juste judicate Filij hominum.* Spráwiedliwie Sądźćie Synowie ludzcy. Tym przestrászeni, tenże Krucyfix z Refektarzá wynieśli, á z wielką uczćiwośćią ná Ołtarzu postáwili, gdźie Pan BOG z miłosierdźia swego, wiele czyni Dobrodźieystw ludźiom utrapionym, y umárli bywáią wskrzeszeni. O tym druga trádycya iest, táka nabożna, iż do iedney Mieszczki pobożney mowił, z poćiechą jey wielką, gdźie blisko tego mieysca pochowana iest. Jest Klasztor przy tym Kośćiele, máłe Zgromádzenie máiący. Przeorem iest X. Mikołay Száiewski, Lektor Profes Sierádzkiego Klasztoru. Predykátor Generálny Xiądz Augustyn Marcinkiewicz. Támecznego Kośćiołá y Klasztoru, był Dobrodźiey X. Máćiey, Podkustoszy Kośćiołá Kátedr: Krákow. Ten Kápłan pobożny wdźięcznym będąc łask támecznemu mieyscu, opátrzył bogátemi Appáratámi, y spráwił Lichtarze, Lámpę, Xięgi, do śpiewánia, y inney pámiątki iest dosyć po nim w támtym Domu Bożym.

KOSCIOŁ W RUBIESZOWIE.

W Rubieszowie Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem S. Mikołáiá Biskupá, y Wyzn: fundował J.W. IMć X. Jan, Biskup Chełmiński, z pozwoleniem y iáłmużną dáną od Włádysłáwá Jágiellońá Krolá Polskiego, Roku 1416 Ma Przeorá X. Ludwiká Piotrowskiego. Támtego Klasztoru Dobrodźiey osobliwszy W. Jegomość P. Stánisław Kurdwánowski, Stolnik Lubáczewski, tákże J. W. IeyMć. P. z Kurdwánowskich Kuropátnicka, Kásztelanowa Bidzka.

KOSCIOŁ W HORODLE.

W Horodle Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem Nayśw: MARYI P. y Jáćká S. wystáwił Włádysław Xiążę Mázowieckie, z pozwoleniem y potwierdzeniem Káźimierzá wielkiego Krolá Polskiego, Roku 1476. Ten Kośćioł iáko y Rubieszow ma

ſzow ma Krolową Niebá y ziemie MARYĄ, ktora w Obrázách ſwoich częſte ſtrapionym, y ná zdrowiu ſzwánkuiącym udźiela Dobrodźieyſtwá. Ten Klaſztor ma Przeorá X. Cypryáná Woyćickiego, Lektorá P. G. Xiędzá Zenoná Wárpechowſkiego.

KOSCIOŁ W WŁODZIMIERZV.

W Włodźimierzu, ieſt Kośćioł z Klaſztorem, pod Tytułem PP. TROYCE, wyſtáwiony od Alexándrá Xiążęćiá Wielkiego Litewſkiego, á potym Krolá Polſkiego, Roku 1497. To tám Miáſto Monárchow Roxoláńſkich niegdyś wſłáwione rezydencyą, w tym Kośćiele ma Cudowną MARYĄ P. ktora wielą łaſk wſławiona zoſtáie dowodámi. W Klaſztorze ieſt Przeorem X. Ian Kánty Wąſowſki. Ma P.G. X. Bernárdá Kiełbickiego. Tego tám mieyſcá Dobrodźieyká oſobliwſza I. W. IeyMć Páni Hyacyntá Anná z Roſzkiewiczow Słoniowſka, Stárośćina Solecka. Tá pobożna Páni y Fundátorká zá doſyć czyniąc woli Małżonká ſwego wyrázoney w teſtámenćie, ſummę náznáczoną, ná Drzewinách od wzwyż łáſkáwego Páná, Klaſztorowi ápplikowáłá. Opátruie rożnemi dobroczynnemi łáſkámi ſwemi nieuſtánnie, zá ktore Bog, nich jey udźiela wſzelkiego ſwego Błogoſłáwieńſtwá docześnie y wiecznie. Inni Dobrodźieie támtecznego mieyſcá IchMość Pánowie Cięſzkowſcy, Goſtynſcy, Piaſkowſcy.

KOSCIOŁ W SRODZIE.

W Srodźie Mieśćie w Woiewodztwie Poznáńſkim, gdźie Seymiki bywáią, ieſt Kośćioł Dominikáńſki z Klaſztorem, pod Tytułem S. Krzyżá wyſtáwiony od J.W. X. Ianá Biſkupá Chełmińſkiego, z pozwoleniem Władyſławá Iágiellona Krolá Polſkiego. Klaſztor przy nim, Zakonnikow ma 8. Przeor X. Sylweſter Rábicki. Predykator Generalny X. Tomaſz Brudzewicz.

KOSCIOŁ W WRONKACH.

W Wielkiey Polſzcze w Mieśćie Wronkách, ieſt Kośćioł pod Tytułem Zwiáſtowánia Nayśw: MARYI Pánny z Klaſztorem. Ten po erekcyi w kilkánaśćie lat zburzony był od Heretykow, iednák potym z rożnych Dobrodźieiow łáſki oſobliwie támtecznych Pánow ieſt wyſtáwiony. Przeorem X. Euzebi Rybácki. Predykátor Generálny Xiądz Nowácki.

KOSCIOŁ W ŁANCVCIE.

W Łáncućie Mieśćie I.O. Xiążęćiá I.W. IMći P. Teodorá Lubomirſkiego, Woiewody Krákowſkiego, á Stároſty Spiſkiego, &c. &c. Ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem SS. Piotrá y Páwła Apoſtołow, fundowány wprzod według X. Abráhámá Bzowiuſzá, *in propag: S. Hyacinthi* opiſania, *fol:9.* od I. WW. IchMćiow PP. Stádnickich, wkrotce potym od Heretykow zburzony do ſzczędu. Záś I.O. Xiążętá Lubomirſcy, ſprzyiáiący Náſzemu Zakonowi, znowu nowy wyſtáwili

Kośćioł, ale że przez rewolucye czásow, y nieprzyiaćielskich naiázdow ogniem nákłoniony Kośćioł z Klasztorem do ruiny, temi czáły z osobliwszey łáski, y miłośierdźia dobroczynnego swego, ku támtemu Kośćiołowi y cáłemu Zakonowi S. muruie y wystawiá nowy Klasztor I.O. Xiążę Woiewodá Krák: zá ktore dobrodźieystwá NaywyższyPan, Krol Krolow, niech mu użycza obfitych łask y Błogosłáwieństw swoich, z I.O. Xiężną Elżbietą Lubomirską Małżonką jego, z ukochánym y ulubionym Potomstwem, to iest zI O. AnnąCorką swoią Xiężną, zI. O. XiążęćiemSynem swym Gásparem, MelchioremBáltázarem, Woiewodźicem yStárostąSpiskim, niech konserwuie náHonor yChwałę swoię. Potomnym záś wiekom, Koronie Polskiey, y Zak: Dom: S. ná zászczyt y sławę, ták godnych Imion, Támże, złotym świátu Polskiemu sławy y naywyższych Honorow płynący strumieniem Páktol, I WW. IchMćiowPP. Hrábiow ná Wiśniczu y Iárosłáwiu Lubomirskich, Oyczysta Srzeniáwá droższą nád wszystkie Oryentálne w sobie záwiera Perłę, to iest Obraz Nayśw. MARYI P. gdźie sercá práwowierne nád wszelkie Kleynoty, bogátszemi wiąże łask swoich łáńcuchámi. Przeto słusznie Bogárodźicę Pánnę S. Epifaniusz názywa Łańcuchem niewymowney ceny. *Monile Paradisi inexplicabile*. Klasztoru támecznego Przeorem iest Xiądz Iákub Salomoniusz, Lochmánowicz. P. G. Xiądz *Melchior* Soliwocki.

KOSCIOŁ W ZMIGRODZIE.

W Zmigrodźie iest Kośćioł z Klasztorem pod Tytułem Nayśw: MARYI P. Wniebowźięćia, fundowány od I. W W. Ich MośćiowPP. Stádnickich, zá zaleceniem y pozwoleniem O. S. Janá XXII. Papieżá Osobliwszy Dobrodźiey dawnemi czáły repáruiąc támteczny Kośćioł, był IMć Pan Jędrzey Stádnicki. Temi czáły świadczy Dobrodźieystwá támecznemu ubogiemu Klasztorowi I.O. Xiężna Korybutowa, Małżonká ś. p. I. O. Xiążęćiá Iánuszá Korybutá Kásztelana Krákows także nászego Zakonu osobliwszego Dobrodźieiá. Przeorem Klasztoru tego iest X. Alan Mach. Predykátor Generálny X. Mikołay Syczewicz.

KOSCIOŁ W IANOWIE.

W Janowie w Litwie, iest Kośćioł z Klasztorem, pod Tytułem S. Iáná Chrzćićielá, w Dyecezyi Łuckiey, fundowány od Nayprzewielebnieyszego Xiędzá Stánisławá Gomolinskiego, Biskupá Łuckiego, Roku 1602. Przeor támecznego Klasztoru X Károl Dereniowski. Predykátor G. X. Krzysztof Otto.

KOSCIOŁ W WARSZAWIE.

W Wárszáwie iest Kośćioł z Klasztorem, pod Tytułem S. Jácká Wyznawcy Pátroná Korony Polskiey, wystáwiony ná Nowym Mieśćie, (według Bzowiszá) od Przew: X. Woyćiechá Sękowskiego ná tenczas Prowincyała, z iáłmużn pobożnych, Roku 1603. w Czerwcu. Wprzod ná támtym mieyscu było *Hospitium y Oratorium*, w ktorym Zakonnicy odprawiáli Nabożeństwá. Mieszkáli tám y OO,

z Klasztoru Krákow: ſpraw pilnuiąc w S. Nuncyaturze. Kámień poświęcony y záłożony ná Kośćioł ten w Niedźielę pierwſzą Kwádrágezymálną. Roku 1605. od J.W.JMći X. WáwrzyńcáGoślıká,Biſkupá Poznáńſkiego: Przeorem pierwſzym wtedy był X. Abráham Bzowiuſz Profes Konwentu Krák: Potym z łáſki ſwoiey ten Klaſztor zmurował rozſzerzywſzy go JMć P. Báryczká, Rodźic X. Jácká Báryczki, S.T. Doktorá, ktory X. potym wyſtáwił wſpániáłą Bibliotekę z Refektarzem wielkim, ktorego ná pamiątkę ieſt Státua wyſtáwiona z miedźi. Kościoł ten ma Ołtarz wielki S. Jácká, pomnieyſze Ołtarze ſą: Nayśw: MARYI P. Rożáńcowey, Nayſłodſzego Imienia JEZUS. Ukrzyżowánego P. JEZUSA Sw. Máryi Mágdáleny. S. Kátárzyny Sen: S. Roży, WW. Swiętych, S. Rochá przed ktorym odpráwiáią ſwoie Nabożeńſtwá y ſłucháią Mſzy S. Szewſkiego Kunſztu Czeladź, świece prowiduiąc. S. Tomaſzá z Akwinu, S. Anny, S. Szczepaná M. Káplicá Nayśw: MARYI P. Snieżney, S. Krzyżá, z Cudownym Obrázem, w ktorey ieſt Bráctwo támteczne. Ołtarze te wyſtáwione z ſzczodrobliwośći IchMćiow PP. Kráiewſkich y temi czáſy zá ſtárániem Przew: X. Woyciechá Ochábowiczá S.T. Doktorá, Exprowincyáłá odnowione. Jeſt y Káplicá S. O. z Mármurow bogátych, z Ołtarzem mármurowym wyſtáwionym z Sztukáteryą y málowániem Włoſkim máiąca podniebienie. Do niey mármurowe ſą ſchody z obudwoch ſtron po 12. y ławki tákiegoż kámieniá. Tey Fundátorowie ſą J.WW. IchMćiow PP. Kotowſcy, oſobliwśi Dobrodźieie, ktorych tám ćiáłá ſpoczywáią w mármurowych trunách, zwłaſzczá IMci P. Janá Kotowſkiego, y Máłgorzáty Małżonki jego. W teyże Káplicy codźień powſzedni, bywa Mſza S. ſpiewána zá Duſze zmárłych Dobrodźieiow, od trzech Zakonnikow támtecznych. Ciż Dobrodźieie dáli ná fundácyą dla *Studium* támecznego Generálnego Prowincyi (poczętego Roku 1700. przez Nayprz: X. Jáná Dámáſcená Lubinieckiego Biſk: Bákowſkiego, Doktorá Káſłanáteńſkiego, á ná tedy Przeorá Wárſzáwſkiego) dwie Wśi: Gorce y Syroki. Záś do Archikonfráternij Rożáńcá Sw. ná jey potrzeby ofiárowáli Wśi názwáne: Borowa, y Gołębie. W Kápitularzu ieſt Cudowny Obraz MATKI Nayśw: przenieſiony z Dormitarzá Klaſztornego. R. 1736. dniá 30. Wrześniá, názáiutrz po wprowádzoney Centuryi Bráctwá Rożáńcá S. zá Przeoroſtwá Przew: X. Apollinárego Bielowiczá Konw Krák: Profeſſá, wielce támtemu mieyſcu záſłużonego przez repárácyą Klaſztoru, y Máiętnośći Do tego Obrázu, gdy był wOłtarzu ná graduſach Klaſztornych, ſtrzelił raz świętokrádzko niezbożną ręką Akátolik Szwed, z za muru Klaſztornego, odbiła ſię kulá o ten Obraz, y iego ná śmierć poraziłá. Ma y w Káplicy Nayśw: MARYI P. Snieżney, Łáſkáwy Obraz Mátki B. przepyſzna Májeſtátow Polſkich rezydencya Wárſzáwſka, wſpániáłe Rad Koronnych *Capitolium* Ze tá Jaſnoświętna Páni, tám oſobliwemi Łaſk ſwoich jáśnieie promieńmi. Nád Chorem w tym Kośćiele ieſt *Arcus*, czyli Tęcza Ukrzyżowánego JEZUSA, pod ktorym ieſt Ganek, bá-

łáſami

łáſami ná koło obwiedźiony, cały wyzłocony, mieyſcámi łáſcrowány czerwono; Tám Kápelá grywa na wielkie Uroczyſtośći Mſze. Swiętych Relikwij ma doſyć: Pártykułę Drzewá Krzyżá Sw. w ſrebrney Tece bogátemi Kámieniámi przyozdobioney, Głowę S. Wincentego Męcz. Dwie inne Głowy dwoch SS.OO. Papieżow, niewiádomych z Imienia. Sw. Piuſa V. máłą Pártykułę. Czáſzkę z Głowy S. Leoná P. Ząb S. Piotrá M. Zak: Kázn: tákże trunienkę dużą czyli Tumbę, rożnych SS. Relikwij. W Poſt Kwádrágezymálny w káżdy Piątek Páſſya bywa ſpiewána od Konfráternij Rożáńcá S. ná pięć częśći, ná pámiątkę 5. Táiemnic Rożáńcowych podźielona, y nabożnie wypiſana, od X. Ludwiká Weychera P.G. támecznegoKlaſztoruProfeſſa, y ná tey Páſſyi bywa biczowánie Bráći Rożáńcá Swiętego. Poświącánie Kośćiołá tego odprawia ſię w Niedźielę pierwſzą po Oktawie Bożego Ciáłá. Kláſztor támeczny ma teraz Przeorá Przew: X. Felicyáná Nowowieyſkiego, S. T. Doktorá, Profeſsá Konw: Poznáńſkiego. Trzech Profeſſorow S. Teologij, y dwoch Filozofij. S.T. Doktorow temi czáſy ma dwoch, Przew: X. Woyćiechá Ochábowiczá, y Przew: X. Jordaná Weycherá, Przeorá Konwentu Zoſiborſkiego. S.T. Prezentata iednego. Przew: X. Tomaſzá Krulikowſkiego, ktory tám *in Studio* ieſt *Magiſter Studentium*.

KOSCIOŁ W KLIMVNTOWIE.

W Klimuntowie ieſt Kośćioł z Klaſztorem, pod Tytułem Jácká S. Wyzn: fundácyi I. W. IchMćiow PP. Oſſolińſkich. Tám ieſt Obraz Nayśw: Pánny MARYI nie bárdzo wielki, w Moſkwie málowány, á ztámtąd przez Fundátorá I.W. IMći Páná Oſſolinſkiego przynieśiony, y Bráctwu Rożáńcá S. do Ołtarzá, zá wielki y koſztowny Kleynot dárowány, ieſt Greckiey poſtáći, málowány przez mierną czarność, wdźięczną rumiáność ná twárzy, ná weyźrzeniu bárdzo miły, pobudzáiący do Nabożeńſtwá. Tám dla klemencyi Máćierzyńſkiey MARYI, u nabożnego ſobie Polſkiego Narodu w wielkiey zoſtáie powadze, jáwnemi y wielkiemi w fáworách y dárách ſwych ogłoſzony Cudámi, ktore wyrażáią Wotá, y w Xięgách zápiſane Cudá. Klaſztor w kwádrat murowány, ma Zakonnikow 10. trzyma w Olbierzowicách Fárę, do ktorey Páráfij wiele Wśi należy dla pożywienia Zakonnikow. Przeorem tám ieſt X. Wisław Gámońſki, Lektor. Predykátor G. ná ten Klaſztor, ieſt X. Alan Mách.

KOSCIOŁ W GIDLACH.

We Wśi názwáney Gidle, álbo Gidzle, Pánow Gidźielſkich Dźiedźicow, w Archidyecezyi Gnieźnińſkiey, w Woiewodztwie Sierádzkim, Powiećie Rádomſkim, ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem Nayśw: MARYI P. od J.W. JeyMći P. Anny z Ruſzoćic Dąbrowſkiey, Káſztelanowey Wieluńſkiey, wyſtáwiony, Poświęcony R. 1656. d. 25. Májá w Niedźielę Krzyżową, przez W. IMći X. Adryáná Grodeckiego, Suffrágáná Gnieźnińſkiego. Fundácyi tey ápprobácya od Iáśnie O.

[Xią]żęćiá Wáwrzyńcá Gębickiego, Arcybiſkupá Gnieźnińſkiego Prymáſa, przyięta wprzod od I.O. Xiążęćiá Prymáſa Arcybiſkupá Gnieźnińſkiego Woyćiechá Báránowſkiego, y Sukceſſorá tychże Arcybiſk: X. Iáná Wężyká. Co potwierdźił y I.O. Xiążę Prymás Máćiey Łubieńſki, Roku 1651. y Łáſki MARYI ktore świadczy ná támtym mieyſcu publikowáć kazał. Ma tedy ten Kośćioł Obrazek máły głázowy Nayśw: Pánny, wielkośći ná dłoń, ná kámieniu wielkim, ktory był wydrożony nákſztałt Kielichá. Ten Obraz ználeźiony Roku P. 1516. około Niedźiele pierwſzey Májowey, od Iáná proſtaczká Kmiećiá, (ktory ſię názywał Częczek,) ná roli, ktorą orał parą wołow, Te obaczywſzy Obrazek leżący, poklękneły przed nim, y ruſzyć ſię z mieyſcá nie chćiáły, áni ná wołánie, áni ná bićie, przeſtawſzy roboty. Wźiął ten Częczek do domu ten Obraz y włożył do ſkrzynki, ſukniámi y chuſtámi nákrywſzy, tá oſobliwſza rzecz byłá, iż ile rázy ſkrzynię otworzono choć ná ſpodźie záchowány był, záwſze ná wierzchu ſukien y chuſt znáydowány zoſtawał, zá niedbálſtwo y nieuſzánowánie tego Obrázu oślep był ten Chłopek z Zoną y Domownikámi ſwemi, nád ktorym Sąſiedźi zlitowawſzy ſię, dáli im przyſtoyną Mátronę do usług, tá gdy chorym służyłá, po chuſty do ſkrzynie od nich posłána przyſzedłſzy, widźiáłá Obraz ná wierzchu w iáłnośći, y wonią niezwyczáyną uczułá, napomniawſzy Goſpodárſtwo o niedbálſtwo, oznáymiłá Xiędzu Plebanowi Gidelſkiemu, ktory z uczćiwośćią Obraz wźiąwſzy z Proceſſyą do Kośćiołá Fárnego zánioſł, y w Cyboryum dla beſpieczeńſtwá ná boku ſchował, á ślepi przeyźrzeli w domu, lecz ten Obraz y z zámkniętego Cyboryum przenioſł ſię ná to mieyſce gdźie był ználeźiony. Przy tych áppárycyách bywáłá świátłość, widząc Pleban y inni okoliczni Xięża oczywiſty Cud, nie ważąc ſię onego więcey bráć z támtego mieyſcá, Słup drewniány znák Męki Páńſkiey, prętko zrobić kazano z łáſki IMći Páná Adamá Gidźielſkiego, á w nim Obraz Pánny MARYI poſtáwiono, y około Kolumny czyli Słupá Domek máły drzewiány wybudowáć kazał. Záś Syn iego Pan Marćin Gidźielſki (z rátunkiem MARYI pokazáney ſobie we śnie z Káydan z więźienia ze Sląſká wyprowádzony Cudownie, y uwolniony,) Kośćioł nie wielki drewniány ná mieyſcu Ználeźienia Obrázu wyſtáwił, ktory Kośćioł pod dyrekcyą támtecznego X. Plebaná zoſtawał, gdy upadał ten Kośćiołek drewniány, murowáną wyſtáwiłá Káplicę IMć P. Anná Dąbrowſka, (ktorey do tych czas rozwáliny zoſtáią) potym zá ſporządzeniem Boſkim w ſto lat po ználeźieniu Obrázu (to ieſt Roku P. 1615.) Tá I. W. IMć P. Dąbrowſka przybrawſzy ſobie zá wſpołpomocniká ſwoiey pracy, W. IMći P. Stániſłáwá Stobieckiego z Kłomnic, Podſtolego Woiewodztwá Sierádzkiego, Káplicę námienioną z Obrázem Cudownym MARYI P. oddáli OO. Dominikánom, ná ten czas Prz: Oycu Ianowi *de Łeczna* P. S. Doktorowi, Prowincyałowi Polſkiemu, z mieyſcem ná Kośćioł y Klaſztor, y Folwárk czyli Wioſkę, názwáną Woynowice zápiſawſzy. Przyięli OO. z dwiemá kondy-

má kondycyámi, naprzod bez wielkich oblig zá Fundátorow, by tego mieyſcá używáli; druga kondycya, áby mieyſce to Gidelſkie z Kośćiołem y Klaſztorem było pod ſtárániem Konwentu Krákowſkiego Dominikáńskiego SS. TROYCY, dla iákich przećiwnośći. Pilni byli Brácia Zakonni Dominiká S. odebráwſzy ten Skarb pod ſwoię ſtrażą, poſtáráli ſię o Indult odpráwowánia Mſzy S. dla ſiebie y inſzych w Káplicy MARYI P. zmurowáney od IMći P. Dąbrowſkiey Dobrodźieyki y Fundátorki náſzey, potym OO. zá ſzczodrobliwośćią rożnych Dobrodźieiow wyſtáwili Káplicę wſpániáłą inſzą Nayśw: MARYI P. ktora teraz ieſt; w tey by odpráwowáć Mſze SSw. dał Indult Xiążę IMć Prymas, ná ten czas Máćiey Łubieński. Roku 1642. dniá 25. Lutego. Nie uważáiąc OO. zawieruch y turbácyi ktore mieli od IMći P. Oleſki, Podkomorzyny Koronney, y przez nię od inſzych, zá ſzczodrobliwą ręką uproſzonych Dobrodźieiow, rzućili ſię do zákłádánia Fundámentow ná wielki Kośćioł z Káplicą łácką S. y murowánia onegoż, ktory wyſtáwiwſzy (lubo ieſzcze nie doskonále) otrzymáli Indult ná Benedykcyą onegoż (aż do Poświącánia) Mſzy Sw. Kazánia, y inſzego Nabożeńſtwá odpráwowánia, od tegoż IMći Xiędzá Prymaſá, R. 1649. Oycowie po wyſtáwionym Kośćiele, przyozdobili go, ieden Ołtarzem w Káplicy wſpániáłey, drugi Orgánámi. Potym záś O. Floryan Stráſzyński będąc Prowincyałem Polskim, á potym Litewskim, ná dokończenie Wież y Kośćielnego ſzczytu od rożnych Dobrodźieiow, o ſumpt ſię poſtárał.

Nádáne tám ſą Przywileie y Libertácye Nayiáśnieyſzych Krolow Polskich, iáko to: Iana Káźimierzá, ktory dał Przywiley ochronny Konwentowi Gidelskiemu náſzemu, áby Zołnierz przechodzący áni ſtánowiská, áni exákcyi, áni noclegu ſobie u poddánych Klaſztornych nie pozwalał. Także y od Nayiáśń: Oycá, (teraz nam ſzczęśliwie Pánuiącego AUGUSTA III.) ktory tákimże Przywileiem y uwolnieniem biorąc w Protekcyą ſwoię Krolewską to mieyſce Swięte, podobnąż onemu łáskę ſwoię Krolewską wyświadczył. Ci dwá Monárchowie w iák ćiężkich rewolucyách iuż prawie ginącey Polski byli (á iáko mniemánie ieſt) zá oſobliwſzym rátunkiem Pánny Nayśw: do ktorey Obrázu Gidelskiego po rátunek ućiekáli ſię, (iáko z ich libertácyi możeſz ſię doczytáć) ſzczęśliwie do portu pokoiu przypłynęli, y cáłe Kroleſtwo z wiekopomną sławą ſwoią uſpokoili. Niechay świadczy o tym Włádyſław IV. Krol Polski, Syn Zygmuntá III. ktory ieſzcze Krolewiczem będąc, gdy ſię do Obrázu Gidelskiego Nayśw: Pánny udáie, iey ſię Protekcyi oddáiąc, ſzczęśliwie liczne Tureckie Woyská znośi, Moskwę cáłą zwoiowawſzy, Czárski otrzymuie Tytuł, y dźielnośćią, y ſzczęśćiem drogę ſobie do Polskiey Korony po śmierći Oycowskiey przetorował. Swiádkámi niech będą ći, ktorzy álbo z ſpráwiedliwośći obligowáni, támtemu mieyſcu dobrze czyniący, iák w fortunách ſukceſſy pomyślne otrzymuią, záś ći ktorzy ſię upárłſzy (dla porátowánia fortuny ſwoiey) powinnośći doſyć nie czynią, iák upadáią, dokument

dokument ná wielu znáyduie śię. Cudá ktore Bog ná tym tám mieyscu pokázywał, przy tym Swiętym Obráźie, nie wypisuią śię w osobnośći, ále tylko co zwiększá w pospolitośći. Umárłych wskrzeszonych do żyćia przez MARYĄ ná tym tám mieyscu było 31, ślepym wzrok przywrocony 25, przy ználeźieniu Obrázu y po ználeźieniu, w rożnych niebespieczeństwách przypadkách, tych co odebráli łáskę od MARYI ná tám tym mieyscu, było 236. Zebranych záś Cudow liczbá w Kśiążce, ktorey Tytuł Skarb Wielki, X. Ambrożego Zagáiowskiego S.T.D. iest *num:* 300 Niedawnemi czásy mieszkáiący w tym tám Konwenćie Pártykulárnym X. Just Dębiński, będąc Tłomáczem *Casuum Conscientiæ*, przypadkow sumnienia Kápłánom młodym, zá Przeorostwá X. Micháłá Follantá, S.T.P. y X. Ráfałá Chybińskiego. S.T.D. w chorobę wpadł, dla ktorey przez pięć lat nie mogł uczęszczáć ná Chwałę Boską do Choru, y ná inne powinnośći Zakonne, Mszą Sw: czásem tylko nádedniem mieváiąc, w kálectwie zostáiący o lásce chodźił, ledwie dla dywertymentu z innemi Zakonnikámi poszedłszy do Ogrodu, do tey choroby przymieszáłá śię apprehensya y hipokondrya, meláncholia, że zostawał w słábośći wzwyż pomieniony Xiądz, y gdy iuż miał wyieżdżáć z Gidel do Krákowskiego Konwentu, ofiárowawszy śię Mátce Boskiey doznał od niey łáski, gdy przyiechał szczęśliwie zdrowym do Krákowá. Teraz ná Przeorostwie Dzikowskim zostáiący, z boiáźnią Bożą wielce prácuiący, má Honor od Zakonnikow. Támże przy tym S. Obráźie Bogárodźicy Pánny, Obywatele Gidelscy widywáli dźiwne świátłośći w nocy, rozumieiąc że iáki ogień ogárnął Kośćioł ná spalenie. Nád to widźiáno wiele rázy, iákoby dwie świece gorâiące ná Ołtarzu, przed Obrázem Cudownie ználeźionym. Ná Honor MARYI przychodzą Kompánie, ná Niedźiele pierwszą Májá, ná ktorą iest nádány Odpust Zupełny támtecznemu mieyscu. Ná Uroczystość Jácká S. (ktorego Obraz w Káplicy w Ołtarzu nowym Cudowny) przychodźi tákże wiele innych Kompánij, osobliwie z Rádomská Krolewskiego Miástá, z Wotum iákim polecáiąc śię Jácká S. Protekcyi, á ieżeli by záś nie przyszli ktorego Roku, tedy sobie máią zá wielkie nieszczęśćie, obawiáiąc śię iákiego złego przypadku, iż by śię im nie tráfił. Tám ten Kośćioł ma *Brachium* oprâwne Jácká S. ná podobieństwo iák w Kośćiele Krákowskim. S. Wincentego Ferreryuszá byłá Introdukcya Relikwij Solennie do tego tám Kośćiołá, Roku 1742. zá stárániem X. Jácká Kliszowskiego, ná ten czas Przeorá támtego mieyscá. Do tego S. Wyznawcy okoliczni IchMość Szláchtá, Mieszczánie, y ze Wśi ubodzy Chłopkowie máią Nabożeństwo, doznáiąc łáski Boskiey, wszelákich poćiech, przez przyczynę tego S. Cudotworcy. Ná Chwałę tego S. są wydrukowáne Godźinki, Litánia, Pieśń, y Nabożeństwo ná 7. Piątkow, poświęconych ná uszánowánie tego S. W. R. 1743. Ná chwałę záś Nayś: MARYI P. w tym Cudownym Obráźie, było wydrukowáne *Officium* o ználeźieniu tego S. Skárbu. Tákże R. 1651. pozwolił J. O. Xiążę Arcybiskup Gnieźnieński Prymas,

ſki Prymas, Máćiey Łubieńſki, wolnego wybijánia ná bláchách Obrázu Gidelſkiego, y málowánia Cudow, ktore śię przy nim ſtáły. Pisał o tym Obráźie y o innych MATKI Nayświęt. w Zakonie Kázn; X. Tomaſz z Pilzná, P. G. ná ten czas Przeor Gidelſki, w Roku 1645. y przypiſał tę Hiſtoryą J. W. IMći P. Janowi Mikołáiowi z Zurowá Dániłowiczowi, Podſkárbiemu Koron: Przemyſkiemu, Sámborſkiemu &c. Stárośćie. Jeſt y Pieśń o tym Obráźie drukowána.

KOSCIOŁ W BRZESCIV.

W Brześćiu Litewſkim ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem S. Zofij. Tám konfe- rowáłá przezacną Donátywę J. W. Jey MćP. Swiętosłáwá z Ráieckich *Primi Voti*, Hrábina Leſzczynſka, Podkomorzyna Brzeſka, *Secundi*, Sákowiczowa, Woiewodźina Smoleńſka, *Tertij*, Potocka, Generałowa Podolſka. *Quarti*, Prázmowſka, Chorążyna Nadworna Koronna, powtorna tego Kośćiołá Fundátorká, żyćia pobożnośćią y jáłmużn largicyą Przeświętna Mátroná; wſpániáły Naysw: MARYI P. Obraz przedtym w Szaráwce zoſtáiący, ſolenną do pomienionego Kośćiołá wprowádźiwſzy Introdukcyą, przy ktorym rozliczne Práwicá B. ſubminiſtruie poćiechy. Ten Kośćioł ma dwie Káplice wſpániáło wymurowáne, w iedney Obraz Cudowny Naysw: P. MARYI, w drugiey Nayſłodſzego Imieniá JEZUS, zá Przeorostwá Przew: X. Ráymundá Stoinſkiego S.T. Doktorá. Poświącánie Kośćiołá tego, odprawia śię w Niedźielę 1. Wrześniá. Ma Klaſztor doſtátni, w ktorym ieſt Nowicyat z Fundácyi Dobrodźieiow, y *Studium* Filozoficzne, máiące Lektorá iednego. Przeorem támtecznego Klaſztoru ieſt X. Raymund Boguſzewſki, Lektor. Wśi należące do tego Klaſztoru ſą te: Czemery, Wieloń, Derło, Dubow, y Folwárkow pięć około Klaſztoru.

KOSCIOŁ W KOSZERSKIM KAMIENIV.

W Koſzerſkim Kámieniu ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem S. Micháłá Archán: od J.O. ś.p. Xiążęćiá IMći Adámá Lubártowiczá Sanguſzká Woiewody Wołhyńſkiego wyſtáwiony, z oſobliwego y przychylnego ku Wielkiemu Pátryárſze Dominikowi S. y Synom iego Pobożnośći áfektu. Klaſztoru támecznego, Przeorem ieſt Przew: X. Ludwik Wolſki, S.T.D. K.G. X. Tomaſz Jordan. Dobrodźieie temi czáſy tego Kośćiołá y Klaſztoru, JJ. WW. IchMość PP. Jan, Káſztelan Chełmſki, Wincenty Stároſtá Korytnicki. Felix, Dominik, Jacek, z Sieczyná ná Kraſiczynie Hrábiowie Kraſiccy, Káſztelánicowie Chełmscy, y ich ś.p. Oycowie czynili dobrze támecznemu Klaſztorowi. I.W. Iey Mć P. Eleonorá z Rzewuſkich Hrábina Kráśicka, Káſztelanowa Chełmſka. Tá oprocz koſztow wydánych ná Kápitułę Prowincyálſką, ná támtym mieyſcu odpráwioną, Roku 1719. wiele ná inne potrzeby, y ozdoby Domu Bożego świadczyłá choynośći, nie tylko támtemu mieyſcu, ále y Konwentowi Lubelſkiemu Prowincyi Polſkiey, y cáłego Zakonu, Dobrodźieyká. Zá ktore łáſki O. S. Pátryárchá Do-

minik-

minik, w splendorách Swiętych Páńskich zostáiący, niech iey wymoże u Máiestátu Boskiego świátłość wiekuistą.

KOSCIOŁ W SANDOMIERZV.

W Sandomierzu Mieście iest Kośćioł z Klasztorem, Poświęcony S. Máryi Mágdálenie osobliwszey Pátronce Zakonu nászego, wystáwiony z rożnych Dobrodźieiow jáłmużny, dla schronienia się támtecznym Zakonnikom S. Jákubá Apostołá, od inkursyi nieprzyiaćielskich, ktore bywały osobliwie w Woiewodztwie támecznym. Ma Ołtarz Nayśw: MARYI P. Rożáńcowey, y w nim Obraz Mátki Boskiey świadczący łáski tym, ktorzy ią mile pozdrawiáią Rożáńcem S. ná tám tym mieyscu, iáko MATKA Miłośierdźia swych Sług w utrapieniách wspomaga y poćielza, czego dowodem łą ná znák wdźięczności zá odebráne Dobrodźieystwá rożne donátywy, y Wotá ná Ołtarzu záwieszone, ná ozdobę Kośćiołá támecznego. W tym ták Swiętym Obráźie tey Mátki Niepokalánie poczętey MARYI, niech się nieskończenie Honor rozmnaża. Klasztorowi támecznemu, (widząc go bez fundácyi należytey,) z miłośierdźia osobliwszego y łáski doznáney ná tám tym mieyscu od MARYI P. W. IMć P. Stánisław Zaręba, Sędźiá Ziemski, zápisał w Powiećie Sandomierskim, według Praw y Konstytucyi Krolestwá Polskiego, Wieś Jugoszow, ktorą nieprzyiáźni Ludźie y nieuważni, chćieli odebráć Dominikánom, ále I.O. Trybunał widząc niesłuszne pretensye przećiwney strony, przyłądźił Dominikáńskiemu Klasztorowi, zá co Bog Sędźiom sprawiedliwym, niech nágrodźi wiecznie, że krzywdy nie pozwolili czynić ubogiemu Klasztorowi. Tá Wieś ofiárowána ná instáncyą X. Lektora Niewiárowskiego, Káznodźieię támecznego, ktory był w wielkiey ákceptacyi u ludźi, y u Dobrodźieiá wzwyż námienionego IMći P. Zaręby. Przeorem teraz iest tám X. Bonáwenturá Oprzętkiewicz, S. T. Lektor, K. G. X. Jozef Muchowski.

KOSCIOŁ W IANOWIE.

W Janowie názwánym od Łásk, iest Kośćioł y Klasztor Nayśw: MARYI P. Łáskáwey. W tym tám Mieśćie fundácya iest II. WW. IchMć PP. Zamoyskich Ordynatow. Tám MARYA P. w Obráźie, wielkie łáski świadczy, z samego Tytułu że Łáskáwa. Łáskáwa ná grzesznikow, bo nie raz z skruszonym sercem y z żalem zá grzechy odchodźili z támtego mieyscá. Łáskáwa ná Ludźi w potrzebách gwałtownych, w chorobách ćięzkich, ślepym wzrok utrácony przywracáiąc, bolenie gárdłá, kurcze, puchliny, febry, rożne gorączki ćięzkie y káduki, uzdrawiáiąc. Łáskáwa ná zostáiących w fráiunkách y dolegliwośćiách, bo im poćiech dodáie. Zá te łáski Pani tey, niech będźie wieczna chwała. Tego Klasztoru Przeorem iest X. Ambroży Szaiewski, K. G. X. Urban Kuczewicz.

KOSCIOŁ W IAŁOWICACH.

W Wśi Jáłowice názwáney, iest Kośćioł z Klasztorem, pod Tytułem Ofiárowánia Nayśw: MARYI P. fundowány od W. IMći P. Samuela Dolmátá

Iſaykowskiego, Sędźiego Ziemskiego Łuckiego, oſobliwego Dobrodźieiá náſzego. Ten Dźiedźictwo ſwoie, w Máiętności Iáłowickiey Mátki Chyſtusowey Synom, á Zakonu Káznodźieyskiego Bráći, wiecznie ná pomnożenie Chwały B. konſekrowawſzy, ná nieprzepomniány memoryał, Obraz Ofiárowánia Nayśw: MARYI, do gorącego powabiáiący Nabożeńſtwá, z wielką Kátolickiego Ludu konſolácyą, zá oſobliwſzą oddał Ofertę: Przeorem tego Klaſztoru Prz: Xiądz Ian Chryzoſtom Kożicki, Exprowincyał, S. T. P. P.G. X. Marcin Mániewicz.

KOSCIOŁ W DZIKOWIE.

W Dźikowie ieſt Kośćioł fundowány od Iáśnie WW. IchMćiow PP. Iana Stániſłáwá Amor Tarnowskiego, Hrábie, ná Tárnowie, Iároſłáwiu, Dźikowie, Czochorowie, Kráſnobrodźie &c. y Zofij Bárbáry z Dąbrowice Firleiowny Małżonki jego, pod Tytułem Nayświętſzey MARYI PANNY Wniebowźięćia. Ma Obraz Cudowny; ten zkądby ſię wźiął, od kogo, kiedy y kędy málowány, trudno wiedźieć. Co Urzędnie ná Inkwizycyi opowiedźiáno to ſię wypiſuie. Ma bydź od Żołnierzá pewnego Towárzyſzá Páncernego, ná Wołyniu Szlachetnie urodzonym P. Białkowskiemu y Małżonce jego dárowány, ktorzy máiąc go w wielkiey czći y poſzánowániu, przez lat 7. przenioſſzy ſię do Polski, mieſzkáiąc w Biechowie, I.W. IMći P. Hrábi y Małżonce jego ná Tárnowie y Dźikowie Dźiedźicom ofiárowáli, u ktorych ná ramach rozpięty w Pokoiu był záwieſzony, lecz gdy ſię IchMć z iednego do drugiego przenoſili budynku, z ram zdięty w trąbkę zwiniony, kilká czáſow w Skárbcu leżał iákoby zápomniony, znowu iednák zá przypomnieniem PánnySlichtynowney ná ramy przypięty, wPokoiu był záwieſzony, kędy obaczywſzy go W. X Mikołay Zielopolski, Zakonu Cyſtercyeńskiego, Klaſztoru Pokrzywnickiego, rzekł do IeyMći P.Hrábiny: godźienby ten Obraz więkſzego poſzánowánia. Nabożna Mátroná słowo Kápłáńskie, iáko wyrok przyiąwſzy, kazáłá go z Pokoiu do Káplice przenieść, y w Ołtarz wpráwić, przed ktorym gdy codźiennie z Pokoiowemi Pánnámi Rożániec S. y inne Modlitwy z gorącośćią duchá odpráwuie, otworzył Pan Bog ſzczodrobliwą rękę ná choyne łáski, tam ſię ućiekáiącym Ludźiom, bo naprzod: świátłośći z Niebá w tey Káplicy y nád nią widźiáne były od Stániſławá Brońskiego, Száfarzá Dworskiego; Tákże dwie Zakonnice S Brygitty, Anná Lánckorońska, y Kátárzyná Moczárżánká, z Klaſztoru Lubelskiego, podczás naiázdow Tátárskich, zá Krolá Micháłá, do Zamku dla niebeſpieczeńſtwá ſchroniwſzy ſię o połnocy Zakonną odpráwuiąc Iutrznią w Wigilią Iácká S. podobną świátłość widźiáły. Táki widok miał teyże nocy X. Pleban Michoćinski, Páwel Złomáński, Kánonik Sandomierski, ná Niedźielne Nabożeńſtwo do Fáry iádący, bo mu ſię zdáło iákoby w Kaplicy ſto Pochodni gorzáło, co potym zeznał w Konſyſtorzu, Tá álbowiem iáſna y Zaránna Gwiazdá MARYA, ná tym tám mieyſcu świátłośćią Łask ſwych, piekielne roſpędza

ćiemności,

ćiemnośći, iáko ták wiele ieſt Hiſtoryi drukowánych ná Chwałę tey Pánny w tym Obráźie: że Czárći doznawali potencyi tey S. Heroiny, y uſtępowáć muſieli z ćiał opętánych. Oczym Xiądz Wáwrzyniec Swięcki K. G. świadczy w Xiążce, wydáney pod Tytułem: Wonność Roże Ierychońskiey. R. 1686. Pobłogosłáwił Bog bárdźiey niżeli Domowi Obededoma II. WW. IchMćiomHrábiom, y támtemu mieyſcu, yLudźiom okolicznym doznáiącym wieluDobrodźieyſtw. Gdy záś nie tylko Káplicá, ále y zamek, niemogł ludzkiego ogárnąć Konkurſu, dla wygody więkſzey ná rozmnożenie Honoru B. y MARYI P. zá wzáiemnym rozmyſłem, y ſerdecznym od Bogá nátchnieniem ná to ſię zgodźili, áby Kośćioł y Klaſztor Bráći Dominiká S. Zak: Kázn: fundowáli, y ná wyżywienie dwánaſtu Kápłánow, doroczną Prowizyą obmyślili. W. IMć P. Staniſław Amor Hrabiá Tárnowski, ná Wśi ſwoiey Rádowąż, IeyMćP. Zofia Bárbárá z Dąbrowice Małżonká, tákże ná ſwoiey Wśi Woieczká, zápiſali wGrodźie Wiślickim R. 1676. w poniedźiáłek poNárodzeniu S.IanáChrzćićielá,co świadczy támeczna ich deklárácyi Kſięgá. Wybudowawſzy Kośćioł y z Klaſztorem Dominikánom, do niego z Zamku ſwoiego ten Cudowny Obraz z wielką pompą wprowádźili, Roku 1678. dniá 20. Májá, y ná tym mieyſcu do tych czas ſłynie wielkiemi Cudámi. Przenieſiona y záſzczepiona tá śliczna Roża choynie udźiela ſwoiey wonnośći. O iáko tám dźikie płoſzcią ſercá! oźiębłe do Niebá duſze, iáko zbáwienną do Bogá kieruią ſię konwerſyą, oraz nie uſtánnych przy Wiślnych potokách, obfićie tá zbáwienna Rzeká, yZłotorodne przechodząca páktole MARYA, Łask ſtrumienie wylewa. Oczym świadczą monumentá támtego Kośćiołá, y wzwyż pomieniony Autor. Umárłych do żyćia przywroconych 15. záś Cudow innych, iáko to w chorobách, utrapieniách, w niebeſpieczeńſtwách rożnych zoſtáiących, komputuie 210. ktore czynił Bog, y w Zamku, y w Kośćiele przy tym Obráźie. I. O. Xiążę Siewierskie, IMć X. Ięgrzey Trzebicki, Biskup ná ten czás Krák: od Kommiſſarzow do Zamku Dźikowskiego posłánych ná dowod prawdy, wywiedźioną, poprzyſiężoną, według Uſtaw Kośćielnych zapieczętowáną, przeſłáną odebrawſzy Inkwizycyą, po pilney uwadze, y poważnym z uczonemi Teologámi roztrząśnieniu, ten Obraz zá Cudowny oſądźił. Oczym doczytáć ſię káżdy może w Sądowych Dźieiách, nápiſanego Dekretu, Roku 1675. Ná Chwałę Mátki Nayświęt: bywa wiele Uroczyſtośći; naprzod; ná Zielone Swiątki, przez wſzyſtkie trzy dni Swiąteczne, bywáią Kazánia y Proceſſye z PP. SAKRAMENTEM, Kompánij doſyć przychodźi, z Sandomierzá, Opátowá, Pácánowá, Oſieká, Oſtrowcá, Chorzelowá, y innych mieyſc, nabożne ſwoie oddáiąc modlitwy. Tákże ná dźień Nayśw: MARYI P. Wniebowźięćia, y przed Wigilią tey Uroczyſtośći, odprawia ſię Pogrzeb Duchowny z Kazániem y Exortą, á potym z Proceſſyą do Zamku Dźikowskiego, w tey Káplicy składáiąc MARYA w ktorey ſię Cudámi wſławił ná początku Obraz támteczny. Zaś w

ſamo

ſamo tryumfalne Wniebowźięćie MARYI P. bywa Proceſſya, z PP. SAKRA-MENTEM y Státuą Mátki Nayśw: z támecznego Zamku do Kośćiołá, y ná Tryumf ták wielki z Armat y Możdźierzy ſtrzeláią, bywa Exortá, y powitánie w Kośćiele MARYI P. Ná dźień Národzenia MARYI P. wielki tákże bywa konkurs Ludźi. W Uroczyſtość Rożáńcowey M. y w nowy Rok Solenna ſię odprawia Proceſsya do Zamku. Tákże y inne Uroczyſtośći Zbáwićielá P. y MARYI, máią ludźi doſyc ná Nabożeńſtwie. Uroczyſtość záś Nayśw: MARYI P. Niepokalánie Poczętey, y S. Jozefa, odprawia ſię tákże Solennie, ná ktore wymogł u Stolicy S. ná támto mieyſce Odpuſt J. W. IMć Pan Michał Amor Tárnowſki, Hrábia Dźikowſki. Poświącánie tego Kośćiołá, w pierwſzą Niedźielę po S. O. Dominiku obchodźi támeczny Kośćioł. Relikwie ſą te: Pártykułá Drzewá Krzyżá S. S. Jozefa. S. Jędrzeiá Apoſt. Ná tych Relikwij Teki ſrebrne, łożył koſzt J. W. IMćP. Jozef Mateuſz Amor Tárnowſki, Hrábiá Dźikowſki, oſobliwſzy Dobrodźiey temi czáſy, támecznego ubogiego Kośćiołá. Spráwił y Appárat, cáły lity ná dnie rożowym, z Kápą y Antepedyum. Alb dwie z złotemi galonámi bogátemi, y wiele innych wyświadczył dobrodźieyſtw. Zá ktore iáko Jozefowi doyźrzałemu w pobożnych uczynkách, niech przyraſta wſzyſtko dobre, z ukocháną JMśćią P. Rożą z Kárwickich Tárnowſką Hrábiną, Káſztelánką Záwichowſką Małżonką, y z Potomſtwem ulubionym, Janem Chrzćićielem, Joachymem Synámi, Corką miłą Bogu y Ludźiom Filippą, y innemi poćiechámi y ozdobámi wielkiego y godnego Domu. S. Jozef Oćiec mniemány Chryſtuſa, niech go ma w ſwoiey Oycowſkiey Opiece, á iáko Oblubieniec MARYI, niech mu záślubi u BOGA wſzelákich Łaſk obfitość, zá choynośći jego Páńſkie.

Dobrodźieie inni támtego mieyſcá S, ktorzy dokłádáli ſię Fortuną ſwoią do wymurowánia tego tám Kośćiołá (bo Dominikáni wprowádzeni wprzod do Kośćiołá y Klaſztoru drewniánego) byli, J. W. IMć P. Zofia z Firleiow Tárnowſka J. O. Xiążę Lubomirſki, Márſzałek W. K. ná ten czas Stároſtá Sandomierſki, J. W. IMć Pan Opaliński, Stároſtá Nowomieyſki, ktory znáczną ſummę legował ná Synágogę Opátowſką, dla konſerwácyi tey tám fundácyi. Zá tego Dobrodźieiá, codźień oprocz Swiąt y Niedźiel, odprawia ſię Mſza Załobna, álbo według Uroczyſtośći ktorego S. w kolorze innym. Tákże z fundácyi IchMćiow PP. Hrábiow ná Wśi Wojecze lokowáney, odprawia ſię Mſza S. w káżdy Poniedźiáłek przed Obrázem Nayśw: MARYI P. zá Więźniow Chrześćiáńſkich, ná Gálerách prácuiących, y w turmách Pogáńſkich, Tureckich, Tátárſkich ięczących. Codźiennie ten tám Obraz pozdrawiáią Zakonnicy Hymnem, Witay Gwiazdo Morſka, &c. śpiewáiąc cáły, z obligácyi ktorą przyięli Roku 1676. Tá Sw. Pánná w tym tám Obráźie podrożnym płynącym z ſtátkámi, Gálerámi, wodą, Fliſom, y Nauklerom, Sternikom świadczy Dobrodźieyſtwá, y rátuie w nawáłnośćiách y niebeſpieczeńſtwách wodnych, iákoż ſię też záwſze około mieyſca támecznego

płynący Ludźie ofiáruią do Mátki Boſkiey. Klasztor ten ieſt murowány z iedney ſtrony, y z drugiey, zá Przeoroſtwá X. Benedyktá Burzyńſkiego P. G. X. Jácká Michálczewſkiego, P.G. tám mieſzkáiącego. Ten Oćiec, zá pozwoleniem Stárſzych z Prowizyi odebránych od ſwoich Krewnych, dał pewną ſummę ná murowánie tego Klaſztoru. Przeorem tám ieſt: X. Juſt Dębiński. P.G. X. Atánázy Koſſowſki. Mieſzkáią Zakonnicy dawni, ſtárzy, záſłużeni ná Przeoroſtwách y innych funkcyách w Zakonie Swiętym.

KOSCIOŁ W BORKV.

W Borku pod Tyczynem ná Podgorzu, ieſt Kośćioł z Klaſztorem murowány, pod Tytułem Nayśw: MARYI P. Tám ieſt Obraz Nayśw: MARYI P. ktory począł słynąć około R. P. 1336. w Kośćiele Stárodawnym S. Krzyżá, y Mátki B. ná ſtárym Borku, zoſtáie w wielkiey weneracyi, od pobożnych Ludźi, przezCudá, ktore świadczyłá MARYA P. y świadczy sługom ſwoim od lat ſetnych, od Przewielebnych Duchownego Páſterſkiego Urzędu zeſłánych Kommiſſarzow, ogłoſzone, y potwierdzone. Tá to Swięta Pánná nád gory wynieśleyſzá Syońſkie, przy Kárpáćie w Borku nád Tyczynem pod ſame Tryony ſwoią ſię wzbiłá Mágnificencyą. Tá to Gorá S. ná ktorey ſobie upodobał mieſzkánie Zbáwićiel w tym tám Obráźie, drogie y ſzczodre pádołnym mieſzkáńcom zſyłaiąc poćiechy, Godnośćią y zacnośćią wſzyſtkie przechodząca Kreátury, Wyſoką názwána od S. Dámáſcená MARYA Gorą, nád Olimpy y Obłoki wſpániałośći przechodźi świátá. Ná tey tám tedy Gorze Boreckiey wielce Cudowna Mátká, wſzyſtkich do gornego kieruie Syonu, miłośćiwie ná doliny z tey poćieſzney pogládáiąc Gory, mieſzkáiących, niezliczonych á uſtáwicznych Łaſk, wieńczy Koroną. Wſzyſtkim do ſiebie przychodzącym dáie Protekcyą, z dálekich ſtron zwabia do ſiebie, co dźień, y co Swięto, oſobliwie iednák ná trzy dni Swiąteczne Duchá PP. ná dwá dni przed Uroczyſtośćią Wniebowźięćia ſwego, ná Pogrzeb ſwoy, ná Różáńcową Niedźielę, y Nowe Láto. Czego ſą widomym świádectwem te nieprzeſtánne konkurſy Ludu nabożnego, zgromádzenia grzeſznikow rożnych, żebrzących Odpuſtu y miłoſierdźia B. przez Pokutę, żal zá grzechy, żyćia odmiánę, prawdźiwe grzechow ſwoich przez Spowiedź S. wyznánie, y godne do Stołu P. przyſtępowánie. Z rożnych mieyſc czynione *ex voto* Solenne Proceſſye, uſtáwiczne dźiękczynienie Dobroći Boſkiey zá uznáne przez przyczynę P. MARYI, y otrzymáne od Páná Bogá dáry y Łáſki, wſzyſtkim tu ſię ofiáruiącym, y gárnącym do tego Sw. Obrázu w rożnych potrzebách, przygodách, niebeſpieczeńſtwách, nędzy rozmáitey, y w nieſzczęśćiu wſzelákim. Swiádectwem ſą Cudá y Łáſki, ktoremi ten S.Obraz od trzechſet lat y więcey wſławiony ieſt, ktore w rożnych okázyách ludźiom rozmáitych Stanow, ták wyſokiey iáko y proſtey kondycyi, (ktoizykolwiek tám bywáli, y bywáią,) ſpráwuie y świadczy, co iáwnie głoſzą

głoszą w Xięgách Urzędnych Konwentu opisania y wyobráżenia ná Obrázách, Tablicách srebrnych, Wotách, Cudow, y Dobrodźieystw, ktorych liczbę á w swoim Kazániu tám miánym, wydrukowánym, Roku 1701. wypisuie Xiądz Ráymund Moiecki, Swiętey Teologij Bákáłarz, 38. pryncypálnych; á dotych czas niezliczonych ná tym tám mieyscu.

Przed tym Obrázem odebrawszy wiele Łask Przew: X. Máćiey Niwicki, Kánonik Járosłáwski, Proboszcz Tyczyński, Pleban Borecki, z substáncyi Rodowitey swey, ná chwałę B. y MARYI, y dla pomnożenia Modlitwy Rożáńcá S. fundował Klasztor, dla Synow O. Sw. Dominiká, y Introdukował Dominikánow, w dźień S. Máćieiá Ap: Pátroná swoiego, według Dekretow y sporządzenia, Nayprzew: J.W. IMći X. Stánisłáwá Sárnowskiego, Biskupá ná tenczás Przemyskiego, ná ktorego mieyscu, dwa Práłáći w tenże dźień, R. 1670. introdukcyą do tegoż mieysca Sw. odpráwili: to iest W. IMć X. Fránćiszek Fálkowski, Scholástyk Járosłáwski, Pleban Błázowski, y Jegomość Xiądz Kwiećisz Kánonik Sámotulski, Proboszcz Rzeszowski. Tá zaś dawna Káplicá, ná Honor Swiętego Krzyżá Poświęcona była w Niedźielę drugą Wielkánocną, od J. W. y Nayprzew: IMći X. Janá Arcybiskupá Lwowskiego R. 1420. ktora dotychczas iest w konserwácyi. Cmentarz záś S. Krzyżá, w Niedźielę pierwszą po Národzeniu Páńskim, od J.W. Nayprzew: IMći Xiędzá Máćieiá Biskupá Przemyskiego. R. 1418. Ná Kośćioł záś nowy záłożony iest Kámień, Roku 1684. dniá 16. Wrześniá, ktory niedawnemi czásy z jáłmużn rożnych Dobrodźieiow zá stárániem X. Bázylego Sternieckiego, Przeorá támtecznego, Professá Konwentu Krák: wymurowány. Záś Konsekrowány *de novo* od J.W. Nayprzew: X. Jędrzeiá Pruskiego, Biskupá Tanenskiego, Suffrágáná Przemyskiego. Temu tám Kośćiołowi przybyło dosyć ozdoby, w Ołtarzách, w Appáratach, zá Przeorostwá Przew: X. S.T. D. Justyná Jakielskiego, temi czásy Przeorá Krák: Zá niego fundácyą uczynił, ná Kápelę czyli Muzykę, z áfektu osobliwszego ku Mátce Boskiey y przychylności, ku OO. Dominikánom, W. IMć Pan Jozef Fudálszewicz, Skárbnik Látyczewski, z innemi IchMCiámi. Ktorym Bog w wysokim Niebie niechay użyczy melodyi Anielskiey, doczesney y wieczney poćiechy. Bráctwo PP. TROYCE, y Koronká o tey SS. Tájemnicy iest w támtymże Kośćiele, z fundácyi J.W. IMći Páni Márcyánny Humnieckiey, Podsądkowy Przemyskiey, zá Przeorostwá wzwyż pomienionego X. Jakielskiego, Roku 1741. dniá 8. Májá. Relikwia iest Drzewá Krzyżá Swiętego w formę Monstráncyi kosztownie oprawna.

Dobrodźieie támtego mieyscá, są: J.W. IMć Pan Jan Klemens Bránicki, W. Hetman Polny, y Chorąży Koronny, Pan y Dźiedźic Miástá Tyczyná, y innych Máiętności. J.O. Xiążę IMć P. Teodor Lubomirski, Woiewodá Krák Stárostá Spiski, &c. z J.O. ley MsCią Xiężną Małżonką swoią. W. IMć P. Jozef Stáwski, Skárbnik Ziemie Wielońskiey. W. IMć Pan Stánisław Stáwski, Cześnik Czer-

...echowſki, W. IMć P. Jan Sikorſki, Cześnik Bráćławſki. W. IMć P. Jan Zymoſki, Stolnik Owrocki, y innych okolicznych Pánow Dobrodźieyſtwy záſzczyca ſię to mieyſce. Klaſztor przy tym Kośćiele ieſt murowány. Przeorem ieſt X. Floryan Iſtubowicz. Káznodźieiá Generálny X. Tomaſz Bábicki.

KOSCIOŁ W KRASNOBRODZIE.

W Kráſnobrodźie ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem Nayśw: MARYI P. Fundowány od JJ. WW. IchMćiow PP. Alexándrá y Micháłá, Hrábiow ná Dźikowie, Tárnowſkich, wielkich Gráfow *in Czobor.* Tám Nayśw: MARYA Pánná gruntowny ſwey miłośći świadczy kándor, ná pápierowym delineowána Obráźie, Wſzechmocnośći B. iák ná twárdym Dyámenćie ryſuie dźieła, Dobroczynne oświadcza Łáſki, y ledwie nie codźienne poćiechy. Tám ſię ofiárowáłá zá Przeoroſtwá Oycá Doktorá Káźimierzá Leżeńſkiego, Nayiáśnieyſza Krolowa Janowa, y znáczną dáłá jáłmużnę, oświadczáiąc ſię iż wiele miáłá czynić támtemu mieyſcu, gdyby byłá dłużey żyłá. Dobrodźieie támecznego mieyſcá, WW. IchMćPP. Hrábiowie, ktorym zá te, y záDźikowſką Fundácyą, piękna nád Mieſiąc MARYA P. Ich Herbownemu Mieſiącowi, ná Firmámenćie Korony Polſkiey jáśnieiącemu, niech dodáie ſplendorow Łaſk ſwoich, áby Antenatow Rodowitey Prozápij, zacnych Dygnitarzow y mężnych Káwálierow, ná uſługę Oyczyzny z Fortunámi ſwemi konſekruiących Zdrowie, jáśnieiących honorem świećili ná wieki. W tym Klaſztorze Przeorem ieſt, Xiądz Benedykt Saſtyſińſki.

KOSCIOŁ W CIESZANOWIE.

W Cieſzánowie ieſt Kośćioł z Klaſztorem, pod Tytułem Nayśw: MARYI P. y Jácká Swiętego, Pátroná K.P. fundowány, od W. IMći Pána Bełzeckiego, Wojewody Podolſkiego. W tym ieſt Fárá, y tám Dominikáni ſłużą PP. Sákrámentámi wiernym Kátolikom, y Páráfiánom. Tám Przeorem ieſt: X. Ambroży Micháłkiewicz; Predykátor Generálny X. Jan ChryzoſtomGronowicz.

KOSCIOŁ W ROXYCKIEY WOLI.

W Roxyckiey Woli, czyli Wśi Niewierkow názwáney, ieſt Kośćioł z Klaſztorem pod Tytułem PP. TROYCY, z oſobliwſzey Łáſki y afektu fundowány, od IMći Páná Mikołáiá z Rokſzyc Rokſzyckiego. Tám ná nową Fundácyą wprowádzeni Dominikáni, Roku 1698. dniá 15. Czerwcá. Przez J.W. y Nayprz: X. Janá Bożeniec, Jełowickiego, Kánoniká y Surrogatá Łuckiego, Proboſzczá Oſtrogſkiego, ná ten czás Trybunału Koronnego Deputatá, ná mieyſcu J.W. y Nayprzew: IMći X. Fránćiſzká Prázmowſkiego, Biſkupá Łuckiego. Tego tám mieyſcá Dobrodźieie: W. IMć P. Sámuel Rokſzycki, W. IMć P. Anáſtázya ná Tołmáchowie z Koźińſkich Rokſzycka, y ták wiele innych Fámilij świadczących Łáſki támecznemu mieyſcu. Przeorem ieſt tám Xiądz Teodor Sieczyńſki.

KOSCIOŁ

KOSCIOŁ W ZOFIBORZV.

W Zofiborzu w Borze, iest Kośćioł, dla Cudámi słynącego Obrázu S. Zofij, fundowány od trzydźiestu kilku lat, przez W. IMći P. Janá Domászowskiego, Stárostę Łukowskiego. Klasztor zaś támże fundowány Roku 1740. od W. IMći P. Fránćiszká ná Domászewnicy, Zakrzu, Gołąbkách, y Nowosielcu, Nowosielskiego, Stárosty Łukowskiego. Do ktorey fundácyi Klasztoru, znácznie przyczyniłá się dobroczynna ręká rożnych IchMśćiow Dobrodźieiow. W tym Kośćiele Obraz pomieniony, Zofij S. Łáskámi słynący, przez Kommissarzow, zábrány iest do Krákowá, y oddany do rezydencyi ś.p. J. O. Xiążęćiá IMći X. Káźimierzá Łubieńskiego, Biskupá Krákow: Jednák to mieysce ná ktorym ten był Obraz (to iest w Wielki Ołtarz) Łáskámi y Cudámi słynie do tych czas. W tym tám Kośćiele są wystáwione cztery Ołtarze nowe, y Amboná; dwá y z Amboną, zá Przeorostwá O. Teodorá Wąsowskiego, pierwszego Przeorá Zofiborskiego, zá ktorego, byłá Introdukcya Przeorostwá, dwá zaś drugie, zá Przew: X. Jordaná Weycherá, S.T. Doktorá, drugiego ná tym mieyscu teraz Przeorá. Ma ten Kośćioł znáczne Relikwie, to iest: Pártykułę Drzewá Krzyżá S. opráwną w Krzyż srebrny, z Autentykiem. Czászkę z Głowy S. Mánswetá M. y kość cáłą z kárku S. Filoteuszá M. ktore są opráwne w Relikwiarze. Ma tákże dwie Relikwie, to iest: z piszczali Sw. Wincentego M. y Ireneuszá M. Ten Kośćioł w Argenterye y Appáraty iest bogáty y dostátni, z rożnych Dobrodźieiow jáłmużn zebránych, Pássya śpiewána od Bráći y Siostr Rożáńcá S. w Kwádrágezymę, odprawia się w Niedźielę w tym Kośćiele, z Kazániámi o Męce P. ná podobieństwo Pássyonálnego Nabożeństwá w Wárszáwie odpráwiánego. Poświącánie tego Kośćiołá bywa w Niedźielę po Swięćie S. Fránćiszká Seráficznego, Ktory konsekrował Nayprz: IMC X. Stánisław Ráymund Jeżierski, Biskup Bákowski, Roku 1740. Od wyżey wyráżonego Dobrodźieiá W. IMći Páná Fránćiszká Nowosielskiego, Stárosty Łukowskiego, są dáne temu Konwentowi, polá, łąki, bor, árendá wolna, y czterech poddánych z osiadłośćiámi swoiemi. Tákże od W. IeyMśći P. Kálinowskiey, Chorążyny Hálickiey, przydáni są Poddáni trzech, z wszystkiemi osiádłośćiámi, y polámi znácznemi, tudźiesz wolnym mlewem w Młynie Domászewskim, y Rolámi Dworskiemi; á te są dáne z wszelką własnośćią, y roborowáne ná wieczne czásy pomienionemu Konwentowi. Temu zaś Kośćiołowi y Klasztorowi w porządku y ozdobie iego, przysłużył się przez swoię ákomodácyą Dobrodźieiom, X. Ludwik Weycher, ktory w tamtych Kráiách mieszkáiący, będąc Wikáryim z fundámentow práwie ten tám Kośćioł záczął murowáć, zá ktore stáránia niech mu Swięta osobliwsza Pátronká jego, dopomaga przed Máiestátem Boskim, w doczesnych y wiecznych potrzebách y spráwách.

KOSCIOŁ

KOSCIOŁ W KOZINIE.

JEst tákże w Wśi Kozinie nowo wystáwiony Kośćioł od Dobrodźieiow szczodrych, oddány Oycom Dominikánom, przy ktorym iest kilku Zakonnikow, nád temi Wikáryat trzyma, (ich będący Przełożonym) X. Jozef Łopocki, Káznodźieiá Gen: poki nie będźie zmurowány Klasztor y opátrzony należytemi Gruntámi y Prowizyámi. O tych Kośćiołách y Klasztorách wzwyż wypisanych według Aktow Kápituł Prowincyálskich, krotka relácya, (iáka się mogłá mieć ná prętce,) iest zebrána, z rożnych Autorow, iáko to: z Bzowiusza, *ex Propagine S. Hyacinthi fol: 5.* w ktorey, Fundácye y Erekcye, Kośćiołow y Klasztorow opisuie. *Ex Justino Miechoviensi, super Litanias Lauretanas, sub Titulo: Virgo Veneranda. Ex P. Dominico Frydrychowicz, S.T.D. de Patronatu S. Hyacinthi fol: 191.*, Z tego Autorá kłádą się Dobrodźieie rożnych Konwentow, jáko to: JJ. OO. Xiążętá Oświećimskie, Ráćiborskie, Opolskie, Swidnickie, Legnickie, Thessyneńskie, Głogowskie, y inne, wielkiego y mnieyszego Sląská. Brejeńskie, Lewineńskie, Bolesłáwskie Xiążętá. Z Wielkiey záś Polski, Kujaw, Łęczycy, Mázurow, Pomeránij, y innych Woiewodztw, przychylni y dobroczynni są IchMc PP. Senatorowie. J.O. Xiążętá Wiśniowieccy, Chodkiewiczowie, Korzáńscy, Kálinowscy, Humieccy, Myszkowscy, Sworzowscy, Cebrowscy, Węglińscy, Rykowscy, Tęczyńscy, Grodźińscy, Przerębscy, Pileccy, y innych wiele &c. &c.

O Obrázách Cudownych Nayśw: MARYI P. tu wyrážonych bráło się: z X. Justyná Miechowiensá, z Pruszczá Kśiążki wydáney pod Tytułem: Morze Łask Boskich, z X. Ignácego Kownáckiego Zak: Dominiká S. z Kśiążki pod Tytułem: Sparta Polská. Nie wypisuię innych Prowincyi Konwentow y Kośćiołow, bo są wypisane. Jako to Prowincya Ruska S. Jácká, ma Konw: 65. ktorą opisał X. Szymon Okolski S.T. Doktor, w Kśiążce ktorey Tytuł: *Russia Florida*, Roku 1646. Prowincya Litewska, pod Tytułem SSw. Aniołow Strożow, ma Konwentow 44. Oycow y Xięży Obserwántow czyli Reformatow, Zgromádzenia S. Ludwiká Bertrándá Prowincyi Polskiey, ani Pánieńskich Kośćiołow y Klasztorow nie kłádę, bo nie mam pewnośći o ich fundácyách w tych dwoch Prowincyách, y rozumiem, że są opisane. Jeżeliby záś kto chćiał obszerniey gestá Prowincyi Polskiey Dominikáńskiey pisáć, niech pisze z Honorem Páná Bogá, z pomocą y informácyą ludzką, lubo y ia od tey się nie wymawiam pracy, bylem miał pewne dokumentá Dźieiow y Aktow z Ksiąg y Monumentow Klasztornych, y sustentáment pieniężny ná Druk, y pápier, jeżeliby się iáki ná tę łáskę tráfił Dobrodziey. Máło wypisałem o Obrázách Cudownych Nayświętszey MARYI Pánny w nászych Kośćiołach, bo tych niektore są obszerniey wypisane w osobliwych Kśiążkách.

ŁASKI

ŁASKI SWIADCZONE OD NAYS: MARYI PANNY
Zakonowi Káznodźieyſkiemu Swiętego Oycá Dominiká.

JAko niezbrodzone trudno płytką łyſzką wyczerpáć Morze, ták nierowno trudniey żywe MARYI Pánny ku Zakonowi Dominiká S. choynych Łaſk wyliczyć dary, obfite Dobroczynnych affluencyi przemierzyć ſtrumienie. Lubo wſzyſtkie SS. Zakony ſłuſznie ſię chełpić mogą, że pełności Dobrodźieyſtw nábywáią od MARYI, tym ſamym y Náſz Zakon záſczycáć ſię może, ktoremu wyświadczyłá dość faworow. Niemáły to dokument ſkuteczney Pánieńſkiey Opieki, gdy dáłá Rożániec S. ktory po Mſzy S. w Kośćiele Bożym ieſt wielkiego waloru, zámykáiący Tájemnice Wiáry S, zbáwienia naſzego. Tym Swiętym Nabożeńſtwem, iáko nieprzebitą uzbroiwſzy ſię Tarczą, Oćiec y Pátryárchá Dominik S, liczne Heretykow Albigeńskich mnoſtwo, długo y ſzeroko, po Fráncuzkich y Włoſkich gráſſuiące Pánſtwách, ſzczęśliwą dawſzy onym bitwę, znioſł, potłumił, y z znamienitym Kośćiołowi S. pokazał ſię tryumfem, kiedy ſilnym tey Rożáńcowey Modlitwy woiuiąc orężem, w ſamey Lombárdyi ſto Tyſięcy Heretykow, do Owczárnie Naywyżſzego KośćiołáS. Kátolickiego Paſterzá przyprowádźił. Jáko to oczywiſtą komprobowano prawdą, przy Kánonizácyi S. Oycá, przed Grzegorzem IX, MARYA ukocháłá Dominiká S. y iego Synow, gdy ich názywáłá Bráćmi ſwemi, potym y Synámi. Kochał tę Pánią S. Oćiec Dominik nád ſerce ſwoie, co wyznáłá rzetelną átteſtácyą przed Brygittą S. (o czym w Rewelácyi Kſięgi V. Rozdźiale 7.) w te słowá: prawdźiwie y pewnie Dominik Syná mego miał zá ulubionego nád wſzyſtkich ſobie Páná, y mnie Mátkę iego ukochał, bárdźiey niż ſerce ſwoie. Jákoż nic w ſercu onego milſzego, nic w uſtách uſtáwicznieyſzego, iáko tę Krolową Niebá, Anielſkim witáć Pozdrowieniem, y drugich do tego Swiętego záchęcáć Nabożeńſtwá. Ktory zá náuką, informácyą, y mánudukcyą teyże Nayśw: MARYI P, nowy á wielce zbáwienny Nabożeńſtwá wynálazł ſpoſob, Rożáńcem go názwawſzy, dla wdźięcznie pachnącego Niebu, jey ſamey wielce przyiemnego tey Swiętey Modlitwy odoru. Gorącego tego ku tey Monárchini Niebá Nabożeńſtwá, Oycá y Pátryárchy ſwego náśládowcy, nieodrodni Synowie, oraz tey Sw. Dewocyi Teſtámentem ſobie legowáney práwi Dźiedźicy, wielkim Duchá ferworem tę przezacną Rożáńcá S. Archikonfráternią ná więkſze Jeyże Honoru pomnożenie, w cáłey powſzechnego Chrześćiáńſtwá Rzeczypoſpolitey, we wſzyſtkich cáłego świátá Pánſtwách y Prowincyách, krzewią y rozmnażáią, to zbáwienne rozſiewáiąc Nabożeńſtwo, z niewymownym Duſz ludzkich pożytkiem, á uwielbieniem Imienia Boſkiego y Nayśw: MARYI P. wiedząc dobrze o tym; iż: Krolowa Niebá, nietylko mile y wdźięcznie to S. ákceptuie Nabożenſtwo, ále też przez tę ulubioną ſobie dewocyą Duſze Chrześćiáńſkie ſobie záślubia. Ten ſpoſob wychwalánia Bogá do wyrozumienia oſobliwſzych odkupienia náſzego Tájemnic, ktore w ſobie to záwiera

Nabożeńſtwo,

Nabożeństwo, obraca do Bogá sercá y áfektá, iest podnietą do zániedbáney pokuty, do Bogomyślnych przyprowadza kontemplácyi, iest náprawą złych obyczáiow, wyuzdáney ná wszelkie złe swawoli chámulcem. Ten S. Rożániec, porożnione łączy y spaia áfekty, szkodliwe rankorow gáśi pożáry. To Nabożeństwo złorzeczeńskie zátyka ustá, to, nie słusznie wydárte przywraca fortuny, to szkodliwe ćielelnych żądz gáśi y tłumi upały, to potężne prześládowánia, obelgi, naśmiewiská, urągánia, wszelkie przećiwnośći, y utrapienia ćierpliwie znośi. Co śię tráfiło Hrábiance iedney, ná Imię Joánnie, ktora gdy w ćiężkich frásunkách, utrapieniách, naśmiewiskách, y prześládowániách (będąc Zakonnicą) zostawáłá, ná otrzymanie iedney Duchowney pociechy, Rożániec S. nabożnie odmawiáłá, y nie omyliłá śię ná Niebieskiey konsolácyi, bo List z Niebá do siebie spuszczony od Pánny Nayśw. odebráłá, á wźiąwszy go w ręce z weselem przeczytáłá, y po przeczytániu wszystkie frásunki y troski opuśćiły ią: á siebie zá wieczną oddáłá Bogu Rozáryántkę. Y ktoż nie widźi dálszych skutkow Rożáńcá S. iáko dźielną tey Modlitwy Rożáńcowey mocą, ták wiele Heretykow, z swoich ćiemnośći wybrnąwszy błędow, świátło prawdźiwey uználi Wiary, iáko wiele nie po Chrześćiáńsku żyiących Chrześćian, do popráwy przywiodłá żyćia, iáko w Kośćiołách y Swiątnicách Páńskich wdźięczna Nabożnych Hymnodyi rozlega śię melodya, y Kátolickiego nabożeństwá kwitnie ozdoba. Jeżeli Lud Izráelski dźień pierwszy káżdego Mieśiącá, solennie obchodźił, ná Cześć BOGU oddáiąc Ofiáry, przy muzyczney hármonij pokázuiąc wesołość, dáleko bárdźiey Zakon Káznodźieyski, nie tylko w káżdą pierwszą Mieśięczną Niedźielę, ále co Sobotá ná Cześć MARYI Rożáńcową chwałą ozdobioney, Wotywámi, Processyámi, gorliwemi Kazániámi y Exortámi Honor MARYI Pánny promulguie, Imieniu y Honorowi chołduie, y po wszystkich źiemskiego okręgu rozszerza gránicách. Zkąd iák wielkie świát Kátolicki zbiera poćiechy, świadczą liczne rożnych ludźi Stany, w Uroczystośći do Kośćiołow Dominikáńskich konkursy, nabożne y częste do Sákrámentow Spowiedźi y Kommunij SS. uczęszczánia: Swiadczy nieostygła w Modlitwách żárliwość, z wylaniem sercá przed Bogiem. To Nabożeństwo ták wiele oboiey płći nápełniło Klasztorow, y do śćisłego powabiło żyćia, to ozdob Kośćiołom, splendoru Ołtarzom przydáło. Náwet y Paćiorki Rożáńcowe, udárowáło Niebo przećiwko wszelkim niebespieczeństwom skuteczną pomocą. Ták iedná pobożna Páni, fantástycznego, y w zdrowym rozumie poálterowánego Małżonká swego, ináczey do reflexyi y bacznego rozumienia przyprowádźić nie mogłá, tylko kłádąc Paćiorki Rożáńcowe pod głowy zásypiáiącemu, ktorego sposobu gdy często záżywáłá, wszystkie owe fantázmátyczne, y rozumowi przećiwne akcye, ustąpiły.

Przy Rożáńcu S. świádczyłá inne łáski MARYA, náuczyłá Dominikánow, by poczynáli *Curs*, czyli *Officium* máłe o sobie, od słow *Ave MARIA*, y áby mowili

Invitatorium,

Invitatorium. Krolowi Synowi Pánieńſkiemu, podźmy Chwałę daymy. Táką odebrawſzy informácyą, do tych czas temi słowy w Kurſie chwalemy BOGA. Ná tym Nabożeńſtwie nie raz ſię pokázywáłá Krolowa Niebieſka, w aſſyſtencyi dwoch SS. Panien Kátárzyny Męcz: y Cecyliy Bráciom Zakonnym, gdy według uſtáwionego zwyczáiu przed Jutrznią *Curs* álbo *Officium* Nayśw: MARYI P. odpráwowáli, y áby cáłym ſercem, pełnemi uſtámi, y z podwyżſzeniem głoſu mężnie záczęte *Officium* odpráwowáli, temi ich záchęcáłá słowy: *Fortiter Viri fortes.* Mocno Mężowie mocni. Czym wyráźiłá iák pieſzczono Synow ſwoich kocha, iák gorącey od nich pretenduie usługi. To *Officium*, z iednym Nowicyuſzem, by go do wielkiey gorącośći Duchá záchęcáłá, odprawiáłá. B. Gundyſalwowi, Swieckiemu Kápłánowi y Práłatowi, prágnącemu w Zakonie iákim służyc MARYI, po odpráwionych rożnych Modlitwách y Poſtách, pokazáłá mu ſię táż S. Pánná, mowiąca: Gundyſalwie ſzukay z ták wielu iednego Zakonu, w ktorym ſwe Officium máłe przed zaczęćiem wielkiego Officium, od Anielſkiego záczynáią Pozdrowienia, tego Zakonu maſz przyiąć Hábit, y onego Zakonne będźieſz obſerwował *Institutum.* Uweſelony Gundyſalw, gdy rożnych Zakonnikow wizytował Klaſztory, nie ználazł, ktoryby od słow przerzeczonych, w *Officium* wielbił MARYĄ. Z tráfunku przyſzedłſzy do Wimeráńſkiego Synow Dominiká S. Klaſztoru, tám z niewypowiedźiáną przyięty ludzkośćią, w nocy gdy ſpoczywa, słyſzy náKurytárzu, od Bądź pozdrowiona MARYA łáſkiś pełná &c: záczynáiącego *Officium* Przeorá: wzbudzony tym wdźięcznym echem, gdy ſię dáley przysłuchuie, podobnemi słowy, Bądź pozdrowiona &c. zákończa Przeor *Officium*, co y w dźiennych godźinách o tychże słowách słyſzał. Pobożny Mąż wielką zdjęty poćiechą, ztąd, iż u portu obiecánego ſwey ſzczęśliwośći przez MARYĄ ſtánął, bez odwłoki do nog Przeorá upadłſzy proſił, áby go tym Swiętym, á MARYI P. wybránym przyodźiał Hábitem, y w poczet Synow Jey policzył, co z dyrekcyi dobroczynney Mátki otrzymał. Táki ſkutek Nabożeńſtwá do MARYI.

Záſzczyca ſię cáły Zakon ołobliwą Łáſką S. Pánny, w Antyfonie *Salve Regina*, gdy ią publicznie w śrzod Kośćiołá po Komplećie ſpiewáć nákazáłá, áby hármoniczną pobożne ſercá Chwały jey słyſząc melodyą, gorętſzey pobożnośći bráły pochopy, á zá to, liczne zasług ná zbáwienną poćiechę ſobie komputowáły Skárby, weſołe w potrzebách uznawáły rátunki. Jákoż nie záwodzą ſię ná áfekćie, ták wdźięcznego przez uſtá Synow jey wybránych pienia, gdy ie MARYA mile przyimuie. Widźiáłá to w Márſylij Longobárdzka Mátroná, gdy w Bogomyślnośći zoſtáiąca pod czas *Salve Regina* nabożnym ſercem nucących Dominikánow, słowá owe *& spes nostra Salve*; y Nádźieio náſzá witay słucháiąc, widźiáłá, iák MATKA B. wzáiemnie pozdrawiáłá Synow ſwoich. Ná *Eia ergo Advocata nostra*, oná ná koláná przed Synem ſwym padałá, y zá niemi ſuppliki wnośiłá. Ná owe záś słowá: *Illos Tuos misericordes Oculos ad nos converte.* One Twoie

 miłoſierne

miłosierne Oczy do nas obroć. Ná płáczliwe Synow swoich záwołánie, jáko Mátká wszelkiego miłosierdźia, ku nim wesołe y wdźięczne, niby Gołębice Niebieskiey zrzenice obracáłá, y podźiś dźień w śpiewániu tych słow Dominikáni łáskáwego weyźrzenia ná siebie, miłe uznáią áspekty. Záś gdy słyszáłá owá Mátroná śpiewáiących Bráći, *& JESUM Benedictum &c.* á JEZUSA błogosławiony Owoc Zywotá Twego nam pokaż. Piástowáłá ná rękách Máćierzyńskich Syná swego, ktory z osobná káżdego błogosławił Zakonniká. Pisze tákże Xiądz Gierard *p.1.C.7.* Ze: pewnego czásu gdy ták głosem iák y áfektem podnieśionym, ná śrzodku Kośćiołá śpiewáli Zakonnicy ná *Salve Regina* słowá: *Eja ergo &c.* widźiáłá iedná życia świątobliwego Osobá, MARYĄ P. ochoczo do Syná śpieszącą y pokornie proszącą, áby Zakon ten jey wybrány, mogł bydź po cáłym rozkrzewiony y potwierdzony Swiećie. Tenże *Gerardus* dokłada; że: ták miły BOGU y Mátce ten wychwalenia jey Imienia od Synow Dominiká S. sposob, iż tá melodyina intonácya, gorętsze ludzkie wzniecáiąc chęći, ogniste *suspiria*, y samego sobie zniewola BOGA, y Máćierzyński Naychwalebnieyszey Mátki jego wiecznie sobie obliguie áfekt. Podczás śpiewánego *Salve Regina*, ná głowy śpiewáiących Bráći tę Antyfonę, spadáiącą iásnopałáiącą kulę widźiał Dominikan X. Lr. Kátedrátyk Akádemij Kántábryeńskiey. A zaż nie otrzymáły dla tey Antyfony Zakonne Cory Dominiká S. w Tolosie znáczney Łáski, kiedy ná skáránie występkow Tolosanow, Niebo z Boskiego Ordynánsu, wielkim grádem w okolicznośći iuż doyźrzáłe zniszczyło Zboże. W tym gradu bićiu pomienione Pánny iák tylko záczęły *Salve Regina* do Nayśw: MARYI P. między pobitym w okolicznośći Zbożem, same tylko Pánieńskie Krescencye zostáły nie dotknione w cáłośći. Tákże iedná Pobożna Białogłowá, nie mogąc porodźić, do S. Fránciszká Seráfickiego czyniąca rekurs, odebráłá ten poćieszny respons; y porádę: iż ieżeliby życzyłá sobie szczęśliwego z Dźiećięćiá rozwiązánia, áby záwsze *Salve Regina* nabożnie odmawiáć winna byłá, y gdy się ze snu porwáłá, záczęłá pomienioną Antyfonę, á kończąc te słowá: *illos tuos misericordes oculos &c.* bez żadney boleśći powiłá Syná. Przez tę Antyfonę S. MARYA bez żadney retárdácyi y odwłoki, swoie miłosierne nákłánia ucho, w wszelkich potrzebách rátuie. W Láodyceńskiey Dyecezyi náwiedźił Bog wielką suchośćią. Roku 1240. iż iuż práwie wszelka naśienia Krescencya, w niepłodney ziemi ćiężkim groźiłá głodem, ále zá dyspozycyą Robertá Biskupá, gdy byłá odpráwiona Processya, y ná niey śpiewana Antyfoná: *Salve Regina*, miłośierna Mátká spráwiłá to, iż nátychmiast z Zrzodłá onego, ktore się miánuie *Fons Vitæ.* to iest Łáski Boskiey, hoyne wszystkę ziemię dżdżowe oblały potoki, że y Processyi dokończyć niedopuśćiły. Zkąd widźiemy iáko miła wielce Jey iest tá Anielska Antyfona, y ná supplikı, łáski hoyne wylewa. Y od Aniołow byłá tá Antyfona w poszánowániu, álbowiem ná iedney rowninie *Ronce* názwáney, przy ślicznym Zrzodle co

Sobotá były słyszáne głosy Anielskie *Salve Regina* wyśpiewuiące; zkąd zrzodło tó aż po dźiśdźień iest názwáne Anielskie. Toć w podźiwieniu nie ma zostawáć, że MARYA y od śmiertelnych ięzykow, tą żąda bydź uczczona melodyą, ktora Máćierzyńskie iey dewinkuie áfektá, á osobliwszym sposobem od Synow Dominiká S. co wieczor ná ucztę większą, y niemáłą dewocyą swey chwały. Y lubo ten trybut od rożnych Zakonow, y Osob Kośćielnych do wychwalánia Nayśw: MARYI w pospolity poszedł zwyczay, od Káznodźieyskiey iednák Fámilij, y pochop powźiął, y sposob, ktory miły iest y pożyteczny innym, oraz y Synom Oycá S. Dominiká; iáko między innemi samá Sandomierska potwierdza Historya, iż 49. Zakonnikow tychże, w Klasztorze S. Jákubá zá Miástem mieszkáiących, przy intonácyi owych słow (w *Salve* położonych) *Eja ergo advocata nostra &c.* przez okrutną Tátárską rękę Męczeńską odebráli Koronę, á ták od MARYI P. nieśmiertelnośći uwieńczeni Laurem. Z tych tedy y innych iáwnych dowodow mamy rzeczywistą informácyą, iáko Zakonowi Oycá S. Dominiká, miłosierną Mátką, Pátronką, y Protektorką pokazuie się Nayśw: MARYA P.

To prawdá że wszystkich Práwowiernych Kátolikow Mátką iest, ále z osobliwszym áfektem Dominikánow, iáko się oświadczyłá z tym przed pewnym Kártuzyánem, w iálnośći mu się pokazawszy mowiąc; Podź do moich Synow, od nich się sposobu mnie sławienia náuczysz. A gdy cále rozumieć nie mogł kogo by zá Bráćią y Synow swych miánowáłá; samá nayukocháńsza deklarowáłá Mátká, mowiąc: Przystąp do Bráći Zakonu Káznodźieyskiego, ktorych ja Mátką iestem, ći są Synámi moiemi, ktorzy ćię náuczą mnie służyć. Ktoremu Pobożny Zakonnik nieodwłocznie zádosyć uczynił roskazowi. Tákże Zakonnikowi Nabożnemu Cystercyeńskiego Instytutu, pokazawszy się w ozdobie swoiey Mátká Nayśw: temi do niego rzekłá słowy: Bráći moich naymilszych Synow, w modlitwách twoich miey zaleconych, y iákim możesz miłośći kochay áfektem. A gdy on rozumiał że to Nayśw: MARYA P. mowi o Bráći Zakonu jego, táż S. Páni ták go ułatwia: Mam innych Synow, ktorych iedynie kocham, y onych iestem szczegulną Mátką, y záraz rośćiągnąwszy płaszcz pokaże niepoliczoną wielkość Bráći Zakonu Dominiká S. z tych słow przydániem: Ci są Synowie moi. Z tákim Tytułem oświadczyłá się MARYA P. z JEZUSEM przy bytnośći S. Mikołáiá Biskupá Mireńskiego, przed Rudolfem smutnym, ćiesząc go temi słowy: Mátká iestem Boska, y wászá. O tym *Justinus Miechoviensis super Lit: tit: Virgo Vener: Disc: 231. fol: 78.* Y Jácká S. Synem názwáłá, przyiemnemi go ćiesząc słowy: Cieſz się Synu moy Jácku. Z Máćierzyńskiego to áfektu uczyniłá, że Dominiká S. Postem, czuwániem ustáwicznym krwáwą dyscypliną zemdlonego, nektárem, y nayczystszym Pierśi swoich posiliłá likworem. O czym B. Alan, w Rewel: Podobney Máćierzyńskiey miłośći odebrał dowod, B. Henryk Suso, B. Alan *de Rupe*, temu bowiem ustáwiczną z Czártem koncertácyą, długą

z pokusami zdebilitowánemu utárczką, másżkar piekielnych poturbowánemu widowiskámi, y cále iuż w ostátnich ustáiącemu siłách, tenże Pánieńskich Pierśi udźieliłá posiłek, áby nim odżywiony, z Pierśi Swiątobliwość y nieśmiertelność wysał. Temuż ieszcze ná dowod Máćierzyńskiego kándoru, dwá ozdobne wieńce, ieden z rożowego kwiećia, drugi z włásnych uwity włosow konferowáłá. Tąć uraczyłá dobroczynnośćią iáko uprzeymie kocháiąca Matká S. Kátárzynę Seneńską, ktorą po łágodnych rozmowách, cáłowániách y obłapiániách, mlekiem Pánieńskim pośiliłá.

A że nie nowiná Mátkom, kochánym swoim Synom własnemi rękámi dawáć száty, y MARYA Synow swoich, iáko potężną broni Protekcyą, ták ich własney Sukienki okrywa kándorem. Ták B. Reginaldowi, Archidyákonowi ieszcze Aureliáńskiemu, w ostátnim práwie żyćia terminie przez chorobę ćiężką zostaiącemu, przybyłá z medycyną, ofiárowawszy mu száty. Hábit mowie y y Szkáplerz, (ktorego po dźiśdźień używa z należytą Zakon Kázn: weneracyą,) powiedźiawszy mu te słowá: oto Hábit Zakonu Twoiego. Tę Sukienkę álbo Hábit Kázn: sámo Niebo rozlicznemi uprzywileiowáło łáskámi, ktorey z należytym używáiącym uszánowániem, w niemocách zdrowie, w troskách y złych rázách osobliwe poćiechy dáruie; Swiádkiem iest, zacnośćią urodzenia y urody celnośćią znákomita Eleonorá Márgrábianká, *de Variages* Hiszpánká, ktora zá włożeniem Szkáplerzá Dominikáńskiego od nieuleczoney choroby zdrowa zostáłá, á potym tęż S. Zakonną przyiąwszy Sukienkę, przy wielkiey w żyćiu świątobliwośći, w nieśmiertelney Chwały przyoblokłá się szátę. Uczćiłá y Naywyższa S. Stolicá tey Sukienki kándor, kiedy nabożnie noszących, ták wielkiemi ubogáćiłá indulgencyámi. Uszánowáli ten Zakonny ubior niezwyćiężoni Cesarze, Krolowie, y Xiążętá, srogą zákazawszy inhibicyą, áby ná Komedyách, igrzyskách, y innych świátowych ákcyách, náwet y podobieństwá iákiego w stroiách do tego S. appárámentu, płochość nie używáłá ludzka. Ták tę znáczną Sukienkę wielcy Kośćiołá S. szácuią Práłáći, z Stanu Zakonnego, do Kárdynálskiey álbo Biskupiey wyniesieni Eminencyi, iż onę nád poważną przekłádáli Purpurę, álbo ozdobną Biskupią Infułę. Dał się z tym słyszeć Zakonu Kázn: ná Segowieńskie wźięty Biskupstwo, oraz naywyższym Hiszpáńskiego Monárchy zostawszy Konsyliarzem, *Inachius* Imieniem, ktory zwykł był mawiáć: Infuły nigdybym nie dostąpił, gdybym niemiał używáć zwyczáiu Zakonnego. A nietylko iuż w lećiech doyźrzáłych, ten Mátce Boskiey miły Hábit ná Duchowne wynośi Dygnitárstwá, ále też y ná máłe włożony Dźieći, (iáko codźienną dochodźiemy experyencyą) do sędźiwego doprowadza wieku. Lecz nietylko ztąd szácowna uprzeyma miłość ku Synom swoim Nayśw: MARYI, iż onym ták zacną y S. sprowádźiłá inwestyturę, ále ieszcze y własnym swoim okryłá płaszczem. A sámá będąc iáko naywyższa Niebá y Ziemi Monárchini, złotym przyozdobiona Pálludámentem, dro-

giemi

giemi y rozlicznemi świętnym kolorámi,(iáko ią w Duchu widźiał Prorok Dawid) Rozpośćiera tenże swoy płaszcz, ták wielce ozdobny, áby onym naylitośćiwsza Mátká Synow okrywáłá swoich. Jáko pokazáłá ná modlitwie zostáiącemu Sw. Oycu Dominikowi. Przeświętny płaszcz swoy rośćiągnąwszy szeroko, ták, iż mu się zdáłá nie máłą część Niebá okrywáć, pokazáłá mu pod nim niezliczoną rzeszę Bráći jego, ktorych afektem bárdzo mile do siebie tuliłá, y iáko Mátká płaszczem iáśnieyszym nád Słońce onych okrywáłá. Zkąd iásna y nieomylna illácya dowodu Máćierzyńskiego áfektu, gdy samá przyobleczona Słońcem, tym też Synow swych okrywa odźieniem.

Tá Mátká nietylko odźiewa, ále y żywi. Czterdźieśći Zakonnych Bráći máiąc w kompućie Oćiec y Pátryárchá Dominik S. w Bononij, á wyżebránym tylko onych sustentuiąc chlebem; ktoremu pewnego czásu skąpa w jáłmużnę ręká, dwie tylko y to szczupłe ofiárowáłá bułki; oto troskliwy Oćiec S. Dominik iż Bráći ná prowiánćie schodźiło, nabożne do Mátki B. y Prowizorki swey z Brácmi kieruie sercá, aż oto owe dwie bułki chlebá między Bráćią podźielone, do sytośći wszystkich ukontentowáły. Użáliłá się tá Niebá Páni, ná wielką poglądáiąc w Annonie penuryą, ktorą śćiśnieni byli z tymże S. Oycem Dominikiem Bráćia jego, zsyła Aniołow SS. z posiláiącą refekcyą, tráktuią ći Niebiescy Duchowie Swiętego Pátryárchę z stem Zakonnych Bráći, chlebem z Ráyskiey Spiżárnie, y wszystkich wielce przyiemnym kontentuią posiłkiem, oraz smákowitym opátruią winem.

Tá nieprzebrána w szczodrobliwośći Mátká, nie tylko w Kánie Gálileyskiey ubogie w Wino supplementowáłá Wesele, ále też y Synom swoim w szczupłey mensśrze choyną przyspárzáłá ręką. Przyiąwszy bowiem do Zakonney kompánij Gándeoná Rzymskiego Senatorá, w Konwenćie S. Sábiny, gdy S. Oćiec Dominik po prácowitym Słowá Bożego opowiádániu, Brátu nieiakiemu Rutgierowi, w pewnym nie wielkim naczyniu winá przynieść kazał, ktorego sam nayprzod S. Oćiec skosztowawszy, innym wszystkim Bráći trzydźiestu do záżywánia podał, więc káżdy do ukontentowánia nim się posilił. A gdy też z winem do Klasztoru swego Pánieńskiego posłał, tám sto trzydźieśći Swiątobliwych Pánień Dominikának, tymże násyćiły się winem, pełną iednák mensurę, iákby nigdy niepoczętą odesłáły Sw: Oycu Dominikowi. Ale y setnemi mogłoby się dowieść tego przykłádámi, iáko Syny y Corki swoie tá miłośierna Mátká karmiłá y násycáłá refekcyámi; y tá ktora ich duchownie porodźiłá, táż choynie prowidowáłá.

Tá Mátká ktora iest Stolicą Mądrośći, przy wielkiey świątobliwośći wypielęgnowáłá Synow, dźiwną náuką u świátá záwołánych, ktorym to przydáć należy *Epigraphe:* Cnotą y mądrośćią. Tá ukochánemu Synowi swoiemu Dominikowi S. żárliwie każącemu, mądre do ust y uszu dyktowáłá słowá. Tey Pozdrowienie Anielskie ná kárćie spisane, skoro między Swiętemi naymędrszy, y

między

między mądremi nayświątobliwſzy Tomaſz S. z Akwinu połknął, (ieſzcze niemowlęćiem będąc) z ápetytem Swiętym, do tych czas niedośćigłey jego mądrośći świát cáły wydziwić ſię niemoże. Swiadczą to naywyżſzychBiſkupow Rzymſkich, Ceſarzow, Krolow, rożnych Sławnych Akádemij *Elogia*, że zá naywſpániálſze cáłego S. Kośćiołá poczytuią go świátło, gdy dla zćiągnioney od Niebá y Krolowy Niebieſkiey mądrośći, Doktorem Anielſkim zoſtał intytułowány, ktorego, táż naymilſza MATKA ná Káwálierá swoiego opáſuiąc przez ręce Anielſkie podánym,(w nienáruſzoney gruntuiąc czyſtośći)śćiſnęłá przepaſaniem. Nieporownánego w Mądrośći Dyſcypułá, ſtawa w oczách wielki Náuką, Cnotą, y życia świątobliwośćią Miſtrz, oraz Biſkup Rátyzboneńſki Bł: Albert; ktoż mu w ták wyſokiey náuce, Doktorſki Laur wyiednał? ieżeli nie tá, ktora ieſt Przedwieczney Mądrośći Mátką. Tá Bł: Hermánowi, zaięklíwy wyproſtowáłá ięzyk, ktory rożnym między wielą Narodámi mowił Stylem, á od wſzyſtkich był rozumiány, y mądrym przy wdzięczney mowie Słowá Bożego zoſtał Káznodżieią. Nie nowiná tey Sw. Mátce Zakonnicom Dominikáńſkiey Profeſſyi ſamey bydź Miſtrzynią, czytánia, pisania, y głębokiego Piſm wyrozumienia onych náuczáć, iáko to Seráficzney Pánnie S. Kátárzynie Seneńſkiey. Przyiemney JEZUSOWI y Jey, w zapáchu wielkich cnot S. Roży Limáńſkiey, B. Agnieſzcze z Gory Policyánu, B. Małgorzáćie z KásztelluPánnie, ktora od pierwſzego ná świát wyiśćia, żadney przyrodzonemi oczymá nie widząc świátłośći, cáłego náuczyłá ſię Pſałterzá, y trudne tegoż S. Piſmá mieyſcá, dżiwnie mądrą wykłádáłá explánácyą. Dáie ſię widżieć toż ſamo w Błog: Małgorzáćie z Sábaudyi, B. Joannie, B. Ozánnie z Mántuy, B. Agáćie od S. Krzyżá, y innych wielu iſtotnemi probowáć ſię może dowodámi. Tá Synow ſwoich w pobożnego życia przedſięwżięciu osłábiáłych, y ná śliſką świátá drogę już już wychodzących, utwierdzáłá, y w zácząctym powołániu litośćiwą zátrzymáłá ręką, y w Wierze S. Kátolickiey chwieiących ſię, umocniłá. Niech będżie dowodnym dokumentem S. Piotr Męczennik Zakonu Kázn: ktory z Rodżicow Mánicheyſką Herezyą zárážonych wyſzedłſzy, á Wiáry S. Kátolickiey zbáwienną przyiąwſzy náukę, od teyże prawdżiwie wierzących Mátki, tę wżiął áſſekurácyą, iż nieporuſzonym Wiáry S. miał záwſze bydź Filárem, gdy mu to deklárowáłá, co niegdy Syn jey, á Zbáwićiel świátá Kśiążęćiu Apoſtołow: Ja proſiłám zá tobą Piotrze, by nieuſtawáłá Wiárá twoiá. Przy tym upewnieniu, śilnym Herezyi ſtał ſię burzyćielem, że Włoſkie Kráie, od tey oczyśćiwſzy zárázy, wyznánie Wiáry wlaną krwią podpiſał Męczeńſką. w ſłowách: Wierzę w Bogá iednego. Toż wyświadczą wielu innych Mężow, iáko *Reynerus* Burgienſki, Antoni z Ruſpoli. Idżi Poncellan, Piotr *Cavalto*, ktorych w Wierze y w Zakonney ſzwánkuiących wokácyi, ſukkurſem ſwoim naydoſtoynieyſza Mátká, od wieczney wydźwignełá ruiny, y owſzem ći wſzyſcy świątobliwą Zakonne życie terminowáli śmierćią. Tá Mátká nie tylko ſtrzeże, broni, mile

pieśći,

pieśći, kocha, pielęgnuie, y wielowładną błogosłáwi ręką, ále też z Empireyskiey ruszywszy się Stolicy, tychże, modlitwámi, czytániem, pisániem, y innemi Zakonnemi zdebilitowánych pracámi, swoią náwiedza Osobą, y w ich ubogich Celách bywa gośćiem. Jákoż częstokroć áby snem smácznym zásypiáli po pracách Zakonnych strudzeni Synowie, táż Przenaydostoynieysza Mátká y Pánná, przybrawszy sobie do komitywy S. Kátárzynę M. y S. Cecylią, zwykłá śpiących wizytowáć, y onych wodą Swięconą kropić, áby im nocne nie szkodźiły lárwy. Jeszcze táż Mátká Synow swoich infestuiące nieraz nocne płoszyłá strászydłá, zásadzki y śidłá wyiawiłá nieprzyiaćielskie. Tymże, z spiesznym w przypadkowey życia utráćie, zwykłá przybywáć sukkursem, gdy choroby leczyć, słábych umacniáć, smutnych rekreowáć nie zániecháłá. Nie mniey o cáłość Synow swoich Honoru, z sercá życzliwa Mátká mocno obstawa, gdy ná zazdrośnych Imienia ich kálumniátorow, nieodwłoczną zsyła zemstę, tym ochotniey przez opáczne języki, nádniszczoną onych powagę, naycelnieyszemi w Kośćiele S. wynosząc Godnośćiami. Przychyliłá HonorowSynomDominikáS, gdy ná ich głowy naypoważnieysze Papiezkie wkładáłá Korony, w ozdobneKárdynálskie przybieráłáPurpury, tymże Arcybiskupie Pálliusze,Biskupie konferowáłáPástorały, y owszem sámym Nayiáśnieyszym Swiátá Monárchom, ták wspániáłe Synow swoich pokazáłá Imię, że zá podłą ich Zakonną Sukienkę, drogie zámieniáli Pálludámenty. Nie miánuię tu Hiszpáńskich kilku y Fráncuzkich Monárchow, iáwnym niech będźie dowodem, cáłemu świátu naystrásznieyszego Potentátá Cesarzá Tureckiego Syn, názwány *Ottomanus* á teraz *Dominicus*, ktory od Chrześćiáńskiey Káwálieryi, ná Morskiey wźięty woynie, lubo wolnośćią dárowány, dobrowolną Dominiká S. Zakonu wolał obráć niewolą, á niżeli setnym roskázowáć Krolestwom, niechćiał więcey pátrzyć ná pyszną Ottomáńską Portę, śćisłą raczey drożey ważąc Celi ubogiey Zakonną Klauzurę. Więc żeby ćiż wielkiego Pátryárchy Dominiká Synowie gorętszemi, cnot y świątobliwośći Oycá S. byli násládowcámi, ná osobliwszą ich poćiechę, oraz zá nieoszacowány prezent táż Mátká Nayśw: przy ássystencyi S. Máryi Mágdáleny, y Sw. Kátárzyny M. osobliwych Zakonu Kázn: Pátronek, prawdźiwy Konterfekt, álbo Obraz O. S. Dominiká z Niebá z sobą przynioszszy, y Brátu Wincentemu Zákrystyánowi do rak podawszy, w Klasztorze Suryáńskim, ku ozdobie Zakonu Kázn: á poćieszę wszystkich wiernych złożyłá. Przy ktorym wielce Cudownym Obráźie, nieprzebráne Ręká Boska świadczy Dobrodźieystwá. Tá Poćieszyćielká, y przyczyná wszelkiey rádośći, ćieszyłá Zakon nasz y broniłá od niesłusznych impostur, kiedy widząc záwźiętośći y prześládowánia niesłuszne, zástawiáłá przed Májestatem B. Synow swoich, gdy álbowiem w ućiemierzeniu zostáiący Litánią śpiewáli Dominikáni, owe słowá mowiąc: Chryste wysłuchay nas, widźiał pewny Pobożny Zakonnik MARYA P. modlącą się do Syná swego, w te słowá: *Fili exaudi eos*. Synu wysłuchay moich

Synow,

Synow. Wkrotce potym przyszedłszy do siebie ten ktory náprzykrzał się Zakonnikom, ciężką chorobą zdięty, záwołał słowy Dawidá, *Ps: 38. ℣. 12.* Dla niepráwośći ukaráłeś człowieká, y uczyniłeś, że wyschłá iáko páiąk duszá iego. Y śmierć nástąpiłá w te słowá. Pospolite z tego przypadku było przysłowie; wszystkich Kárdynałow y Práłatow: *Cavete à Litanijs Prædicatorū, quia mirabilia faciunt* Strzeżćie się od Litánij Káznodźieyskich, bo Cudowne są. Do MARYI P. wymogło Nabożeństwo, Pokoy y uwolnienie z turbácyi. MARYA ná rożnych mieyscách Dominikánom dodawáłá pomocy, S. Dominikowi nie raz się sáme dobrowolnie bez klucza otwieráły Kośćielne Drzwi, w Miástách y Wśiách. Zostáiącemu ná dżdżách y Predykácyi niezmoczył się ná nim Hábit Zakonny, Aniołowie temu S. Oycu nie raz z Pochodniámi służyli, do Cele go odprowádzáiąc, y Klasztor otwieráiąc. Tákże raz z Brytánij aż do Hiszpánij, Jego przenieśli. S. Jácek, suchemi nogámi przechodźił wody, S. Ráymund ná płaszczu Dominikáń: uiechał 160. mil, Morzem 6. godźin, B. Alwar, tam ná płaszczu przepłynął wodę, B. Wenturyn od Anioła przewieźiony w łodźi przez wodę, z Ferázá do Wenecyi. W drodze ustáłemu Henrykowi zesłány był z Opátrznośći B. rumak, do dálszey podroży, co się stáło przez Łáskę MARYI P. S. Dominikowi nie máiącemu czym zápłáćić od Przewozu, zesłány był pieniądz z Niebá ná uspokoienie pretensyi Przewozniká. Nayśw: MARYA P. złożyłá málińkiego P. JEZUSA S. Agnieszcze z Policyánu, B. Łucyi Nárnieńskiey, BB. Benewenućie, Ozánnie, Eustáchij Ferárskiey, Kátárzynie Rykcyi, Kolumbie, Giertrudźie, y innym Pánom, Národzony máliński Pan JEZUS dał się piástowáć ná rękách. Boleśći y Rány Męki JEZUSA odebráli ná ćiele swym Dominikáni. Swięty O. Dominik w Segobie. B Gwálterus, B. Helená Węgierka, S. Kátárzyná Seneńska, B. Lucya Nárnieńska. B. Blánchá. B. Márya Raggi. Męki JEZUSA czuły. B. Mikołay zRáwenny. B. Brygittá, B. Ozánná Mántuáńska, B. Márya od S. Dominiká, B. Kolumbá Trokázána. B. Stefania z Soncynu, B. Kátárzyná Rákonizya, B. Urszulá Akwirya, B. Joanná Urbewetáná. Koroną záś ćierniową, szczyćili się, S. Oćiec Dominik, S. Kátárzyná Sen: y Sw. Rożá Limáńska. Wymogłá Nayśw: MARYA P. R. 1265: że w Niedźielę Swiąteczną ná Dominikánow zgromádzonych ná *Veni Creator*, w Chorze ná Kápitule zostáiących ná Gorze Pessuláńskiey, iák ná Apostołow zstąpił w ognistych ięzykách Duch PP. y Aniołowie pachniącemi z rozmáitego kwiećia wieńczyli głowy ich Koronámi. Na pámiątkę tey Łáski wyświadczoney przez MARYĄ z Niebá, corocznie przez trzy dni Zielonych Swiątek, kwiátámi posypuią się Dominikáni ná Tercyi, podczás Hymnu *Veni Creator*. Przy śmierći Synom Dominiká S. byłá przytomna Nayśw: MARYA P. S. Dominikowi ássystowáli Anieli, y prowádźili go do Niebá po wysokiey drábinie, ná ktorey wierzchu byłá Nayśw. MARYA P. z Chrystusem P. mile przyimuiąc Dominiká S. do Niebá. S. Jácká w Uroczystość Wniebowźięćia swego

ćia swego z wielkim gminem SS. Aniołow, przy prezencyi S. Stániſławá Biſkupá Krák: z tego śmiertelnego żyćia, do wiecznego zábráłá, z Pſalmodyámi y Pieśniámi. Poydę ná Gorę mirry, y ná págorek páchnącego Kádźidłá, z Jáckiem ulubionym Synem moim. Y BB. inni Zakonu nászego iáko to B. *Tancredus*, po wprowádzeniu nászego Zak: do Ziemie S. w Páleſtynie, po podiętych wielkich prácách támże, przez 20. lat około zbáwienia Ludzkiego, wezwány od MARYI słowy: Podz kochánku moy do Ogrodu mego, będźiesz uwieńczony od Syná mego. Z ktorych słow ućieszony mowił do Bráći; z Dawidem: Pſalm: 121. Weselıłem śię z tego co mi powiedźiáno: Poydźiemy do Domu Páńskiego. B. Piotr Podyeński, B. Ulryk. B. Lánfránkwin. B. Leodat Fráncuz, B. Gundysálw Luzytan. B. Henryk *à Caſtrù*, B. Piotr *Fernandes*, ktory miał przytomną Nayśw: MARYĄ P. z S. Janem Ewángeliſtą, y od nich ukoronowány, od MARYI P. ná znák Pánieństwá, od Janá S. zá náukę y pracę Káznodźieyſkie. Ten wezwány ná weſele wieczne, przed Bráćią ták mowił: *Fratres non eſt Ordo, quem Deus tantum diligat, tenete eum.* Bráćia Moi, nie mász Zakonu, ktoryby Bog ták kochał iák ten, trzymayćie śię go. Y dáley ieszcze przy Prezencyi B. Idźiego Poncellāná Bráćiom mowił: *Quidam Magnus odit Sion, ſed nihil Fratres timeatis, quia vobis nocere non poterit.* Niech máią w nienawiśći Syon, nie boyćie śię Bráćia, nikt wam szkodźić nie może. Tá nádźieią ugruntowána w łásce MARYI, innych Dominikánow, że przy śmierći doczesney odbieráli żyćie wieczne. Dopomagáłá tym MARYA, ktorzy ią czćili, to przez Kazánia żárliwe z pożytkiem Dusz. Te miewał S. Dominik, S. Wincenty Ferreryusz, S. Jácek czćił tę Sw. Pánnę Kazániámi y poſtámi, Wigilie do iey Uroczyſtośći odpráwuiąc śćiſle, o chlebie y o wodźie poszcząc. Czćili tę S. Pánnę y chwalili náukámi, Skryptámi, Doktorowie, Skryptorowie Zakonu Kázn: Anielſki Doktor Tomász S. Teologow głowá, wychwala iey Niepokaláne Poczęćie y Pánieństwo *1. Sent: diſt: 44. ar: 3. Talis fuit Puritas Mariæ, quæ à peccato Originali & actuali immunis fuit.* Taka Czyſtość byłá MARYI, że wolna byłá od grzechu pierworodnego, y áktuálnego. Dla ktorey Chwały dáney MARYI, iáśnieie w Kośćiele; nie tylko Słońce máiąc ná pierśiách, ále y náuką, ktorą wyświćił ták wiele błędow. B. Woyćiech Wielki Doktor y Mágiſter Tomászá S. Rátyzboneński Biſkup, wydał Xięgę ná Honor MARYI, według dwánaſtu gwiazd Apokáliptycznych, wypisuiąc cnoty. S. Antonin, Arcybiskup Florencki, wiele o Przywileiách MARYI odebránych od Bogá nápisał. Fráncißzek Rezanus, y Bzowiusz, ná *Salve Regina*, nápisali Xięgi. Wincenty Belwáceński, zebrał Cudá, Jan *de Turecremata* Kárdynał, o Poczęćiu MARYI wielką Kśięgę nápisał. B. Alan Bryto, z nápomnienia P. MARYI, nápisał Kśiążkę o Rożáńcu S. Tomász *de Vio* Káietan, Kárdynał Kośćiołá Bożego, niektore *Opuſcula* o MARYI P. Mądrze y z konceptem wypisał. *Paulus Carara* w Tomách wydanych *de Jure Canonico*, Chwały MARYI wyráźił. Ambroży Kāthá-

ży Kátháryn, Skryptámi y Xiążkámi gruntownie dowodźi, y chwali Niepokálánc Poczęćie MARYI P. y ták wiele innych tyśiącámi Autorow Dominikánow, ktoremi nápełnione ſą Biblioteki świátá, piſało ná pochwałę MARYI, ktorych tu trudno w iedno zebráć. Doſyć wyznáć, że cáły Zakon Dominiká Sw. ieſt ochotny do wſzelkich prac ná Honor y Sławę MARYI.

Z tych dowodow niech zámilkną wſzyſcy ktorzy mowią; że: Dominikáni Nieprzyiaćiele ſą Nayśw: MARYI P. y zá to ſpiewáią codźień *Salve Regina*, iż uwłaczáią Honoru Nayśw: MARYI P. Poczęćiu. Kalumnia to ieſt y infamácya Zakonu. Wierni Słudzy ieſteśmy wſzyſcy Dominikáni Nayśw: MARYI P. Honoru nie uymuiemy jey, y owſzem go żárliwie przez Rożániec Sw. promowuiemy. *Salve Regina* ieſzcze zá czáſow S. O. Dominiká poczęliśmy ſpiewáć, jáko piſzą Hiſtorycy, wyżey odemnie wſpomnieni, inni záś *in ſpatiis imaginarijs* byli, kiedy u nas to Nabożeńſtwo náſtáło. A ktoryż Zakon miał ták obfite Łáſki, iak náſz, tych by pewnie nie świadczyłá, gdybyśmy jey Nieprzyiaćiele byli. A do tego 200. dni Indulgencyi ma káżdy Dominikan, ktory będźie ná *Salve Regina*, tyleż y káżdy ſwiecki, ná coż tedy bájáć, że: Dominikáni zá Pokutę *Salve Regina*, ſpiewáją, kiedy Indulgencyi nikomu zá Pokutę nie dáią. Bog Pokoiu niech známi będźie, á tákich rzeczy trząść ſię nie godźi, między świeckiemi, po Dworách Páńſkich y Kámienicách, bo: biádá temu, przez kogo ieſt zgorſzenie. Káptowáć y ſkárbić ſobie łáſki Páńſkie, dla fundácyi iákich Kośćiołow y Klaſztorow, dla pożywienia Jáłmużny y Reſpektu, nie przez tákie udánia fałſzywe, álbo pochlebſtwá, ále przez náukę, świątobliwe Przykłády, przez dáne nápomnienia, y ſtrofowánia Dworow, gdy w nich będźie obrázá Boſka, y doſyć niepráwośći. Mowić przećiw krzywdom, ktore czynią Pánowie poddánym ſwoim, Rzemieślnikom, Czeládźi, Duchowieńſtwu, y ſamey Rzeczypoſpolitey, niechcąc oddawáć trybutu powinnego, Prowizyi należących Kośćiołom Klaſztorom, Szpitalom, ktorzy wolą tráćić fortunę ná kárty, kośći, piiátyki, tráktámentá, ſtroie, y inne zbytki, á niżeli ná Chwałę P. Bogá, tego przeſtrzegáć należy Duchownym przychodzącym do Domow ludzkich, á nie łżyć, y krybrowáć z Sentencyi Anielſkich Zakonnikow. Ná coż czynić powątpienia ná Kazániach, kiedy rezolutnie y ſtátecznie, káżdy Dominikan, czći Niepokaláne Poczęćie N. MARYI P. chybá táki głoſzący ma iáką niepotrzebną z ćiekáwośći powątpliwość, by pokazał dowćip y mądrość ſwoię. Ale bez tey MARYA zmyśloney exágierácyi y obłudney poſtury, miáłá, ma, y mieć będźie záwſze iáko Mátká Boſka nieſkończoną Godność y Chwałę, y Zakonowi Náſzemu iák czyniłá z początku, ták y czynić będźie, mamy ufność w Niey. Chocby oprocz innych Łaſk nie mieliśmy od MARYI, tylko Rożániec Sw. podány Dominikowi S. doſyćby ná tym. Ten ći to ieſt ſummáryuſzem czyli Xięgą wſzyſtkich Łaſk Boſkich świadczonych świátu, y náſzemu Zakonowi. Z Rożáńcá to S, iáko ſtrumienie z morza, promienie od

Słońcá,

Słońcá, z źiemie drzewá, z drzew fruktá pochodzą, ták z MARYI Rożáńcowey, rożnemi Przywileiámi y Dobrodźieystwámi zálzczycáią śię inne Bráctwá y Kompánie. Rożániec S. ma pierwsze mieysce nád inne Konfráternie, Kroluie, y Pánuie, kto służy MARYI. Kto ią chwali, Szláchćicem może bydź nazwány, bo ieżeli początek Szláchectwá iest Cnotá, cnot dosyć wyrázonych zámyka śię w Rożáńcu S. Rożániec od Roży názwány, ktora iest Krolową kwiátow, Nabożeństwo Rożáńcowe, Koroną wszystkich Modlitw. Jeżeli o Rádośćiách MARYI w śiedmiu dźieśiątkách zámkniętych w Koronce, ná uczczenie Szkáplerzá S. chce kto wiedźieć y mowić, z Rożáńcá S. Zwiástowánia, Náwiedzenia &c: dochodźić może, wszákże Rozáryántom odpráwuiącym Pozdrowienie Anielskie, dawáłá száty y Szkáplerze, broniąc ich od upałow świátowych. Jeżeli czćić prágnie kto pobożnie, BOGA w TROYCY S. Jedynego, y Wszystkich SS. Rożáńcem S. ná trzy częśći podźielonym przez MARYĄ, ktorá iest Przybytkiem TROYCY PP. uczćić może. Jeżeli dobrey śmierći skutki chce kto mieć y widźieć, w Rożáńcu te śię zámykáią, tym álbowiem skrępowány czárt, przy skonániu Człowiekowi szkodźić nie może. Rożániec S. Literácka to Konfráternia, zámykáiąca Tryumfy chwalebne Wniebowźiętey MARYI, máiącey Gwiazd 12. y tych splendorow z Rożáńcá S. uczęstnikiem był S. Jan Nepomucen, ktorego MARYA ukocháwszy gwiazdolite przy śmierći jego, wymogłá u Bogá jásności. Pewnie przez Rożániec cáły Narod ludzki pozbył śię przeklęctwá y niesławy, á nábył honoru y Błogosłáwieństwá wiecznego. Mátká Corki swey MARYI Anná S. z Imienia Łáská, nábyłá waloru od swoiey ukocháney Cory, y przez nię, wymaga dla Dewotow swoich wszelkie Dobrodźieystwá od Bogá. Trudno oddźielić od Rożáńcá S. Jozefa Sw: Bráctwá, bo z niego przez MARYĄ Syn przyrastaiący Jozef, wyrosł w Respektách u Bogá, y swoich Kultorow przed Máiestatem jego promowuie. Anielska Konfráternia w Rożáńcu S. zámknięta, bo Archánielskim Pozdrowieniem, chwali MARYĄ. Rospámiętywa Straż Anielską y śpiewánie, odpráwione przy Národzeniu JEZUSA P. Czći Aniołá ktory pośilał w Ogrodźie Getsemáńskim Chrystusá Páná, y ćieszył przy Zmartwychwstániu Niewiasty, dobrą ogłośiwszy nowinę. Rospámiętywa Wniebowźięćie MARYI P. y Ukoronowánie, gdźie SS. Aniołowie Homagia MARYI oddawáli. Zámyka śię Bráctwo DUCHA PP. w Táiemnicy Zesłánia Duchá S. ná MARYĄ y Apostołow. Sercá P. JEZUSA, y pięćiu Ran Jego, Bráctwo zámknięte w piątey Táiemnicy Bolesney, Ukrzyżowánia Chrystusá, bo w Rożáńcu nie tylko Serce, ále y wszytek P. JEZUS, ktory świadczył Łáski SS: Janom Chrzćićielowi y Ewángeliśćie, y S. Tomászowi Apost: Pátronom Bráctwá Sercá Páná JEZUSA. Kátárzynie Sen: odpráwuiącey Rożániec dał Serce swoie JEZUS. Bráctwo PP. SAKRAMENTU, odbiera Łáski od MARYI Rożán: bo tenże sam Pan, świadczy Dobrodźieystwá przez Rożániec, ktory zostáie utáiony w PP. SAKRAMENCIE. Tego Páná w Rożáńcu zostáiący Swięći,

iący Swięći Dominikáni czcili, Anielſki Doktor Tomaſz Sw. z Akwinu obſzernie wypiſał Tráktat Teologiczny o PP. SÁKRAMENCIE O tymże PP. SAKRAMENCIE ſkomponował Mſzą S. z Prozą. *Lauda Sion Salvatorem &c.* wielce mądrą y pobożną, y *Officium* pełne Figur y Táiemnic B. y to odprawia uniwerſalnie Kośćioł S. w Paćierzách Kápłáńſkich w Uroczyſtość Bożego Ciáłá, ktorą wymogł u Stolicy Sw. ten S. Doktor z Oktawą Solenną, ná pożytek Duchowny Duszom Chrześćiáńſkim. Dla ták wielkiego uczczenia Nayśw: SAKRAMENTU, názwány Doktor Euchárystyczny, czyli Sákrámentálny od Teologow. Był nabożny do PP. SAKRAMENTU y Jácek S. dokument tego pokazał, by ten Chleb Anielſki nie przyſzedł ná pocháńbę u Nieprzyiaćioł Wiáry S. wyniosł go z Cyboryum, y uſzedł z nim z Kijowá, oraz y z MARYĄ P. Okrutną śmierć podiął Błog: Jan *de Colonia* z innemi Towárzyſzámi w Hollándyi, wyznáiąc rzetelną przytomność y prawdźiwą Ciáłá y Krwie Chryſtuſowey w PP. SAKRAMENCIE. S. Kátárzyná Seneńſka, y ták wiele innych Pánien, czciły tę Sw. Táiemnicę, przez Rożániec S. Y ták wiele Kośćiołow Dominikáńſkich ieſt w świećie, ktore máią Bráctwo PP. SAKRAMENTU, z wielkiemi Odpuſtámi, iáko w Rzymie w Minerwitáńſkim Kośćiele P. MARYI, w Neápolim, y inſzych &c. Dowod tedy pewny że Konfráternia PP. SAKRAMENTU, ma ſwoie ozdoby z Rożáńcá Sw. Bráctwo Przemienienia Páńſkiego, może bydź pokazáne w Rożáńcu. Przemienił ſię Syn Boży przy Wćieleniu ſwoim, gdy z Niebá zſtąpiwſzy ſtał ſię Człowiekiem w Żywoćie MARYI P. Znáczną odmiánę pokazał przy Národzeniu ſwoim, gdy zámiaſt Tronu Páńſkiego w żłobie ſpoczywał, zá aſſyſtencyą Anielſką, Woł y Oſieł mu ſłużył &c. Przemienił ſię przy Męce ſwoiey Swiętey ná ktorego pogládáli Słudzy Boscy z Prorokiem mowiąc: widźieliśmy go, á nie znáć było ozdoby w nim. Przemienił ſię przy Zmartwychwſtániu, Wniebowſtąpieniu &c: A to pokázuiąc, by nász nieſtátek, odmienił w ſtáteczną y gruntowną cnotę, wſzyſtkie náſze ſmutki y utrapienia, w tyſiączne poćiechy y dobrá. Bráctwo Miłoſierdźia P. wydátne w Rożáńcu, bo Miłoſierdźie Jego od Narodu do Narodu pokazáne nád wſzyſtkie dźiełá Narodowi Ludzkiemu, przez życie, śmierć, y Chwałę jego S. bo z miłoſierdźia Wćielony, Národzony, &c: Wykupił z niewoli człowieká, iáko drogą perłą unią Hipoſtátyczną, by wygnáńcá z Raiu do Niebá przywroćił, drogą Krwią ſwoią S. niby monetą ten Przyiaćiel, Odkupićiel, zákámiáłych grzeſznikow odkupił, Rożániec S. Konfekt to Rożowy, od MARYI dány, ná uleczenie defektow duſze y ćiáłá Grzeſzniká. Bráctwo Odkupićielá tego, y Przyiaćielá Duſz w Czyſcu zoſtáiących, ma z Rożáńcá S. wiele. Ten to od ktorego rosy Łáſki B. ſpływáią ná Więźniow w Czyſcu zoſtáiących, ochłodę im czyniąc. Káwalierowie Rożáńcowi przez Centuryą ufundowáną ná miłośći JEZUSA, MARYI, y Bliźniego, przez jáłmużny pobożne, ſzturmuią do táráſſow Czyſcowych, y wyprowadzáią ná wolność B. niewolnikow. Spoionych áfektow Centuryáńſkich

łáńcuch

łáńcuch czyli Rożániec, dobywa y wyćiąga z tárállow ogniftych Czyſcowe duſze. Ubogi Chryſtus z Ubogiey Mátki Národzony, niemiał gdźie ſkłonić głowy, w Męce ſwoiey S. Ukrzyżowány, y z Szat własnych odárty, kompánią z ubogiemi ludźmi trzymał. Záczym Uboſtwá P. JEZUSA Konfráternia, bogáte niech czći w Rożáńcu S. Odkupienie, bo Krew naydroższa Jego, zbogáćiłá duſze náſze, dárámi y łáſkámi. Prowidencya wielka P. Bogá w Rożáńcu S. bo przez ten, opátruie nas Bog doczeſnie wielkiemi Błogosłáwieńſtwy, wiecznie, Chwałą Niebieſką. Zá zmowieniem Rożáńcá S. prowidował Bog wiele żywnośći, o czym wyżey. S. Fránćiſzká y Antoniego Palek, przez zasługi tych SS. Wyznawcow Bráctwo nápełnia wielą łáſkâmi. Rożániec S. pâſmo to, álbo związek miły, wiąże do Bogá áfektá y ſercá ludzkie, á rozwięzuie z węzłow grzechowych. Bráctwo Niepokalánie Poczętey MARYI, to ma ſwoię obſerwáncyą w Rożáńcu Sw. przez Náwiedzenie Mátki B. y Pozdrowienie oddáne od S. Elżbiety, gdy ją Błogosłáwioną czćiłá między wſzyſtkiemi Niewiaſtámi, ná ktore Błogosłáwieńſtwo Jan S. w żywoćie Elżbiety wyſkoczył. S. Urszule Bráctwo, roſpámiętywa męźność y odwagę zâ Wiárę S. y Cnotę Pánieńſtwá. Rożáńcowey MARYI Pánieńſtwo náyoſobliwſze, bo záwſze byłá y ieſt Niepokalána Pánná. Wielorákich pochwał godne Pánieńſtwo MARYI, ktorego ſię nie mogą náchwalić SS. Doktorowie. Innych Bractw nie kłádę tu, bo káżdy przezorny, zważywſzy co Rożániec S. przyznáć muśi, że to ieſt Nabożeńſtwo naypierwſze, y nayulubieńſze BOGU Wſzechmogącemu. Tym gdy ieſt udárowány Zakon Dominikáńſki, dobrze ſię ſzczyćić może Łáską MARYI, y odpor dáć przećiwnośćiom ludzkim. Inſzych niezráchowánych Fáworow, Przywileiow, Dárow, od tey naylitośćiwſzey Mátki MARYI Synom ſwoim Dominikánom świadczonych, w tym krotkim tey Kśiążki zbiorze wyráźić rzecz przytrudna, łatwieyby podobno Gwiazdy zliczyć, álbo krople y piaſki w Morzu, lub atomy drobnych powietrza proſzkow, á niżeli obiąć Dobrodźieyſtwá Máćierzyńſkie. Záczym Swięta Mátko Krolowa Niebá y źiemie, dźiękuiemyć wſzyſcy Dominikáni zá Opiekę y Dobroczynność Twoię, obligowáni ieſteśmy Tobie wſzyſtkiemi śiłámi odwdźięczáć. Znamy ſię do tego, bądź pochwalona Páni náſzá, Orędowniczko náſzá ná Niebie y ná źiemi. Ja przy dokończeniu, tey moiey lichey pracy, ná Honor Twoy, polecam ſię Twoiey Swiętey pomocy, bądź mi Mátką miłośierdźia y wſzyſtkim Tobie w Rożáńcu Swiętym ſłużącym. A kiedy przyidźie oſtátnia godźiná, uproś nam Łaſkę u ſwoiego Syná, y żal zá grzechy, bez zmázy Poczęta, Pánienko Swięta, Amen.

PODZIAŁ

PODZIAŁ GODZIN

Uczyniony náChwałę Boſką, wProwincyi Polſkiey Dominikáńſkiey, *Od Nayprzew: Oycá Dámiáná Fonſeki, S.T.D. Kommiſarzá, y Wizytátorá Generálnego Zakonu Káznodźieyſkiego. Roku Páńſk: 1619.*

STYCZEŃ Y GRUDZIEŃ.

JUtrznia y Modlitwá, o godźinie dwánaſtey. Spoczynek, przez godźinę pierwſzą, drugą, trzećią, y czwartą. Prymárya, o godźinie piątey. Lekcya, o godźinie ſzoſtey. Wotywá, o godźinie śiodmey. Prymá, Tercya, Mſza Konwencka y Sextá, o godźinie oſmey. Dyſputá, o godź: dźiewiątey. Noná, o godźinie dźieśiątey. Obiad, o godźinie iedenaſtey. Konferencye, o godźinie pierwſzey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye, lub Rożániec, y Medytácya, o godźinie trzećiey. Wieczerza lub Kollácya według czáſu, o godźinie czwartey. Benedykcya Sylencyum, o godźinie ſzoſtey. Zámknięćie Dormitarza, przed śiodmą. Spoczynek, przez godźinę śiodmą, oſmą, dźiewiątą, dźieśiątą, iedenaſtą.

LUTY Y LISTOPAD.

JUtrznia y Modlitwá, o godźinie dwánáſtey. Spoczynek, przez godźinę pierwſzą, drugą, trzećią, y czwartą. Prymárya, o godźinie piątey. Leckya, o godźinie ſzoſtey. Wotywá, o godź: śiodmey. Prymá, Tercya, Mſza Konw: y Sextá, o god: oſmey. Dyſputá, o g: dźiewiątey. Noná, o godź: dźieśiątey. Obiad, o god: iedenaſtey. Konferencye, o g. pierwſzey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye lub Rożániec y Medytácya, o godźinie trzećiey. Wieczerza lub Kollácya, o godźinie piątey. Benedykcya Sylencyum, o go: śiodmey. Zámknięćie Dormitarzá, przed oſmą. Spoczynek, przez godźinę oſmą, dźiewiątą, dźieśiątą, y iedenaſtą.

MARZEC.

Ten ſam ma podźiał godźin, ktory y czas Kwádrágezymálny.

KWIECIEŃ.

Jeżeli dni będźie miał co przed Wielkánocą, to w nich bydź ten porządek powinien, ktory ſię podczás Qwádrágezymy záchowuie.

PO WIELKANOCY ZAS.

JUtrznia, o godźinie dwánaſtey. Spoczynek, przez godźinę pierwſzą, drugą, trzećią, y czwartą. Prymarya, o godź: piątey. Lekcya, o god: ſzoſtey. Wotywá, o godź: śiodmey. Prymá, Tercya, Mſza Konw: o godź: oſmey. Dyſputá y Sextá, o god: dźiewiątey. Obiad, o godź: dźieśiątey. Rozmowá, o godź: iedenaſtey. Noná y Medytácya, o godź: pierwſzey. Konferencye, o god: drugiey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye, álbo Rożániec, o godźinie trzećiey. Wieczerza lub Kollácya, o godź: ſzoſtey. Benedykcya Sylencyum, o godź: śiodmey. Zámknięćie Dormitarzá, przed oſmą. Spoczynek, przez godźinę oſmą, dźiewiątą, dźieśiątą, y iedenaſtą.

MAY Y SIERPIEŃ.

JUtrznia, o godźinie dwánaſtey. Spoczynek, przez godźinę pierwſzą, drugą, trzećią, y czwartą. Prymárya, o godźinie piątey. Lekcya o god: ſzoſtey. Wotywá, o godźinie śiodmey, Prymá, Tercya, Mſza Konw: o godźinie oſmey. Dyſputá y Sextá, o godźinie dźiewiątey. Obiad, o godź: dźieśiątey. Rozmowá, o

godźinie

godźinie iedenaſtey. Noná y Medytácya, o god: pierwſzey. Konferencye, o godź: drugiey. Nieszpor, Kompletá, Stacye, lub Rożániec, o trzećiey. Wieczerza lub Kollácya, o godź: ſzoſtey. Rozmowá, o godź: ſiodmey. Benedykcya Sylencyum, o godźinie oſmey. Zámknienie Dormitarzá, przed dźiewiątą. Spoczynek, przez godźinę dźiewiątą, dźieśiątą y iedenaſtą.

CZERWIEC Y LIPIEC.

Jutrznia, o godźinie dwánaſtey. Spoczynek przez godź: pierwſzą, drugą, trzećią. Prymárya, o godźinie czwartey. Lekcya, o godźinie piątey. Wotywá, o godźinie ſzoſtey. Prymá, Tercya, Mſza Konw: o godźinie śiodmey. Lekcya lub Dyſputá, o godź: oſmey. Sextá, o godźinie dźiewiątey. Obiad, o godź: dźieſiątey. Rozmowá, o godź: iedenaſtey. Noná y Medytácya, o g. pierwſzey. Konferencye, o g. drugiey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye, lub Rożániec, o trzećiey. Wieczerzá, lub Kollácya, o g. ſzoſtey. Rozmowá, o g ſiodmey. Benedykcya o g. oſmey. Zámknięcie Dormitarzá, przed dźiewiątą. Spoczynek, przez godźinę dźiewiątą, dźieſiątą y iedenaſtą.

W R Z E S I E N.

Aż do S. Krzyżá tenże ſam ma porządek ktory ieſt w Máiu, y w Sierpniu. Po Uroczyſtośći záś Krzyżá Swiętego

Jutrznia y Modlitwá, o god: dwánaſtey. Spoczynek, przez g. pierwſzą, drugą, trzećią y czwartą. Prymárya, o go. piątey. Lekcya, o g. ſzoſtey. Wotywá, o g. ſiodmey. Prymá, Tercya, Mſza Konw: y Sextá, o oſmey. Dyſputa, o g. dźiewiątey. Noná, o g. dźieśiątey. Obiad, o g. iedenaſtey. Konferencya, o g. pierwſzey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye, álbo Rożániec y Medytácya, o g. trzeciey. Wieczerza álbo Kollácya, o g. piątey. Rozmowá, o g ſzoſtey. Benedykcya, Sylencyum o go: ſiodmey. Zámknięćie Dormitarza, przed oſmą. Spoczynek przez godźinę oſmą, dźiewiątą, dźieśiątą y iedenaſtą.

P A Z D Z I E R N I K.

Jutrznia y Modlitwá, o go. dwánaſtey. Spoczynek, przez god: pierwſzą, drugą, trzećią, y czwartą. Prymárya, o g. piątey. Lekcya, o g. ſzoſtey. Wotywá, o godź: śiodmey. Prymá, Tercya, Mſza Konwencka, y Sextá, o oſmey. Dyſputá, o g. dźiewiątey. Noná, o go. dźieſiątey. Obiad, o g. iedenaſtey. Konferencye, o g. pierwſzey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye, lub też Rożániec y Medytácya, o g. trzećiey. Wieczerza, álbo Kollácya, o g. ſzoſtey. Benedykcya Sylencyum, o godźinie śiodmey. Zámknięćie Dormitarzá, przed godźiną oſmą. Spoczynek, przez g. dźiewiątą, dźieśiątą, y iedenaſtą.

CZAS ADWENTOWY.

Jutrznia y Modlitwá, o go. dwánaſtey. Spoczynek, przez go. pierwſzą, drugą trzećią y 4. Prymárya, o go. 5. Pryma y Wotywá o Nayśw: Pánnie, o ſzoſtey. Lekcya, o g. ſiodmey. Tercya, Mſza Konw: y Sextá, o oſmey. Dyſputá, o g. dźiewiątey. Noná, o g. dźieſiątey. Obiad, o g. iedenaſtey. Konferencye, o g. pierwſzey. Nieſzpor, Kompletá, Stácye álbo Rożániec y Medytácya, o go. drugiey. Wieczerzá álbo Kollácya, o godź: czwartey. Benedykcya y Sylencyum, o g: ſzoſtey. Zámknięćie Dormitarzá, przed ſiodmą. Spoczynek, przez godźinę ſiodmą, oſmą, dźiewiątą, dźieſiątą y iedenaſtą.

CZAS

CZAS QUADRAGEZYMALNY. Iutrznia y Modlitwá, o godźinie dwánaftey. Spoczynek, przez g: pierwſzą, drugą, trzećią y czwartą. Prymárya o godź: piątey. Lekcya, o g. ſzoſtey. Prymá, Tercya y Sextá, o g. śiodmey. Dyſputá, o godź: oſmey. Noná, Mſza Konwencka, Nieſzpor, (oprocz dni Niedźielnych) o godźinie dźieśiątey y iedenaſtey. Obiad, o g. dwánaſtey. Konferencye, o godź: pierwſzey. Kompletá, Stácye lub Rożániec, o czwartey. Kollácya, o godź: piątey. Benedykcya Sylencyum, o ſzoſtey. Zámknienie Dormitarzá, przed śiodmą. Spoczynek, przez godźinę śiodmą, oſmą, dźiewiątą, dźieśiątą, y iedenaſtą.

Podczás Qwádrágezymy Obiad będźie w południe. Kiedy indźiey záś, ile rázy przypádnie iáki Poſt czy to Kośćielny, czy też Zakonny, obiad bydź powinien w poł dwánaſtey. Ile rázy Noná będźie odpráwiona podczás Látá przed Obiádem, Medytácya niechay będźie po Iutrzni.

KROTKIE ZEBRANIE

KLĄTEW PAPIESKICH, Y BISKVPICH.

Klątwy Papieſkie Bullæ Cænæ DOMINI NAZWANE.

I. WPadaią w táką Klatwę wſzyſcy Heretycy, Odſzczepieńcy, y ktorzy ich bronią w błędách ich.

2. Tákże wſzyſcy ktorzy bez dozwolenia Oycá Swiętego czytáią, chowáią, drukuią, Kśięgi Heretyckie.

3. Tákże ktorzy Heretykom, Pogánom, Turkom, Tátárom, Nieprzyiaćiołom Wiáry Kátolickiey dodáią koni, broni, naczynia woiennego, ktorym Kátoliki woiuią, y żywnośći wſzelákiey dodáią.

4. Y ći, ktorzy tymże Heretykom wydáią ſekretá, álbo taiemnice ku ſzkodźie Wiáry Swiętey Kátolickiey, y ktorzy im tego pomagáią.

5. Tákże Pánowie Swietcy, ktorzy niemáiąc ná to pozwolenia od Oycá Sw. wtrącáią śię w ſpráwy, koło Beneficya, Dźieśięćin, y inne ſpráwy Duchowne Sądzą.

6. Y ći, ktorzy do Sądow Swieckich pociągáią Duchownych, iako Kápituły, Kollegia, Klaſztory, á tym więcey kiedy w kryminały przećiw tym wdáią śię.

7. Tákże, ktorzy przeſzkadzáią Duchownym w Iuriſdikcyách, y ktorzy tego pomagáią.

8. Tákże, ktorzy przeſzkadzáią tym, ktorych Oćiec Swięty opátrzył Beneficyámi, áby ich niedoſzły.

9. Tákże, ktorzy do Rzymu ápelluiących álbo pielgrzymuiących więżą, álbo biią, álbo zábiiáią, ábo ich z dobr złupuią.

10. Tákże, ktorzy w Rzymie otrzymánym Dekretom áby exekucyi niemiáły iákim ſpoſobem czynią przeſzkodę.

11. Tákże, ktorzy ſobie przywłaſzczáią pożytki y dochody, bądź Kośćiołowi, bądz Duchownym należące.

12. Tákże wſzyſcy Swieccy, ktorzy Státutá, Konſtytucye, Dekretá ſtánowią, publikuią, álbo przedtym uknowá-

nych-

nych zażywáią przećiwko Duchownym, Kośćiołom, y Práwu Duchownemu y poddánym ich.

13. Tákże wszyscy, ktorzy Pobory, ná Dźieśięćiny wkłádáią, szácunki, y wsze iákie ćiężáry, y podatki ná Kápłány, ná dobrá Kośćielne, y poddánych ich, stácye, wybieráią, stánowiská, w dobrách ich czynią, podwody biorą, y inne ćiężáry wynáyduią, ábo też y dobrowolnie dáne, bez pozwolenia O. S. od nich biorą, y wszyscy ktorzy im tego pomagáią.

14. Tákże ktorzy nowe Cłá stánowią ábo podwyższáią, nie máiąc ná to práwá.

15. Są insze Klątwy innym służące kráiom, ábo y naszym, ktorych pełne Kśięgi są, w Konstytucyách Prowincyálnych, Synodálnych, y w Agendách. Z tákich Klątew nikt nie może rozgrzeszyć, boby wpadł w Klątwę Papieską, tylko sam Papież, wyiąwszy przy śmierći, álbo ná Miłośćiwym Lećie, ále wprzod potrzebá dosyć uczynić, ábo wárunek dáć.

Klatwy Papieskie Ordynáryine.

1. NAprzod, w táką Klątwę wpadáią, ktorzy Duchowną Osobę biią, ábo ránią, y pomocnicy.

2. Tákże ktorzy do Służby Bożey przypuszczáią záklętych od Oycá Sw:

3. Tákże, ktorzy ze złośći palą y wyłomuią Kośćioły y Klasztory.

4. Tákże, ktorzy przy śmierći od Klątwy Pápieskiey rozgrzeszeni, nie stáwili się Oycu Sw: ozdrowiawszy.

5. Tákże, Zakonnicy ktorzyby ważyli się administrowáć Sákráment Małżeństwá, Oleiu S. bez pozwolenia Plebaná, álbo Biskupá.

6 Tákże, Kápłáni y Zakonnicy, ktorzyby kogo námawiáli, áby się u nich w Kośćiele chował.

7. Tákże, ktorzy przymuszáią Kápłány mieć Mszą w Interdykćie Kośćiołá.

8. Tákże y ći, ktorzyby się ważyli kogo rozgrzeszyć od ślubu, do Rzymu, do Ieruzálem, S. Iákubá, Czyst: Zakonu.

9. Tákże y ći, ktorzy się wáżą co bráć, od przyimowánia do Klasztorá, y dawáć.

10. Tákże, ktorzy się dopuszczáią Symonij w dostąpieniu Beneficia, y *Ordines*.

11. Tákże, ktorzy bez dozwolenia y przyczyn słusznych, wchodzą do Pánien Zakonnych.

12. Także, ktorzy przeszkadzáią, áby iákie Dobrá nie dochodźiły Duchownych, ktore im należą.

13. Tákże ktorzy poiedynki odpráwuią, y pátrzą ná nie.

14. Tákże, ktorzy palą domy, zboża, bywáią od Biskupá záklęći, y publikowáni, tylko od Oycá Swiętego bywáią rozgrzeszeni.

Biskupowi należące do rozgrzeszenia przypadki.

1. MĘżobovstwo umyślne.
2. Uderzenie Rodźicow rozmyślne.
3. Porwánie Pánny.
4. Gwałt Pánnie uczyniony.
5. Grzech ćielesny z powinnym álbo Mniszką.
6. Grzech ćielesny przeciw przyrodzeniu.
7. Cudzołostwo iáwne.
8. Trácenie płodu.
9. Dźieśięćiny nie oddánie.
10. Zapalenie domu ze złośći.
11. Swiętokrádztwo álbo Symonia.
12. Gusłá Białogłowskie.
13. Kłádzienie dźieći ná noc przy sobie,

Y insze grzechy większe nádte, ktorym Klątwá iest przydána.

PRZYDATEK O ODPVSTACH NADANYCH WSZYSTKIM ZAKONNYM OSOBOM.

Z Elementarza Duchownego, X. Mościcenſa Dominikána, fol: 337. y fol: 363.

OCiec S. Páweł V. R. 1606. dniá 23. Májá, w Liśćie ktory śię poczyna, *Romanus Pontifex*, Łáſki y Odpuſty wielkie Zakonnym Oſobom dáie. Wszyſtkim Wiernym Chryſtuſá wſtępuiącym do Zakonu S. y przyimuiącym Hábit Zakonny, z Rąk ſłusznych y prawdźiwych Przełożonych, według Kánonow y Uſtaw Apoſtolſkich, według porządku Zakonu, z intencyą áby ſłużyli Bogu, y zoſtáli w Zakonie S. czekáiąc Profeſſyi, y w ten dźień wyſpowiádáli śię, y Sákrámentá SS. przyięli, dáie Zupełny Odpuſt. Tákiegoż doſtępuie Nowicyuſz Odpuſtu, ktory Rok ſwey Probácyi odbywſzy, pokutuiący Spowiedź odpráwiwſzy y Kommunią, Profeſſyą uczyni. Káżda Oſobá Zakonna mieſzkáiąca w Klaſztorze, w Swięto Pryncypálne y Kánonizowáne ſwego Zakonu, Spowiádáiąc śię y Kommunikuiąc, álbo Mszą S. máiąc, lub Modlitwy odpráwuiąc, zá Zgodę Pánow Chrześćiáńſkich, zá wywyższenie Kośćiołá S. zá wykorzenienie Heretykow, zá ſzczęśliwe powodzenie Rzymſkiego Biſkupá, Zupełnego doſtępuie Odpuſtu. W godźinę śmierći w ktorą Zakonnik álbo Zakonnicá ſzczerze pokutuiąc, Sw. Spowiedź y Kommunią odpráwi, á ieżeliby nie mogł, to przynaymniey wzywał nabożnie z ſkruchą Imienia JEZUS, lub uſty, lub ſercem, ieżli mową nie będźie mogł, Zupełnego Odpuſtu doſtępuie. Zakonnik Poświęcony ná Kápłáńſtwo, według Praw Kośćielnych, máiący Prymicye czyli pierwſzą Mſzą, ma Zupełny Odpuſt, y ći Zakonnicy ktorzy tey Mſzy ſłucháią, Spowiedź y Kommunią S. odpráwiwſzy, Zupełnego Odpuſtu doſtępuią. Zakonnicy ktorzy náwiedzáią ſwoy Kośćioł, y w nim obchodzą Ołtarze náznáczone ná Stácye, zá obchody Kośćiołow Rzymſkich, doſtępuią tych Odpuſtow, ktore ſą nádáne tym tám Kośćiołom. Zakonnicy przed Ołtarzem ſwego Kośćiołá pięć Paćierzy, y pięć Zdrowáś MARYA odmawiáiący, ná káżdy dźień, pięć lat y 5. Kwádrágen Odpuſtu doſtępuią, ći záś ktorzy w drodze zá pozwoleniem Stárszych zoſtáią, iáko Káznodźieie, Lektorowie, tegoż Odpuſtu doſtępuią, przed ktorymkolwiek Ołtarzem Modlitwy odpráwiwſzy. Ktorzy przez cáły Mieśiąc ná káżdy dźień po pułgodźiny czynią Modlitwy umyſłowe, czyli Medytácyą, y w oſtátnią Niedźielę Mieśiącá, wyſpowiádawſzy śię, przyimuią Ciáło Páńſkie, doſtępuią Odpuſtu lat ſześćdźieśiąt y tyleż Kwádragen, czyli dni. Tákże ktoryby Zakonnik winy ſwe y grzechy lub niedoſkonáłośći przećiw Zakonnośći popełnione, w Kápitule przed Przełożonym opowiedźiał, ná śiebie ſkárząc, y ćwiczenie cnot czyniąc, (iáko to) pokory, ćierpliwośći, miłośći, &c. trzy látá doſtępuie Odpuſtu, y tyleż Qwádrágen. Tákże ilekroć zá licencyą Oycá Swiętego álbo ſwych Stárſzych, událiby śię do Ziemie Niewiernych, álbo Heretykow, dla Kazánia, álbo dla uczenia Kátolikow, álbo náwracánia Niewiernych, y Heretykow, dwá rázy otrzymuią Zupełny Odpuſt, Pierwſzy raz, kiedy wchodzą; Drugi raz kiedy i wychodzą do o-

ney Kráiny

ney Kráiny, byle przed wyściem pokutuiący byli, wyspowiádáli się y Komunią álbo Mszą S. odpráwili, żeby ná tę Swiętą sprawę lepiey się przygotowáli. Obiaśnia Oćiec Swięty ná koniec, iż to co się dáie wszystkim Zakonom wobec, ma służyć y Zakonnicom ktoreykolwiek Reguły approbowáney, w Klasztorze mieszkáiącym, trzy Sluby Solenne, y wiekuistą Klauzurę záchowuiącym, lub te będą pod rządem Biskupim, lub Zakonnym.

Odpust zaś znáczy uwolnienie od karánia, ktore pozostáło po grzechách odpuszczonych przez skruchę doskonáłą, álbo Spowiedź. Nie nowiná to, że Pan Bog odpuśćiwszy grzech, káránie zátrzyma. Odpuśćił był Ádámowi, y nam ná Chrzćie odpuszcza grzech pierworodny, á przećię pokutę zadáną odprawiamy, w poćie czołá dochodząc żywnośći, y w boleśćiách rodząc, ćierpiąc gorąco y zimno, głod y prágnienie, y insze utrapienia. Y Dawidowi powiedźiano: *Transtulit Dominus peccatum tuum, verumtamen filius &c.* to iest. Odpuśćił ći Pan Bog grzech, á iednák Syn ći umrze, (á to pokutá,)czyni to Pan Bog dla wielu y wielkich przyczyn, że odpuszczenie grzechow dźieli od odpuszczenia karánia. Lecz kiedyby ták potężny żal komu przystąpił zá grzech, iáko Swiętey Mágdálenie y innym, wszystkoby się oraz zgłádźiło. Atoż poniewaz my oziębło żáłuiemy, pospolićie zátrzymuie karánie po odpuszczeniu grzechu. A powinni zostáiemy to káránie znośić, przez dobre uczynki pokutne, y dosyć uczynienie, iáko to wiele poszcząc, długo się modląc, mocno się biiąc, pielgrzymuiąc, iáłmużny czyniąc, niedosypiáiąc, twárdo legáiąc, &c: A że w tym iesz cze przyniedbálsi iesteśmy, czeka nas po śmierći Czyśćiec, kędy doćierpiemy, cośmy tu folguiąc sobie w dosyć uczynieniu niedołożyli. A toż ná to nástępuią Odpusty, ktoremi wykupuiemy się z tego karánia pozostáłego, Skárbem Kośćiołá Bożego, to iest przez Zasługi y Mękę Páná Chrystusa, tákże Swiętych Jego.

Ná końcu tey Ksiażki by nie byłá prożna Kolumna, kłádźie się, krotká informácya, o Bráctwie Rożáńcá Swietego.

ROżániec Swięty fundowány ná Chwałę Boską y MARYI, od trzech rzeczy ma swoy początek, Nayprzod od Archániołá Gábryelá, w słowách. Bądź Pozdrowioná łáski pełna, od Swiętey Elżbiety nápełnioney Duchem Swiętym od słow, Błogosłáwionáś ty między niewiástámi, &c: y od Kośćiołá Swiętego, temi słowy, Swięta MARYA Mátko Boża, &c. Ten ná początku dodał, MARYA, ná końcu JEZUS, á to dla większego dostąpienia Odpustu. Modlitwá tá przydána dla Wiernych, około Roku P. 431. zá czásow Celestyná Papieżá VIII. y Teodozyuszá Cesarzá, po zwyćięstwie nád bluźniercą wielkim, Nestoryuszem, Nieprzyiaćielem Pánny MARYI, y nád innemi Heretykámi. Toż Bráctwo idźie y od Oycá Swiętego Dominiká, ktory z nátchnienia Boskiego, y z obiáwienia Pánny MARYI, Roku P. 1200. porządek uczynił w tym Nabożeństwie, ná trzy częśći to iest Wesołą, Záłosną, czyli Bolesną, y Chwalebną podźielił, w káżdey zámknąwszy pięć Táiemnic. Y lubo przed Swiętym Dominikiem,

było

było Pozdrowienie Anielſkie odpráwiáne, od ták wielu Puſtelnikow y Swiętych ludźi; iednák nie wyráźnie, z Táiemnicámi, bo iedni w kupie y rázem pułtoráſtá Pozdrowienia odpráwowáli, y kámieniámi (náznoſiwſzy ich ná kupę pewną) zámiaſt Paćiorkow modlitwy ſwe ráchowáli. Inni záś lubo ná paćiorkách (ktore wynálazł Piotr Fráncuz Puſtelnik, Roku P. 1090. zá Urbáná II. Papieżá) pułtoráſtá Pozdrowienia Anielſkiego odpráwowáli, ná kontrápunkt Łáćinnikom czytáiącym Pſałterz Dawidow, to ieſt 150. Pſalmow, iednák bez paćierzá y bez Składu, Wierzę w BOGA, y bez dźieśiątkow. Swięty záś Oćiec Dominik, zá náuką Nayświętſzey MARYI Pánny przyprowádźił, do porządku ták znácznego w pietnaſtu Táiemnicách Zbáwienia náſzego, y to Nabożeńſtwo przyſtoyne y dla mądrych y dla proſtaczkow, choć bez medytácyi, y bez exágerácyi, w poſpolitośći tylko Chwałę Boſką uważáiąc. Názywa ſię to Bráctwo Pſałterzem MARYI, że w ſobie zámyka 150. Pozdrowienia, ná wzor Pſałterzá Dawidowego, y Rożáńcem od Roży, do ktorey ieſt przyrownána z Piſmá Swiętego MARYA, y iáko ten Kwiát ma ſto pięćdźieśiąt liſtkow, ták y Rożániec ſto pięćdźieśiąt zámyka w ſobie Pozdrowienia Anielſkiego, iáko kwiát ten rozwеſela, ták y Nabożeńſtwo Rożáńcowe, kontentuie BOGA, w Ogrodźie Kośćiołá Swiętego, rospędza fetory grzechowe. Ná tym tedy Swiętym Rożáńcu, niech będźie zákończona praca moiá, żebrzący od MARYI P. Korony niezwiędłey, wieczney Chwały ktorey ſobie y Czytelnikowi życzę.

FACVLTAS ORDINIS.

DAmus Facultatem Admodum Reverendo Patri S.T. MAGISTRO, Fratri MICHAELI SIETKOWSKI, Imprimendi Libellum ſub Titulo, DNI ROCZNE. Swiętych, Błogoſłáwionych y Wielebnych Sług Boſkich &c. Zakonu Káznodźieyſkiego. *Cracoviæ 28. Aprilis Anno Dñi 1742.*

Fr. JOANNES PAULUS JEZIERSKI, S. T. MAGISTER PROVINCIALIS POLONIÆ ORD: PRÆDIC. *mpp.*

IMPRIMATUR.

M. MATHIAS ZIĘTKIEWICZ, S. T. DOCTOR & PROFESSOR, CANONICUS Cathedralis Cracovienſis, Librorum per Diæceſim Cracovienſem CENSOR. *mpp.*

Bibl Jag

1038

DUBLET
Bib. Jag.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0019799